

829

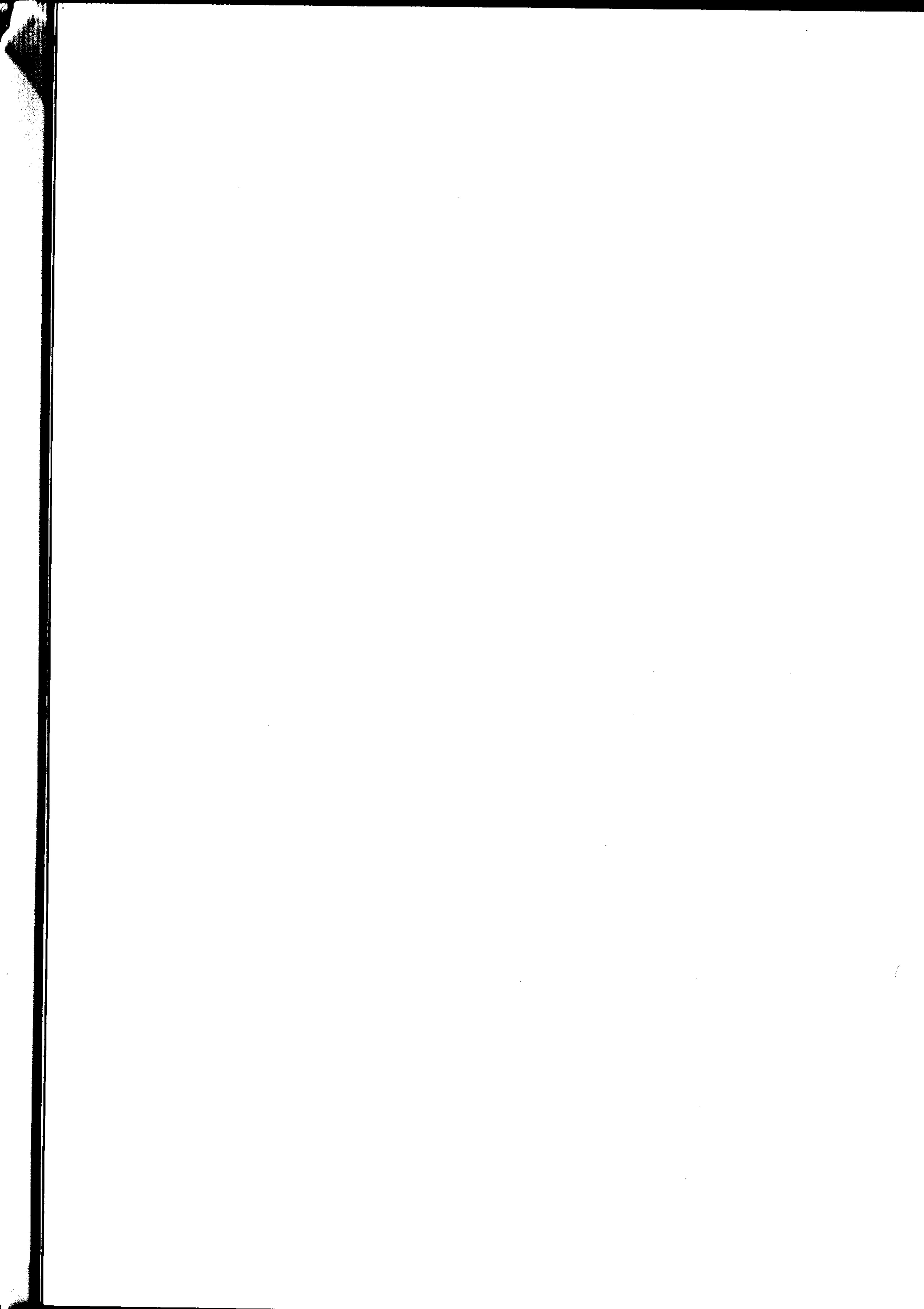
改訂 ペルシア語入門

東京外国語大学教授

黒柳恒男著

泰流社

61074927

は し が き

近年わが国とイランとの友好・協力関係がさまざまな分野において高まってきている。この時に当り両国親善の絆として重要な役割を果しつつある日本イラン協会を通してイランの国語たるペルシア語の入門書を刊行することは著者の大きな慶びである。イランとの関係が深まりつつあるとはいえ、イランの言語、文化、国情についての理解が必ずしもわが国において十分とは言いがたい実状である。それ故イラン理解の第一歩としてこの書をまとめた次第である。本書を利用して下さる方々がこの書によってペルシア語の基礎的知識を習得し、将来両国親善のために一層努力されんことを心から希望する。

欧米諸語と異なり、ペルシア語は日本人にとってきわめてなじみが薄いため、学習の初めにはやや困難を感じるかもしれないが、ペルシア語は発音・文法の面からして決して難しい言語ではないから、本書によって基本的な文法的知識を修得できれば、将来イランにおいて十分活用できるものと確信している。現代ペルシア語は過去に約一千年にわたる輝かしい伝統を有し、中世においてはいくたの優れた詩人、文人がこの言語によって数々の珠玉の名作を産み出した。それ故イラン人はこの言語に限りない愛情と誇りを抱いている。ペルシア語の理解こそイラン人を理解する根本的条件というも過言ではなからう。

この書は初学者を対象とし、日常会話や新聞等を読むために不可欠な現代語の文法知識と表現を教えることを目的としたものであるから、古典文学に現われるような特殊な用法は一切割愛した。

尚、著者は本書の執筆に際し下記の書物を参考にした。特に著者がこれ以前に著した『ペルシア語教本』（国際開発センター、昭和47年刊行）を広く利用した。

- A. K. S. Lambton, *Persian Grammar*, Cambridge, 1953
J. A. Boyle, *Grammar of Modern Persian*, Wiesbaden, 1966
L. P. Elwell-Sutton, *Elementary Persian Grammar*, Cambridge, 1963
G. Lazard, *Grammaire du Persan Contemporain*, Paris, 1957
J. Mace, *Modern Persian*, London, 1962
W. Hinz, *Persisch*, Berlin, 1942
M. Shaki, *A Modern Persian Phrase-book*, Praha, 1963
A. Pazargadi, *Persian through English*, Tehran, 1967
M. Sotoodeh, *Persian*, Tehran, 1965

辭 典

- S. Haim, *New Persian-English Dictionary*, 2 vols, Tehran, 1962
" *The Larger English-Persian Dictionary*, 2 vols,
Tehran, 1968
" *Shorter Persian-English Dictionary*, Tehran, 1970
" *Shorter English-Persian Dictionary*, Tehran, 1965
M. A. Montazem, *The New English-Persian Dictionary*, Tehran, 1967
岡田恵美子編「ペルシア語基礎語彙集」泰流社, 1976
岡田恵美子編「日本語ペルシア語基礎語彙集」泰流社, 1977

目 次

はしがき

第1編 文字と発音	7
(I) 文字と綴り方	7
(II) 発音概説	9
子音	9
母音——短母音, 長母音, 二重母音	12
発音符号	15
アクセント	16
発音練習	17
第2編 文法	20
第1課 名詞	20
第2課 形容詞	26
第3課 代名詞	31
第4課 数詞	39
第5課 動詞 (I)	47
不定法, 不定法幹(過去形, 過去進行形, 未来形)	
第6課 動詞 (II)	53
بولى の変化, 過去分詞(現在完了形, 過去完了形, 仮説法完了形)	
第7課 動詞 (III)	61
語根(現在形, 命令形, 仮説法現在形)	
第8課 動詞 (IV)	75
受動態, 関係代名詞	

第9課 動詞 (V)	86
助動詞	
第10課 動詞 (VI)	95
複合動詞, 使役動詞, 假定法	
第11課 前置詞	107
第12課 副詞	119
第13課 接続詞, 間投詞	124
第14課 敬語法	134
第15課 口語法	137
第3編 會話	140
(1) あいさつ, その他	140
(2) 買物	151
(3) レストラン	154
(4) 理髪店	157
(5) 街で	159
(6) 病気	161
(7) 家で	164
(8) 郵便局・電報局	168
(9) 旅行	171
(10) ホテル	175
(11) 招待, 紹介	178
(12) 時間, 年齢, 季節	181
(13) 家族	186
(14) 金銭	189
(15) 気候	192
(16) 事務所で	195
(17) 学校	197
(18) 宗教	199
(19) 工業	201
(20) 政府	204
(21) 雑	206
第4編 読み物	210
(1) روباہ و خروس	210
(2) خانه‌ای در شهر	211
(3) ابو علی سینا دانشمند بزرگ ایران	212
(4) پرچم	214
(5) خرید	215
(6) چهارشنبه سوری	217
(7) نوروز	219
(8) حکیم ابوالقاسم فردوسی طوسی	221
(9) سعدی	223
(10) حافظ	225
(11) شیراز	226
(12) اصفهان	227
(13) زورخانه	229
(14) شیر و خورشید سرخ	231
(15) عمر خیام	233
(16) انقلاب سفید	236
(17) رودکی	241
(18) نامه‌ای از اصفهان	239

第1編 文字と発音

I 文字と綴り方

ペルシア語 **فارسی** (fārsī) はアラビア文字の28字を基とし、後に新しく考案された4文字 **پ** (pē), **چ** (chē), **ژ** (zhē), **گ** (gāf) を加えて計32文字をもって表わされ、右から左に向かって書かれ、かつ読まれる。各文字は単独字の他に頭字、中字、尾字形を有するが、大文字、小文字や活字体、筆記体の区別はない。

ペルシア語のアルファベットは下記のとおりである。

	名 称	単独字	尾 字	中 字	頭 字	音 訳
1	alef	ا	ا.....	—	—	ā, a, e, o
2	bē	ب	ب.....	ب.....	ب.....	b
3	pē	پ	پ.....	پ.....	پ.....	p
4	tē	ت	ت.....	ت.....	ت.....	t
5	sē	ث	ث.....	ث.....	ث.....	s
6	jīm	ج	ج.....	ج.....	ج.....	j
7	chē	چ	چ.....	چ.....	چ.....	ch
8	hē	ح	ح.....	ح.....	ح.....	h
9	khē	خ	خ.....	خ.....	خ.....	kh
10	dāl	د	د.....	—	—	d
11	zāl	ذ	ذ.....	—	—	z
12	rē	ر	ر.....	—	—	r
13	zē	ز	ز.....	—	—	z

	名 称	単独字	尾 字 中 字 頭 字	音 訳
14	zhē	ژ	ژ... — —	zh
15	sīn	س	س...س...س	s
16	shīn	ش	ش...ش...ش	sh
17	sād	ص	ص...ص...ص	s
18	zād	ض	ض...ض...ض	z
19	tā	ط	ط...ط...ط	t
20	zā	ظ	ظ...ظ...ظ	z
21	ein	ع	ع...ع...ع	a, e, o
22	ghein	غ	غ...غ...غ	gh
23	fē	ف	ف...ف...ف	f
24	qāf	ق	ق...ق...ق	gh(q)
25	kāf	ك	ك...ك...ك	k
26	gāf	گ	گ...گ...گ	g
27	lām	ل	ل...ل...ل	l
28	mīm	م	م...م...م	m
29	nūn	ن	ن...ن...ن	n
30	vāv	و	و... — —	v, ū, ou, o
31	hē	ه	ه...ه...ه	h
32	yē	ی	ی...ی...ی	y, ī, ei, ai

上の表の中で単独字は文字の基本形であり、頭字も中字も尾字も基本形からの

変形である。頭字はある語あるいは音節の始めに用いられる形で、単独字の右端の一部を切り取って作られた字形であり、その左側に来る文字と結合するため左手を有する。中字はある語の中間にくる綴りを表わす字形で、左右の両端に前後の文字と結合するためにそれぞれの手を有する。尾字は語の末端綴りを表記するための字形で、その右側に前の文字と結合するための右手を有し、この点を除いては単独字と同じである。

例 ظلم ، سبز ، كثيف ، پل ، خبر ، شكر ، قلم ،
 پسر ، شمع ، كفش ، نمك ، كشتی ، علم ، مگس ،
 سنگ ، سطح ، شخص ، سيب ، بعد ، يتيم ، يخ

左の表の文字の中で ا , ر , ز , ث , و , の7文字は単独字と頭字及び中字と尾字とがそれぞれ同形である。これら7文字は右側の文字と結合するが、左側の文字とは決して結合しないから、右手は有するが、左手は有しない。ある語の頭字または中字にこれら7文字の一つが含まれる場合には、次に来る文字は頭字で始めねばならない。

例 ذوق ، قدر ، ژاپن ، ايران ، راه ، اسب ،
 گردن ، بزرگ ، دندان ، رفيق ، تهران ، جوان

II 発音概説

子 音

ا (alef) の音については母音の項を参照されたい。

ب (bē) は英語の b と同じ音。

 بر (bar) 上に خبر (khabar) ニュース شب (shab) 夜

پ (pē) は英語の p と同じ音。

 پل (pol) 橋 سپاه (sepāh) 軍隊 چپ (chap) 左

ت (tē) は英語の t とほぼ同じ音。

 دست (dast) 手 چتر (chatr) 傘 تب (tab) 熱

ث (sē) アラビア語固有の文字であるが、ペルシア語では **س** や **ص** と同じに発音され、英語の s と同じ音。

ثمر (samar) 成果 **كثيف** (kasīf) 汚い **بحث** (bahs) 討論

ج (jīm) 英語の jam の j と同じ音。

جنگ (jang) 戦争 **کجا** (kojā) どこに **پنج** (panj) 5

چ (chē) 英語の church の ch と同じ音。

چشم (chashm) 目 **بچه** (bachche) 子供 **هیچ** (hīch) なにも～で
ない

ح (hē) アラビア語固有の文字であるが、ペルシア語では **ه** と同じに発音され、英語の h と同じ音。

حزب (hezb) 党 **فحش** (fohsh) 悪口 **سطح** (sath) 表面

خ (khē) 喉の奥から発せられる音で、音標文字 [x] に相当する音。

خر (khar) ろば **لخت** (lokht) 裸の **میخ** (mīkh) 釘

د (dāl) 英語の d と同じ音。

دل (del) 心 **دندان** (dandān) 歯 **تند** (tond) 早い

ذ (zāl) 英語の z と同じ音。

ذوق (zouq) 趣味 **غذا** (ghazā) 食物 **کاغذ** (kāghaz) 紙

ر (rē) 英語の r とほぼ同じ音。日本語のラ行。

رگ (rag) 血管 **مرد** (mard) 男 **پیر** (pīr) 老いた

ز (zē) z と同じ z の音。

زن (zan) 女 **منزل** (manzel) 家 **سبز** (sabz) 緑の

ژ (zhē) leisure の s, jour の j と同じ音。

ژاپن (zhāpon) 日本 **مژده** (mozhdē) 吉報 **لژ** (lozh) 特等席

س (sīn) ث と同じ s の音。

ستاره (setāre) 星 **پسر** (pesar) 少年 **حس** (hess) 感覚

ش (shīn) 英語の sh と同じ音。

شرکت (sherkat) 会社 **پشم** (pashm) 羊毛 **ریش** (rīsh) あごひげ

ص (sād) アラビア語固有の文字であるが、ペルシア語では ث, س, と同じ s の音。

صد (sad) 百 عصر (asr) 午後 رقص (raqs) 踊り

ض (zād) アラビア語固有の文字であるが、ペルシア語では ز, ر, と同じ z の音。

ضعيف (zaīf) 弱い حضور (hozūr) 出席 مريض (marīz) 病人

ط (tā) アラビア語固有の文字であるが、ペルシア語では ت と同じ t の音。

طلا (talā) 黄金 خطر (khatar) 危険 ضبط (zabt) 抑制

ظ (zā) アラビア語固有の文字であるが、ペルシア語では ز, ز, ض, と同じ z の音。

ظلم (zolm) 圧制 نظر (nazar) 視界 حفظ (hefz) 保護

ع ('ein) アラビア語固有の文字であるが、ペルシア語では ا と同じに発音される。母音の項を参照されたい。

عرق ('araq) 汗 بعد (ba'd) 後に شمع (sham') 灯

غ (ghein) g を喉の奥深い部分で発音する時発せられる音。

غم (gham) 悲しみ مغز (maghz) 脳 تیغ (tīgh) 刃

ف (fē) 英語の f と同じ音。

فردا (fardā) 明日 کفش (kafsh) 靴 کیف (kīf) さいふ

ق (qāf) k を喉の奥深い部分で発音する時発せられる音。現代ペルシア語で ق は غ と同じに発音されることが多い。

قلم (qalam > ghalam) ペン فقير (faqīr > faghīr) 貧しい

رفیق (rafīq > rafīgh) 仲間

ک (kāf) 英語の k と同じ音。

کتاب (ketāb) 本 شکر (shekar) 砂糖 نمک (namak) 塩

گ (gāf) 英語の g と同じ音。

گورگ (gorg) 狼 مگس (magas) はえ ریگ (rīg) 砂

ل (lām) 英語の l と同じ音。

لب (lab) 唇 **فلفل** (felfel) 胡椒 **گل** (gol) 花

م (mīm) 英語の m と同じ音。

ماهی (māhī) 魚 **کمر** (kamar) 腰 **تخم** (tokhm) 種子

ن (nūn) 英語の n と同じ音。

نخ (nakh) ひも **پنبه** (panbe) 綿 **دین** (dīn) 宗教

و (vāv) 英語の v と同じ音。長母音と二重母音の項を参照されたい。

ورزش (varzesh) 体操 **جوان** (javān) 若い **عضو** ('ozv) メンバー

ه (hē) 英語の h と同じ音。

هفته (hafte) 週 **تهران** (tehrān) テヘラン **کوچه** (kūche) 路地

ی (yē) 英語の y と同じ音。長母音と二重母音の項を参照されたい。

یخ (yakh) 氷 **خیار** (kheyār) きゅうり **دریا** (daryā) 海

母音

短母音

現代ペルシアの短母音は原則的に a, e, o の三種である。これらの短母音は下記の三種の符号で表記されるが、一般にこれらの符号はつけられていないので、単語の一字、一字の短母音を正確に記憶せねばならない。元来アラビア文字はすべて子音であるから、母音をつけて読まれる。同じ綴りの単語でもつける母音によって意味が異なる。例えば、**گرد** は g-r-d と書かれているだけで、これに短母音をつけて gard と読めば“ほこり”の意味になり、gerd と読めば“円い”、gord と読めば“英雄”の意味になる。

(i) fathe **فتحہ** (◌َ) は a を表わす符号。

دَر (dar) 戸 **سَر** (sar) 頭 **مَن** (man) 私

(ii) kasre **کسره** (◌ِ) は e を表わす符号。

دَل (del) 心 **شِکَم** (shekam) 腹 **لِبَاس** (lebās) 衣服

(iii) zamme ضمه (◌ْ) は o を表わす符号。

پل (pol) 橋 دم (dom) 尾 زغال (zoghāl) 石炭

ある語が短母音 a, e, o のいずれかで始まる時には | に短母音符号をつけて表記される。

(i) a の場合には فتحة をつける。

أبر (abr) 雲 أسب (asb) 馬

(ii) e の場合には كسرة をつける。

إسم (esm) 名前 إداره (edāre) 役所

(iii) o の場合には ضمة をつける。

أستاذ (ostād) 教授 امید (omīd) 希望

尚、ع が語の始めにある時も短母音をつけて | と同じように発音される。

عرب (' arab) アラビア人 عنایت (' enāyat) 好意

عنوان (' onvān) 題目

※ ک, گ に فتحة がつくると現代ペルシア語では a よりむしろ [æ] の音に発音される。

کم (kam→kæm) 少ない کردن (kardan→kærdan) する

گرم (garm→gærm) 暑い مگس (magas→magæs) はえ

※語尾の子音文字には母音はつかず、子音のみで終る。

امتحان (emtehān) 試験 مادر (mādar) 母

※語尾が短母音 a + ة となる場合には、a は e と変わり、語尾の ة は発音されない。

گربه (gorbe) 猫 میوه (mīve) 果物 ستاره (setāre) 星

خانه (khāne) 家 قهوه (qahve) コーヒー ده (de) 村

例外 نه (na) ~ではない ده (da) 10

長母音

現代ペルシア語の長母音には ā, ī, ū の三種があり、下記のように表記される。

(i) 語頭における ā は | に ~ (madde) を冠し ȁ として表記される。

آب (āb) 水 آن (ān) それ آتش (ātesh) 火

語中、語尾におけるāは子音にاを結合して表わす。

چای (chāy) お茶 نان (nān) パン کار (kār) 仕事

خدا (khodā) 神 گدا (gadā) 乞食 شما (shomā) あなた

※ خواب (khvā) の場合には (khā) と発音される。

خواب (khāb) 眠り خواندن (khāndan) 読む

(ii) 語頭におけるīは ایで表わされる。

ایران (īrān) イラン ایستگاه (īstgāh) 駅

語中、語尾におけるīは子音にیを結合して表わす。

میز (mīz) テーブル شیر (shīr) ミルク چیز (chīz) 物

سبزی (sabzī) 野菜 صندلی (sandali) いす گرمی (garmī) 暑さ

(iii) 語頭におけるūは اوで表わされる。

او (ū) 彼、彼女 اوج (ūkh) 痛い!

語中、語尾のūは子音にوを結合して表わす。

دوست (dūst) 友人 گوش (gūsh) 耳 پول (pūl) お金

بانو (bānū) 夫人 هلو (holū) 桃 دارو (dārū) 薬

※ وは時には短母音oを表わすこともある。

دو (do) 二 خوردن (khordan) 食べる خود (khod) 自身

خوش (khosh) よい تو (to) お前

(iv) 語頭におけるع, عی, عو, عاは آ, ای, اوと同じに発音される。

عادت ('ādat) 習慣 عید ('īd) 祭 عود ('ūd) 沈香

二重母音

現代ペルシア語にはeiとouの二種の二重母音がある。

(i) eiは ایまたは یِےで表わされる。

ایوان (eivān) ベランダ میدان (meidān) 広場

حیوان (heivān) 動物 شیطان (sheitān) 悪魔

※時にはaiと発音されることもある。

سیاره (saiyāre) 遊星 صید (saiyād) 獵師

(ii) ouは او または و ُ で表わされる。

اولاد (oulād) 子供たち روغن (roughan) 油

حوله (houle) タオル شوهر (shouhar) 夫

(iii) عی, عو, عی は اُ, اُو, اُو と同じに発音される。

عیب ('eib) 欠点 عون ('oun) 援助

その他の発音符号

ペルシア語には上記の短母音符号の他に次のような発音符号がある。

(i) همزة (hamze) ُ

ハムゼは元来glottal stopを表わす符号でアラビア語ではしばしば用いられるが、ペルシア語においてはその使用は極めて限られている。主として次の場合に用いられる。

(a) اضافهとして用いられる場合。

語尾が ه で終る語には اضافهとして ُ をつける。

موزه ایران (mūze-ye īrān) イランの博物館

پارچه سفید (pārche-ye sefīd) 白い布

(b) 次のような場合には一般に ی または اِی に置きかえられる傾向が強い。

پاییز > پائیز (pāīz) 秋 بچه ای > بچه (bachcheī) ある子供

می آید > می آید (mī-āyīd) あなたは
رفته ای > رفته (rafteī) お前は行った

رویدن > رویدن (rūīdan) 生える
زائیدن > زائیدن (zāīdan) 生む

ی (ī) の前に長母音 ا (ā) または و (ū) が来る場合に ی の前にハムゼがつけられたが、ハムゼを ی にかえることもあり、また語尾の ه にハムゼをつけて ی (ī) と発音される場合にはハムゼの代りに اِی がつけられることもある。

(ii) سکون (sokūn) ْ

この符号がつけられる文字にはいかなる母音もつかず、子音のみである

ことを表わす。

مصر (mesr) エジプト کرم (kerm) 虫

(iii) تشدید (tashdīd) ˉ

この符号がつけられる文字は子音を重ねて発音することを表わす。

حمام (hammām) 風呂 بچه (bachche) 子供

(iv) تنوین (tanvīn) ˙

元来アラビア語の対格を示す符号であるが、ペルシア語では副詞として用いられ、 اَ (an) または اُنْ (tan) の形で表わされる。

کاملاً (kāmelan) 完全に حقیقتاً (haqīqatan) 事實は

アクセント

ペルシア語のアクセントはヨーロッパ語のように厳密ではない。このことはペルシア語辞典の各単語にアクセントが記されていないことから明らかである。

一般的にあってアクセントは各語の最後の音節におかれる。

پدر (pedār) 父 خانه (khānē) 家 فردا (fardā) 明日

尚、動詞に接頭辞 می mī や به be または打消形 نه na がつく場合にはそれらにアクセントがつく。

می بینم (mī-bīnam) 私は見る

بروید (bē-ravīd) 行 け

نرفت (nā-raft) 彼は行かなかった。

アクセントの他の例については割愛する。

發 音 練 習

آب (āb)	آن (ān)	با (bā)	پا (pā)	تا (tā)	جا (jā)	بار (bād)	بار (bār)	باز (bāz)
باغ (bāgh)	بام (bām)	بود (būd)	بیش (bīsh)	بید (bīd)	بیخ (bīkh)	پاک (pāk)	پیل (pīl)	
پول (pūl)	پیش (pīsh)	پیر (pīr)	تاب (tāb)	تاریخ (tārīkh)	توپ (tūp)	تیر (tīr)	تیغ (tīgh)	
ثابت (sābet)	ثواب (savāb)	ثمر (samar)	ثروت (sarvat)	جان (jān)	جامعه (jāme'e)	جور (jūr)		
جیب (jīb)	جیره (jīre)	چاپ (chāp)	چاه (chāh)	چوب (chūb)	چیز (chīz)	چین (chīn)	حاصل (hāsel)	
حافظ (hāfez)	حین (hīn)	حیله (hīle)	خار (khār)	خال (khāl)	خوب (khūb)	خیس (khīs)		
خیره (khīre)	دار (dād)	دارو (dārū)	دوش (dūsh)	دیر (dīr)	دیگ (dīg)	زات (zāt)		
ذائقه (zāeghe)	راحت (rāhat)	راست (rāst)	راه (rāh)	روز (rūz)	رود (rūd)	ریش (rīsh)		
زاغ (zāgh)	زانو (zānū)	زهر (zūr)	زیر (zīr)	زین (zīn)	ژاپن (zhāpon)	ژاله (zhāle)	ژولیده (zhūlīde)	
ساعت (sā'at)	سوت (sūt)	سیم (sīm)	سینه (sīne)	شام (shām)	شانه (shāne)	شوم (shūm)		
شیر (shīr)	شیشه (shīshe)	صابون (sābūn)	صادر (sāder)	صورت (sūrat)	صیغه (sīghe)	ضامن (zāmen)		
ضیق (zīgh)	طاس (tās)	طول (tūl)	ظاهر (zāher)	ظالم (zālem)	عادت ('ādat)	عید ('īd)	غار (ghār)	

غاز (ghāz)	غوطه (ghūte)	فال (fāl)	فاسد (fāsed)	فول (fūl)	فیلم (fīlm)	قابل (ghābel)	قوز (ghūz)
قیر (ghīr)	کار (kār)	کاخ (kākh)	کور (kūr)	کوه (kūh)	کیسه (kīse)	گاو (gāv)	گام (gām)
گوش (gūsh)	گیره (gīre)	گیلاس (gīlās)	لازم (lāzem)	لاغر (lāghar)	لوله (lūle)	لیمو (līmū)	
لیوان (līvān)	مار (mār)	مادر (mādar)	موش (mūsh)	میوه (mīve)	میز (mīz)	نان (nān)	
نام (nām)	نور (nūr)	نیرو (nīrū)	نیم (nīm)	وارد (vāred)	وام (vām)	ویران (vīrān)	
ویژه (vīzhe)	هاتف (hātef)	هوش (hūsh)	هیزم (hīzom)	هیچ (hīch)	یار (yār)	یاد (yād)	
یوز (yūz)	یونان (yūnān)	اصاح (ouzā')	بیت (beit)	پیدا (peidā)	پیکان (peikān)	توصیه (tousīe)	
تولید (toulīd)	جو (jou)	جوهر (jouhar)	چوگان (chougān)	حوض (houz)	حیث (heis)	خوف (khouf)	
خیرات (kheirāt)	دولت (doulat)	دیماه (deimāh)	ذوق (zough)	ذیل (zeil)	روشن (roushan)		
ریل (reil)	زیتون (zeitūn)	سوغات (soughāt)	سیر (seir)	شوق (shough)	شیخ (sheikh)	صوت (sout)	
صید (seid)	ضیف (zeif)	طور (tour)	طیاره (taiyāre)	عودت ('oudat)	عینک ('einak)	غور (ghour)	
غیرت (gheirat)	فوق (fough)	فیض (feiz)	قول (ghoul)	قیچی (gheichī)	کیک (keik)	گود (goud)	
موج (mouj)	میل (meil)	نوبت (noubat)	نی (nei)	هیكل (heikal)	هیئت (heiat)	بیلاق (yeilāgh)	

آرہ (arre) برہ (barre) پلہ (pelle) تعجب (ta'ajjob) توجہ (tavajjoh) تشکر (tashakkor)

رقت (deghghat) مدت (moddat) قوہ (ghovve) ملخص (molakkkhas) نقاش (naghghāsh)

اولاً (avvalan) مجدراً (mojaddadan) مثلاً (masalan) مخصوصاً (makhsūsan) ضمناً (zemnan)

واقعاً (vāghe'an) لطفاً (lotfan) حتماً (hatman) فوراً (fouran) اخیراً (akhīran) ہدیۃ (hadīyatan)

استراحت (esterāhat) بلند (boland) پردہ (parde) تفلک (tofang) ثبت (sabt) جگر (jegar)

چشمہ (chashme) حرکت (harakat) خدمت (khedmat) درخت (derakht) ذکر (zokr) رسم (rasm)

زحمت (zahmat) ژدہ (zhande) سخن (sokhan) شرکت (sherkat) صبح (sobh) ضرر (zarar)

طبقہ (tabaghe) ظہر (zohr) عجب ('ajab) غرق (ghargh) فصل (fasl) قرمز (ghermez)

کبریت (kebrīt) گرسنہ (gorosne) لباس (lebās) مجلس (majles) نصف (nesf) ورق (varagh)

شہنشاہ (shahshāh) یواش (yavāsh)

第2編 文 法

第1課 名 詞

(1) 冠 詞

ペルシア語には不定冠詞、定冠詞ともに存在しない。しかし不定冠詞の意味は接尾辞 **ی** で、また定冠詞の意味は後置詞 **را** によって表わすことができる。

(i) **ی** (ī) の用法

کتاب (ketāb) 本 → **کتابی** (ketābī) ある本

روز (rūz) 日 → **روزی** (rūzī) ある日

ペルシア語の名詞は元来それ自体で主格単数で不定的な意味をもつ。

سگ (sag) 犬

مرد (mard) 男

※語尾がサイレントの **ه** で終る名詞の場合には **ه** の上に hamze をつけるか、または語尾に **ای** をつけて不定の意を表わす。

خانه (khāne) → **خانه** , **خانه‌ای** (khāneī) ある家

پنجره (panjare) → **پنجره** , **پنجره‌ای** (panjareī) ある窓

※語尾が **ا** または **و** で終る場合には **نی** または **بی** をつける。

پا (pā) → **پانی** , **پایی** (pāī) 一本の足

مو (mū) → **مونی** , **مویی** (mūī) 一本の毛

※名詞の前に一を表わす **یک** (yek) をつけることもある。

یک زن (yek zan) **یک زنی** (yek zani) 一人の (ある) 女

یک پسر (yek pesar) **یک پسری** (yek pesari) 一人の (ある) 少年

※ **ی** は複数形につけられることもある。

کتابهای (ketāb-hāī) いく冊かの本

مرد هائی (mard-hāī) いく人かの男

(ii) را (rā) の用法

文中における定冠詞の意味を表わすためには名詞が直接目的の場合、ペルシア語における唯一の後置詞 راをつける。

کتاب (ketāb) → کتاب را (ketāb-rā) その本を

نامه (nāme) → نامه را (nāme-rā) その手紙を

※指示形容詞 این (īn) この、آن (ān) その、を名詞の前につけて定冠詞の意味を表わすこともある。

این دختر (īn dokhtar) この娘

آن ایرانی (ān īrānī) あのイラン人

(2) 性

ペルシア語には文法上の性は存在しない。自然性は次のように表わされる。

(i) 異なる語による。

مرد (mard) 男 زن (zan) 女

پدر (pedar) 父 مادر (mādar) 母

پسر (pesar) 息子 دختر (dokhtar) 娘

برادر (barādar) 兄弟 خواهر (khāhar) 姉妹

(ii) 動物の場合には نر (nar) 牡、 ماده (māde) 牝をつける。

گاو نر (gāve-nar) 牡牛 گاو ماده (gāve-māde) 牝牛

شیر نر (shīre-nar) 牡ライオン شیر ماده (shīre-māde) 牝ライオン

(iii) アラビア語の女性形語尾 ةをつける。

ملك (malek) 王 ملکه (maleke) 女王

عمو ('amū) 父方のおじ عمه ('amme) 父方のおば

خالو (khālū) } 母方のおじ خاله (khāle) 母方のおば
دایی (dāyī) }

(3) 数

ペルシア語には二つの複数形語尾 **ان** (ān) と **ها** (hā) があり、古典では人間には **ان**、動物、無生物には **ها** がつけられ区別されていた。

しかし現代ペルシア語（特に口語）においてはいずれの場合にも **ها** を用いる傾向が強いが、**ان** が用いられることも多く、人の場合にはかなり混同している。

کتاب	→	کتابها	(ketāb-hā)	本
مداد	→	مدادها	(medād-hā)	鉛筆
شهر	→	شهرها	(shahr-hā)	都市
رنگ	→	رنگها	(rang-hā)	色
خانم	→	خانمها	(khānom-hā)	婦人
زن	→	زنان	(zanān)	女
پدر	→	پدران	(pedarān)	父
استاد	→	استادان	(ostādān)	教授

※語尾がサイレントの **ه** で終る名詞では **ه** を **ی** に変えて **ان** をつける。

بند **ه** (bande) → بندگان (bandegān) 奴隸

نمایند **ه** (namāyande) → نمایندگان (namāyandegān) 代表

※語尾が **ا** または **و** で終る名詞では **ی** を挿入してから **ان** をつける。

گدا (gadā) → گدایان (gadāyān) 乞食

دانشجو (dāneshjū) → دانشجویان (dāneshjūyān) 学生

※語尾がサイレントの **ه** で終る名詞に **ها** をつける場合には **ها** を離してつける。

بچه → بچهها (bachche-hā) 子供

خانه → خانهها (khāne-hā) 家

※ペルシア語には多くのアラビア語の名詞が含まれ、特に文語ではアラビア語複数形（規則・不規則）がそのまま用いられることも多いのでこれらもよく憶えねばならない。

(4) 格

ペルシア語には格変化はなく、後置詞、前置詞をつけて主格以外の格を表わす。
所有格は後述する اضافهによって表わされる。

	単	数	複	数
主格	پدر	پدران (pedar)	父	
所有格	کتاب پدر	کتاب پدران (ketābe pedar)	父の本	
与格	به پدر	به پدران (be pedar)	父に	
目的格	پدر را	پدران را (pedar rā)	父を	
奪格	از پدر	از پدران (az pedar)	父から	
方位格	در-بر-تا پدر	در-بر-تا پدران (dar-bar-tā-pedar)	父の中に、上に、まで	
呼格	ای پدر	ای پدران (ei pedar)	おお、父よ	

(5) 縮小形

名詞には下記の縮小形語尾がある。

مردک — ک (mardak)	小男	دخترک (dokhtarak)	小娘
کتابچه — چه (ketābche)	小冊子	دریچه (darīche)	小さい戸
دختر — و (dokhtarū)	小娘	یارو (yārū)	彼奴

(6) 文型

ペルシア語の単文における語順は、主語＋補語（目的語）＋述語、または主語＋直接目的＋間接目的＋述語で、日本語のそれと同じである。

疑問詞を含まない疑問文においては文の最初に آیا (āyā) をつけるが、会話においてはこの語は一般に省略されて、文末の抑揚をあげることによって疑問文を表わす。

این کتاب است۔ (īn ketāb ast) これは本です。

آیا این کتاب است؟ (āyā īn ketāb ast) これは本ですか。
 آن مرد اسب دارد۔ (ān mard asb dārad)

あの男は馬を持っている。

پدر مدار را به پسر داد۔ (pedar medād-rā be-pesar dād)

父は鉛筆を息子に与えた。

練習問題

این (īn)	これ, この	نه خیر (na kheir)	いいえ
آن (ān)	あれ, あの	درخت (derakht)	木
کتاب (ketāb)	本	سیب (sīb)	りんご
مدار (medād)	鉛筆	قشنگ (qashang)	美しい
است (ast)	~です	گل (gol)	花, ばら
نیست (nīst)	~ではない	اینجا (īnjā)	ここ, ここに
	いない	آنجا (ānjā)	そこ, そこに
چیست (chīst)	何ですか	پدر (pedar)	父
آیا (āyā)	疑問詞	صندلی (sandali)	椅子
بله (bale)	はい	شیرین (shīrīn)	あまい

(۱) این کتاب است۔	(۲) آن مدار است۔
(۳) آیا این سیب است؟	(۴) بله, آن سیب است۔
(۵) نه خیر, آن سیب نیست۔	(۶) آن درخت است۔
(۷) این چیست؟	(۸) آن گل است۔
(۹) آن گل قشنگ است۔	(۱۰) پدر اینجا نیست۔

(۱۱) آیا این درخت قشنگ است؟

(۱۲) نه خیر، آن درخت قشنگ نیست.

(۱۳) آن چیست؟ (۱۴) آن صندلی است.

(۱۵) این سیب شیرین نیست.

第2課 形 容 詞

(1) 形容詞の用法

ペルシア語の形容詞は名詞を直接修飾する場合でも、補語として用いられる場合でも、比較法の場合を除き、語尾変化をしない。形容詞は原則として修飾する名詞の後に置かれ、修飾される名詞の語尾に **اضافه** (ezāfe) をつけて名詞と形容詞とを結ぶ。

کتاب بزرگ (ketābe bozorg) 大きい本
سگ کوچک (sage kūchek) 小さい犬
دختر قشنگ (dokhtare qashang) 美しい娘
کارگر خوب (kārgare khūb) よい労働者
اتاق روشن (otāghe roushan) 明るい部屋
آواز بلند (āvāze boland) 高い声

※ پیر (pīr) 老いた、はどちらにもつけられる。ただし後者の場合 پیر は名詞になる。

پیر مرد (marde pīr), پیر مرد (pīre mard) 老人
پیر زن (zane pīr), پیر زن (pīre zan) 老婆

※修飾される名詞が **ی** または **و** で終る場合には **ی** を挿入してから形容詞をつける。

هوای خنک (havāye khonok) 冷たい空気
موی سفید (mūye sefīd) 白い髪
برگهای سبز (barghāye sabz) 緑の葉

※二つ以上の形容詞がある場合には最後の形容詞を除き、名詞、形容詞に **اضافه** をつけて結ぶ。

زن زشت چاق (zane zeshte chāgh) 太った醜い女、または
 زن زشت و چاق (zane zesh t o chāgh) とも書かれる。

※不定冠詞の意味をもつ名詞語尾 **ی** は一般に形容詞につけられる。

گاو بزرگی (gāve bozorgī) 1頭の大きな牛

(2) 比較法

ペルシア語の比較級、最上級は形容詞の後にそれぞれ **تر** (tar), **ترین** (tarīn) をつけて表わす。

原 級	比 較 級	最 上 級
بزرگ (bozorg) 大きい	بزرگتر (bozorgtar)	بزرگترین (bozorgtarīn)
کوچک (kūchek) 小さい	کوچکتر	کوچکترین
گرم (garm) 暑い	گرمتر	گرمترین
سرد (sard) 寒い	سردتر	سردترین
دراز (derāz) 長い	درازتر	درازترین
کوتاه (kūtāh) 短い	کوتاهتر	کوتاهترین
بلند (boland) 高い	بلندتر	بلندترین
بد (bad) 悪い	بدتر	بدترین
خوب (khūb) よい	※ بهتر (behtar) ※	※ بهترین (behtarīn)

※比較級は修飾される名詞に **اضافه** をつけてその後におかれる。

کتاب کوچکتر (ketābe kūchektar) より小さな本

※比較の文においては **از** (az) ~よりも、が用いられる。

این سگ کوچکتر از آن سگ (īn sag kūchektar az ān sag ast)

است- この犬はあの犬よりも小さい。

آن پسر از این دختر بزرگتر (ān pesar az īn dokhtar bozorgtar ast)

است- あの少年はこの少女よりも大きい。

※最上級は名詞の前におかれ **اضافه** をつけない。

بلندترین کوه (bolandtarīn kūh) 最も高い山

بهترین لباس (behtarīn lebās) 最もよい衣服

※最上級の代りにその比較級を **از همه** (az hame) と共に用いて最上級の意を表わすことがある。

این کتاب بزرگتر از همه است (īn ketāb bozorgtar az hame ast)

この本はどれよりも大きい。

(3) اضافهの用法

اضافهは上述の形容詞の場合ばかりでなく、所有格を表わすにも用いられる。

اضافهは被所有物たる名詞の語尾につけられ、その後にくる所有者との関係を示す。اضافهは一般に表記されないが、必ずつけて発音せねばならない。

دیوار خانه (dīvāre khāne) 家の壁

اسب این پسر (asbe īn pesar) この少年の馬

باغ منزل دختر (bāghe manzele dokhtar) 少女の家の庭

سفارت ژاپن (sefārate zhāpon) 日本大使館

پدر شما (pedare shomā) あなたの父

دولت ایران (doulate īrān) イラン政府

خیابان پهن تهران (kheyābāne pahne tehrān)

テヘランの広い大通り

کامیون بزرگ شرکت ما (kāmyone bozorge sherkate mā)

われわれの会社の大きなトラック

※被所有物の語尾が **ی** または **و** で終る場合には **اضافه** として **ی** (ye) をつける。

پای سگ (pāye sag) 犬の足

موی سر (mūye sar) 頭の髪

هوای بهار (havāye bahār) 春の風

※被所有物の語尾がサイレントの **ه** または **ی** で終る場合には **همزه** をつけて (ye) と発音される。**همزه** が省略されることもある。

نقشه ایران (naghsheye īrān) イランの地図

ماهی دریا (māhiye daryā) 海の魚

※ **اضافه** は所有の他に、従属関係、材料、比喻、日等を表わすこともある。

کلید اتاق (kelīde otāgh) 部屋の鍵

ساعت طلا (sā'ate talā) 金時計

قد سرو (ghadde sarv) 糸杉のような背丈

روز شنبه (rūze shanbe) 土曜日

قاشق نقره (ghāshoghe noghre) 銀のスプーン

عید نوروز (īde nourūz) 新春の祭日

練習問題

زبان (zabān) 言語	ماشین (māshīn) 自動車	سه (se) 三
کشور (keshvar) 国	سنگین (sangīn) 重い	رنگ (rang) 色
ما (mā) われわれ	گوشت (gūsht) 肉	قرمز (ghermez) 赤い
ایران (īrān) イラン	اسم (esm) 名前	و (va, o) <small>そして</small>
فارسی (fārsī) ペルシア語	مدرسه (madrase) 学校	پایتخت (pāyetakht) <small>首都</small>
شما (shomā) あなた	نزدیک (nazdīk) 近い	روز (rūz) 日
کجا (kojā) どこに	حال (hāl) 状態	جمعه (jome) <small>金曜日</small>
گران (gerān) 値が高い	خوب (khūb) よい	دبستان (dabestān) <small>小学校</small>
من (man) わたし	پرچم (parcham) 旗	تعطیل (tātīl) 休日
خیلی (kheilī) 非常に	دفتر (daftar) ノート	زرد (zard) 黄色い

- (۱) کشور ما ایران است۔
- (۲) زبان کشور ما فارسی است۔
- (۳) مادر شما کجاست؟
- (۴) بزرگترین شهر ایران تهران است۔
- (۵) این گوشت از آن گرانتر است۔
- (۶) آن ماشین از همه سنگین تر است۔
- (۷) اسم شما چیست؟
- (۸) مدرسه پسر من نزدیک خانه است۔
- (۹) حال شما خوب است؟
- (۱۰) پرچم ایران سه رنگ است۔
- (۱۱) تهران پایتخت ایران است۔
- (۱۲) روزه‌های جمعه در بستان تعطیل است۔
- (۱۳) منزل پدر ما خیلی بزرگ است۔
- (۱۴) خواهر این دختر کجاست؟
- (۱۵) رنگ دفتر من زرد و رنگ مداد
من قرمز است۔

第3課 代名詞

(1) 人称代名詞

ペルシア語には (a) 分離人称代名詞 (独立形) と (b) 非分離人称代名詞 (接尾辞形) の二種の人称代名詞がある。

(a) 分離人称代名詞

	単	数		複	数
一人称	من (man)	私		ما (mā)	われわれ
二人称	تو (to)	おまえ		شما (shomā)	あなた
三人称	او (ū)	彼, 彼女		ایشان (īshān)	彼ら, 彼女ら

※二人称単数 **تو** は神に呼びかける場合、子供、目下の者やきわめて親しい者に話しかける場合に用いられ、一般には相手が一人であっても二人称複数形 **شما** が用いられる。

※ペルシア語では動詞の人称語尾によって人称と数が明確なので、文章中の主語としての人称代名詞が省略されることがしばしばある。動詞の項を参照されたい。

آن را ارزان خریدم- (ān-rā arzān kharīdam)

私はそれを安く買った。

کجا بودی؟ (kojā būdī) おまえはどこにいたか。

این مداد را بمن داد- (īn medād-rā be-man dād)

彼はこの鉛筆を私にくれた。

این کار را کردیم- (īn kār-rā kardīm)

われわれはこの仕事をした。

کجا می روید؟ (kojā mī-ravīd)

あなたはどこに行きますか。

به منزل ما آمدند - (be-manzele mā āmadand)

彼らは私たちの家に来た。

※ او (ū) の代りに وی (vei) が用いられることもある。

※ آن, آنان, آنها が او, ایشان の代りに用いられることもあり、この場合動物や物（それ、それら）を示すことが多いが、人を示すこともある。

※人称代名詞の所有格は被所有物の語尾につけられる **اضافه** とそれに続く上記の人称代名詞によって表わされる。

مادر من (mādare man) 私の母

برادر شما (barādare shomā) あなたの兄弟

مغازه او (maghāzeyeye ū) 彼の店

کارخانه ایشان (kārkhāneyeye īshān) 彼らの工場

※所有代名詞（～のもの）は مال (māl) に **اضافه** をつけ、人称代名詞を結んで表わす。また人称代名詞の代りに所有者を表わす名詞をつけてもよい。

این کلاه مال من است - (īn kolāh māle mām ast)

この帽子は私のものです。

آن کفش مال شما است - (ān kafsh māle shomā ast)

あの靴はあなたのものです。

این مال کیست؟ (īn māle kīst) これは誰のものですか。

این دوچرخه مال پسر اوست - (īn docharkhe māle pesare ū-st)

この自転車は彼の息子のものです。

※人称代名詞の目的格はその後 **را** (rā) をつけて表わす。しかし一人称単数 **من** に **را** をつけると **ما را** (marā)、二人称単数 **تو** につけると **ترا** (torā) となる。

ما را (marā) 私を

ما را (mā-rā) われわれを

ترا (torā) おまえを . شما را (shomā-rā) あなたを
 او را (ūrā) 彼, 彼女を ایشان را (īshān-rā) 彼ら, 彼女らを

文 例

مرا ببوس (marā be-būs) 私に接吻せよ。

اسم ترا می دانم (esme torā mī-dānam)

私はおまえの名前を知っている。

دیروز شما را دیدم (dīrūz shomā-rā dīdam)

昨日私はあなたに会った。

※人称代名詞の与格は前置詞 به (be) をつけて表わす。

به من (بمن) 私に به ما (بما) われわれに

به تو (بتو) おまえに به شما (بشما) あなたに

به او (باو) 彼, 彼女に به ایشان (باایشان) 彼ら, 彼女らに

به او (باو) の代りに به دو (be-dū), به ایشان (bedīshān) となることもある。

文 例 کتابی بمن داد (ketābī be-man dād) 彼は私に一冊の本をくれた。

میز و صندلی را به شما (mīz o sandalī rā be-shomā dādam)

دادم- 私にはあなたに机と椅子を与えた。

(b) 非分離人称代名詞

單 數

一人称 — (—am) 私の (を)

二人称 — (—at) おまえの (を)

三人称 — (—ash) 彼, 彼女の (を)

複 數

一人称 — (—emān) われわれの (を)

二人称 — (—etān) あなたの (を)

三人称 — (—eshān) 彼ら, 彼女らの (を)

この代名詞は単独に用いられることはなく、常に名詞、動詞、前置詞の語尾と結合し、接尾辞形になる。

(i) 名詞につくと所有格になる。

دستم (dastam) 私の手 شرکتان (sherkatemān) われわれの会社
نامت (nāmat) おまえの名前 کشورتان (keshvaretān) あなたの国
دوربینش (dūrbīnash) 彼のカメラ دوستشان (dūsteshān) 彼らの友人
※名詞の語尾がサイレントの **ه** で終る場合には単数形は **ام, ات, اش**

となり、複数形は離して書き、代名詞の最初の **e** を省く。

خانواده ام (khānevāde-am) 私の家族
عمه اش ('amme-ash) 彼の伯母
گربه تان (gorbe-tān) あなたの猫
کارخانه شان (kārkhāne-shān) 彼らの工場

※名詞の語尾が **ی** または **و** で終る場合には **ی** を挿入してから非分離人称代名詞をつける。

پایم (pāyam) 私の足 مویش (mūyash) 彼の髪

※名詞が形容詞で修飾されている場合には形容詞の語尾につける。

مادر قشنگتان (mādare qashangetān) あなたの美しい母

※名詞が二つ以上ある場合には最後の名詞につける。

پدر و مادرتان (pedar o mādaretān) あなたの両親

(ii) 動詞につくと目的格になる。

زدش (zadamash) 私は彼を打った。

دیدشان (dīdameshān) 私は彼らを見た。

※次のように用いられることもある。

- صدایتان کردند (sedāyetān kardand) 彼らはあなたを呼んだ。

- به خاکش سپردند (be khākash sepordand) 彼らは彼を埋葬した。

- خوشم آمد (khosham āmad) 私は気に入った。

- دوستت دارم (dūstat dāram) 私はおまえを愛する。

(iii) 前置詞につく場合 (特に口語に多い)

ازش (azash) 彼から روش (rūyash) その上に
 توش (tūsh) その中に برایت (barāyat) おまえのために

(2) 再帰代名詞

再帰代名詞には خود (khod), خویش (khīsh), خویشتن (khīsh-tan)の三種あるが、主として خود が用いられる。

(i) خود が単独で用いられる場合。

من خود گفتم (man khod goftam) 私が自分で言った。

او خود آمد (ū khod āmad) 彼が自身で来た。

(ii) خود に非分離人称代名詞がつく場合。

خودم (khodam) 私自身

خودمان (khodemān) われわれ自身

خودت (khodat) おまえ自身

خودتان (khodetān) あなた自身

خودش (khodash) 彼, 彼女自身

خودشان (khodeshān) 彼ら,

彼女ら自身

این را خودم کردم (īnrā khodam kardam) 私自身でこれをした。

خودت برو (khodat borou) おまえ自身で行け。

(iii) خود が“自分の”の意を表わす場合。

کتاب خود را به او دادم (ketābe khod rā be-ū dādam)

私は自分の本を彼に与えた。

خانه خودتان را فروختید؟ (khāneye khodetān rā forūkhtīd)

あなたは自分の家を売りましたか。

(3) 指示代名詞

ペルシア語の指示代名詞には近称 این, 遠称 آن がある。

این سگ است。これは犬です。 آن گربه است。あれは猫です。

※複数形は اینان (īnān), اینها (īnhā), آنان (ānān), آنها (ānhā)

となる。これらは人称代名詞として ایشان の代りに用いられることもある。

※指示形容詞としての **این** , **آن** は名詞の前におかれ変化しない。

آن زمان , **آن زن** , **این کتابا** , **این کتاب**

ただし **به** がつくると **بدین** (bedīn) , **بدان** (bedān) と変ることがある。

※ **این** と **آن** には次のような変形がある。

(i) **هم** (ham) と結合して強意を表わす。

همین (hamīn) まさしくこの (これ) 、これと同じ

همان (hamān) まさしくあの (あれ) 、あれと同じ

همینجا (hamīnjā) まさしくここ

همانجا (hamānjā) まさしくそこ

(ii) **چون** の短形と結合する場合。

چنین (chonīn) このような、このように

چنان (chonān) そのような、そのように

(iii) **همچنین** (hamchonīn) まさしくこのような (に)

همچنان (hamchonān) まさしくそのような (に)

(iv) **چند** と結合する場合。

چندین (chandīn) これほどの、多くの

چندان (chandān) それほどの、多くの

(v) **طور** (tour) と結合する場合。

اینطور (īn tour) このように

آنطور (ān tour) あのように

همینطور (hamīn tour) まさしくこのように

همانطور (hamān tour) まさしくそのように

※疑問代名詞、関係代名詞は第8課を参照されたい。

練 習 問 題

ژاپنی (zhāponī) 日本人	چقدر (cheghadr) どれほど	درست (dorost) 正しい
هستم (hastam) 私は～です	راه (rāh) 道	زمستان (zemestān) 冬
لباس (lebās) 衣服	پیر (pīr) 老いた	غذا (ghazā) 食事
نو (nou) 新しい	معلم (mo' allem) 先生	یا (yā) 或いは
کیست (kīst) だれですか	مجله (majalle) 雑誌	
پیراهن (pīrāhan) シャツ	دیروز (dīrūz) 昨日	
دوست (dūst) 友人	آمدید (āmadīd) あなたは来た	
از (az) から	ساعت (sā' at) 時計	
تا (tā) まで	عمارت ('emārat) 建物	
اداره (edāre) 役所	دفتر (daftar) 事務所	
دوست دارم (dūst dāram) 私は愛す	جوان (javān) 若い	
	کلید (kelīd) 鍵	
شاه (shāh) 王	در (dar) 扉	
چرا (cherā) なぜ	بدهید (bedehīd) 与えよ	
کثیف (kasīf) 汚い	خوردید (khordīd) 食べた	

- (۱) من ژاپنی هستم۔
- (۲) این لباس نو مال کیست؟
- (۳) آن پیراهن مال دوست اوست۔
- (۴) از خانه شما تا اداره چقدر راه است؟
- (۵) پیرترین معلم مدرسه شما کیست؟
- (۶) آن مجله مال من نیست۔

- (۷) منزلتان کجاست؟
- (۸) آیا دیروز خودتان اینجا آمدید؟
- (۹) آیا این ساعت مال مادر شماست؟
- (۱۰) این عطر بزرگ دفترشان است.
- (۱۱) من شما را خیلی دوست دارم.
- (۱۲) آن زن جوان خواهرش نیست.
- (۱۳) ما شاه خود را دوست داریم.
- (۱۴) دستهایتان چرا کثیف است؟
- (۱۵) کلید در باغ را به من بدهید.
- (۱۶) ساعت شما درست نیست.
- (۱۷) در زمستان غذای سرد بهتر است یا
غذای گرم؟
- (۱۸) آیا خواهر شما در خانه پدرتان است؟
- (۱۹) آیا شما سیب مرا خوردید؟
- (۲۰) این پول را به برادرش بدهید.

第4課 数 詞

(1) ペルシア語の数詞の基数と序数は次のとおりである。きわめて組織的であるから記憶するのに容易である。

アラビア数字	基 数	序 数
۰	صفر sefr	
۱	یک yek	یکم
۲	دو do	دوم
۳	سه se	سوم
۴, ۴	چهار chahār	چهارم
۵	پنج panj	پنجم
۶, ۶	شش shesh	ششم
۷	هفت haft	هفتم
۸	هشت hasht	هشتم
۹	نه noh	نهم
۱۰	ده dah	دهم
۱۱	یازده yāzdah	یازدهم
۱۲	دوازده davāzdah	دوازدهم
۱۳	سیزده sīzdah	سیزدهم
۱۴	چهارده chahārdah	چهاردهم
۱۵	پانزده pānzdah	پانزدهم
۱۶	شانزده shānzdah	شانزدهم
۱۷	هفده hefdah	هفدهم
۱۸	هجده hejdah	هجدهم
۱۹	نوزده nūzdah	نوزدهم
۲۰	بیست bīst	بیستم
۲۱	یک و بیست bīst o yek	بیست و یکم
۲۲	دو و بیست bīst o do	بیست و دوم
۲۳	سه و بیست bīst o se	بیست و سوم
۲۴	چهار و بیست bīst o chahār	بیست و چهارم

アラビア数字	基数	序数
۲۵	پنج بیست و bīst o panj	بیست و پنجم
۲۶	شش بیست و bīst o shesh	بیست و ششم
۲۷	هفت بیست و bist o haft	بیست و هفتم
۲۸	هشت بیست و bīst o hasht	بیست و هشتم
۲۹	نه بیست و bīst o noh	بیست و نهم
۳۰	سی sī	سیام
۴۰	چهل chehel	چهلیم
۵۰	پنجاه panjāh	پنجاهم
۶۰	شصت shast	شصتم
۷۰	هفتاد haftād	هفتادم
۸۰	هشتاد hashtād	هشتادم
۹۰	نود navad	نودم
۱۰۰	صد sad	صدم
۱۰۵	صد و پنج sad o panj	صد و پنجم
۱۲۷	صد و بیست و هفت sad o bīst o haft	صد و بیست و هفتم
۲۰۰	دویست devīst	دویستم
۳۰۰	سیصد sīsad	سیصم
۴۰۰	چهار صد chahārsad	چهار صم
۵۰۰	پانصد pānsad	پانصدم
۶۰۰	شش صد shesh sad	شش صدم
۷۰۰	هفت صد haft sad	هفت صدم
۸۰۰	هشت صد hasht sad	هشت صدم
۹۰۰	نه صد noh sad	نه صدم
۱,۰۰۰	هزار hazār	هزارم
۲,۰۰۰	دو هزار do hazār	دو هزارم
۱۰,۰۰۰	ده هزار dah hazār	ده هزارم
۳۰,۰۰۰	سی هزار sī hazār	سی هزارم
۱۰۰,۰۰۰	صد هزار sad hazār	صد هزارم
۷۰۰,۰۰۰	هفت صد هزار haft sad hazār	هفت صد هزارم
۱,۰۰۰,۰۰۰	مليون melyūn	مليونم
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	ده مليون dah melyūn	ده مليونم

アラビア数字	基数	序数
١٠٠٠٠٠٠٠٠٠	صد مليون sad melyūn	صد مليونم
١٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠	مليارد milyārd	مليارم

※11から19までは ده (dah) 10の前に、1から9までの変形をつけて作る。20から99までは بیست (20), سی (30), چهل (40), پنجاه (50), شصت (60), هفتاد (70), هشتاد (80), نود (90) の次に接続詞の (o) を置き、その次に یک から نه に至る数をつけて作る。尚、数字は ۳۵۸ のように左から右に向って書かれ、かつ読まれる。

※序数は基数に -om) をつけて作る。یک (yekom)の代りにアラビア語序数 اول (avval) がしばしば用いられる。دوم (dovvom), سوم (sevvom) を除き、他は چهارم (chahārom) のように読まれる。

※基数は名詞の前におかれ、名詞は一般に単数形をとる。

سه مرد 3人の男 ده كتاب 10冊の本

※序数は形容詞と同じように用いられる。

مرد سوم (marde sevvom) 3人目の男

كتاب ده (ketābe dahom) 10冊目の本

ただし序数に -ین (-īn) がつくると名詞の前におかれる。

اولین روز (avvalīn rūz) 最初の日

صدمین سال (sadmīn sāl) 100年目

※ صد と هزار に複数形語尾をつけて “数百の、数千の” の意を表わす。

صدها سیب (sadhā sīb) 数百のりんご

هزارها درخت (hazārḥā derakht) 数千の木

هزاران は主として人間に用いられる。

هزاران بچه (hazārān bachche) 数千の子供

※……人, ……冊, ……本, ……枚等を表わすにはいろいろな表現が用

いられるが、一般に口語では人には **نفر** (nafar), 動物, 物には **ت** (tā) が用いられ、**تا** が人に用いられることもある。

دو نفر کارگر (do nafar kārgar) 2人の労働者

سه تا بچه (se tā bachche) 3人の子供

پنج تا قلم (panj tā ghalam) 5本のペン

نفر と **تا** の他に次のような場合もある。

سه عدد عکس (se 'adad 'aks) 3枚の写真

دو دانه تخم مرغ (do dāne tokhme morgh) 2個の卵

پنج جلد کتاب (panj jeld ketāb) 5冊の本

یک فنجان چای (yek fenjān chaī) 1杯のお茶

دو لیوان آب (do līvān āb) コップ2杯の水

چهار کیلو گوشت (chahār kīlo gūsht) 4キロの肉

※ “～回”, “～度”を表わすには基数の後に **بار** (bār), **دفعه** (dafe), **مرتبہ** (martabe) のいずれかをつける。

5回 **پنج دفعه**, 2回 **دو مرتبه**, 1回 **یک بار**

尚、**بار** は “初めて”, **دومین بار** は “二度目”の意味になる。

※ “～倍”は基数の後に **برابر** (barābar) をつけて表わす。

5倍 **پنج برابر** 2倍 **دو برابر**

(2) 分 数

ペルシア語の分数は次のようにして表わす。

پنج یک (panj yek) $\frac{1}{5}$ **سه یک** (se yek) $\frac{1}{3}$ **نیم** (nīm) $\frac{1}{2}$

また分子を基数、分母を序数にして表わす。

دو سوم (do sevvom) $\frac{2}{3}$ **سه پنجم** (se panjom) $\frac{3}{5}$

なおアラビア語の分数が用いられることもある。

ربع (rob') $\frac{1}{4}$ **نصف** (nesf) $\frac{1}{2}$

パーセントは次のようにして表わす。

5% پنچ در صد (panj dar sad) 5% صدی پنچ (sadi panj)

(3) その他の用法

یکی (yekī) は次のように用いられる。

یکی به من بدهید - 一つ私に下さい

یکی یکی 一つずつ

یکی از آن کتابها را به من بدهید - それらの本の中の1冊を私に下さい。

یکی دیگر (yekī dīgar) もう一つ

یک دیگر (yek dīgar) お互いに

دیگرは“他の”、“次の”などの意味を表わす。

دو نفر دیگر (do nafare dīgar) もう二人

روز دیگر (rūze dīgar) 翌日

بار دیگر (bāre dīgar) もう一度

(4) 時計の表現

ساعت چند است؟ (sāāt chand ast) なん時ですか。

ساعت پنج است - (sāāte panj ast) 5時です。

ساعت سه و نیم است - (sāāte se o nīm ast) 3時半です。

ساعت دو و ده دقیقه است (sāāte do odah daghīghe ast) 2時10分です。

ساعت هفت و ربع است - (sāāte haft o rob' ast) 7時15分です。

ساعت نه ربع کم است - (sāāte noh rob' kam ast) 9時15分前です。

ساعت هشت چهار دقیقه (sāāte hasht chahār daghīghe kam ast)

کم است - 8時4分前です。

چند ساعت طول می کشد؟ (chand sāāt tūl mī-kashad) なん時間かかりますか。

نیم ساعت (nīm sāāt) 半時間

پنج ساعت (panj sā'at) 5時間

هفت ساعت و نیم (haft sā'at o nīm) 7時間半

چه ساعتی (che sā'ati) 何時に

(5) 年齢の表現

چند سال دارید؟ (chand sāl dārīd) あなたはいくつですか。

سی و پنج سال دارم۔ (sī o panj sāl dāram) 私は35歳です。

سن او چقدر است؟ (senne ū cheghadr ast) 彼の年齢はいくつですか。

او بیست ساله است۔ (ū bīst sāle ast) 彼は20歳です。

(6) 曜日

شنبه (shanbe) 土曜日

یکشنبه (yekshanbe) 日 "

دوشنبه (do shanbe) 月 "

سه شنبه (se shanbe) 火 "

چهارشنبه (chahār shanbe) 水 "

پنجشنبه (panj shanbe) 木 "

جمعه (jome') 金 " (休日)

یکشنبه صبح (yekshanbe sobh) 日曜日の朝

سه شنبه ظهر (se shanbe zohr) 火曜日の正午

چهارشنبه عصر (chahār shanbe ásr) 水曜日の午後

جمعه شب (jome' shab) 金曜日の夜

شب جمعه (shabe jome') 木曜日 (の夜)

قبل (پیش) از ظهر (ghabl-pīsh az zohr) 午前

بعد از ظهر (ba'd az zohr) 午後

امروز چه روزیست؟ (emrūz che ruzīst) 今日は何曜日ですか。

امروز چه تاریخیست؟ (emrūz che tarīkhīst) 今日は何日ですか。

چندم اسفند (chandome esfand) エスファンド月の何日に。

پریروز (parīrūz) دیروز (dīrūz) امروز (emrūz) فردا (fardā)

おととい きのう 今日 あした

فردا شب (fardā shab) امشب (emshab) دیشب (dīshab) پس فردا (pasfardā)

明晩 今晚 昨晚 あさって

هفته آینده (hafte-ye āyande) این هفته (īn hafte) هفته گذشته (hafte-ye gozashte)

来週 今週 先週

ماه آینده این ماه (māhe āyande) ماه گذشته (māhe gozashte)

ماه دیگر (māhe dīgar) این ماه (īn māh) ماه پیش (māhe pīsh)

来月 今月 先月

سال آینده (sāle āyande) امسال (emsāl) پارسال (pārsāl)

来年 今年 去年

練習問題

چند (chand)	いくら、いくつ	قطار (ghetār)	汽車
تومان (tomān)	10リヤール	با (bā)	〜で
خریدم (kharīdam)	私は買った	حرکت کردیم (harakat kardīm)	われわれは出発した
تلفظ (tala ffoz)	発音	جهان (jahān)	世界
کلمه (kaleme)	単語	سراسر (sarāsar)	全て
دانشگاه (dāneshgāh)	大学	بیش از (bīsh az)	より以上
می روم (mī-ravam)	私は行く	راه آهن (rāhe āhan)	鉄道
ناهار (nāhār)	昼食	سالگی (sālegī)	歳
می خورد (mī-khorad)	彼は食べる	باید (bāyad)	〜ねばならない
قرآن (qorān)	コーラン	نماز خواندن (namāz khāndan)	礼拝する
دینی (dīnī)	宗教の	در حدود (dar hodūde)	約

مسلمان (mosalmān) 回教徒 پیش (pīsh) 以前
 آمدید (āmadīd) あなたは来た بدنيا آمد (be-donyā āmad) 生れた

- (۱) این چند است؟
- (۲) این بیست تومان است۔
- (۳) شما چند تا بچه دارید؟
- (۴) چند نفر در این اطاق هستند؟
- (۵) مادر شما چند سال دارد؟
- (۶) روز چهارشنبه گذشته پنج جلد کتاب خریدم۔
- (۷) تلفظ کلمه پنجم چیست؟
- (۸) ساعت هفت و نیم صبح به دانشگاه می روم۔
- (۹) ساعت یک بعد از ظهر ناهار می خورد۔
- (۱۰) قرآن کتاب دینی ما مسلمانان است۔
- (۱۱) ساعت چند اینجا آمدید؟
- (۱۲) ما صبح روز سه شنبه با قطار از تهران حرکت کردیم۔
- (۱۳) در سراسر جهان بیش از یک ملیون و پانصد هزار کیلومتر راه آهن است۔
- (۱۴) پسران از شانزده سالگی و دختران از ده سالگی باید نماز بخوانند۔
- (۱۵) در حدود هزار سال پیش در یکی از شهرهای ایران پسر بدنيا آمد۔

第5課 動詞 (I)

(1) 不定法

ペルシア語の動詞の不定法はすべて **ن** (-an) をもっておわる。さらにこれを分類すると **تن** (tan), **دن** (dan), **یدن** (īdan) のいずれかで終わっている。

※ **تن** で終る不定法の例

رفتن (raftan) 行く

کشتن (koshtan) 殺す

داشتن (dāshtan) 持つ

گفتن (goftan) 言う

ساختن (sākhtan) 作る

نشستن (neshastan) 坐る

※ **دن** で終る不定法の例

آمدن (āmadan) 来る

آوردن (āvardan) 持ってくる

دادن (dādan) 与える

کردن (kardan) する

خوردن (khordan) 食べる

زدن (zadan) 打つ

※ **یدن** で終る不定法の例

خریدن (kharīdan) 買う

خندیدن (khandīdan) 笑う

پرسیدن (porsīdan) 尋ねる

دویدن (davīdan) 走る

شنیدن (shenīdan) 聞く

خوابیدن (khābīdan) 眠る

不定法は名詞としても用いられる。

ساختن عروسک آسان نیست۔ 人形を作ることはやさしくない。

دانا شدن توانا شدن است۔ 賢くなることは強くなることです。

不定法に **ی** をつけて“～すべき, ～に価する”の意味を表わす。

کتاب خواندنی (ketābe khāndanī) 読むに値する本

جاهای دیدنی (jāhāye dīdanī) 見るべき場所

(2) 不定法幹

不定法幹は不定法から語尾の ن を除いて作られる。不定法幹は過去形、三人称単数の形でもある。

不 定 法	不 定 法 幹
رفتن (raftan)	رفت (raft)
آمدن (āmadan)	آمد (āmad)
دادن (dādan)	داد (dād)
دیدن (dīdan)	دید (dīd)

(3) 過去形

過去形は三人称単数形を除き、不定法幹に下記の人称語尾をつけて作られる。動詞の人称語尾変化はきわめて規則的で、現在形の語尾とも三人称単数語尾を加えれば、他は全て共通しているので、ここでしっかり記憶しておかねばならない。

	単 数	複 数
一人称	م — (—am)	یم — (—īm)
二人称	ی — (—ī)	ید — (—īd)
三人称	— (—)	ند — (—and)

例

一人称	رفتم (raftam)	私は行った	رفتیم (raftīm)	われわれは行った
二人称	رفتی (raftī)	おまえは行った	رفتید (raftīd)	あなたは行った
三人称	رفت (raft)	彼、(彼女)は行った	رفتند (raftand)	彼ら(彼女ら)は行った

※既述の動詞で過去形の変化を練習せよ。

※打消形は過去形の前に نه (na) をつけて表わす。

نرفتم (na-raftam) 私は行かなかった

ندارید (na-dādīd) あなたは与えなかった

※不定法が آ (ā) で始まる場合には نه の次に ی を挿入し、

madde (~) を落とす。

نیامد (nayāmad) 彼は来なかった

※不定法が短母音の **ا** で始まる場合には **نه** の次に **ی** を挿入し、語頭の **ا** を落とす。

افتادن (oftādan) 落ちる → نیفتاد (nayoftād)

انداختن (andākhtan) 投げる → نینداخت (nayandākht)

(4) 過去進行形

過去進行形は過去形の前に **می** (mī) をつけて作る。

	単 数	複 数
一人称	می گفتم (mī-goftam)	می گفتیم (mī-goftīm)
二人称	می گفتی (mī-goftī)	می گفتید (mī-goftīd)
三人称	می گفت (mī-goft)	می گفتند (mī-goftand)

※ **می** は動詞と離して書いたり、結合したりするが、どちらも同じである。
می گفتم می گفت می گفتید می گفتند
می گفتم می گفت می گفتید می گفتند

※過去進行形は過去における動作の継続や習慣を表わす。

یک بچه می دوید و زمین خورد (yek bachche mī-davīd va zamīn khord)

خورد - 一人の子供が走っていた。
そして地面に倒れた。

تو طفل شیر خوار بودی (to tefle shīr khār būdī va man
و من بتو شیر می دادم - be-to shīr mī-dādam)

おまえは乳呑子だった。
そして私はおまえに乳を与えたものだった。

(5) 未来形

خواه (khāh) の語根 خواستن (khāstan) の人称変化に本動詞の不定法幹をつけて作る。خواه の変化は三人称単数が (-ad) となるほかは、過去形の語尾変化と全く同じである。

単 数

複 数

一人称 **خواهم رفت** (khāham raft)

خواهیم رفت (khāhīm raft)

二人称 **خواهی رفت** (khāhī raft)

خواهید رفت (khāhīd raft)

三人称 **خواهد رفت** (khāhad raft)

خواهند رفت (khāhand raft)

※下記の動詞の未来形を作れ。

رسیدن (rasīdan) 到着する

فرستادن (ferestādan) 送る

راندن (rāndan) 運転する

ماندن (māndan) 留まる

※未来形の打消は助動詞に **نه** (na) をつけて作る。

نخواهم رفت (na-khāham raft) 私は行かないだろう。

نخواهد آمد (na-khāhad āmad) 彼は来ないだろう。

※口語においては未来形を用いず、現在形で未来を表わすことがしばしばある。

فردا به تهران می روم (fardā be-tehrān mī-ravam)

明日私はテヘランに行く。

練 習 問 題

چای (chāi) お茶

رو (rū) 顔

قهوه (ghahve) コーヒー

شستن (shostan) 洗う

گوشت (gūsht) 肉

هما (homā) 人名

بازار (bāzār) 市場

فریدون (ferīdūn) 人名

نامه (nāme) 手紙

پس از اینکه (pas az īnke) ~の後に

نوشتن (neveshtan) 書く

اجازه (ejāze) 許可

شیراز (shīrāz) シラース

گرفتن (gereftan) 得る

اتوبوس (otobūs) バス

همراه (hamrāhe) ~と一緒に

علی ('alī) 人名

پول (pūl) お金

دانستن (dānestan) 知 る	برداشتن (bar dāshtan) 取る
که (ke) ~ということ	هر دو (har do) 二人とも
چند (chand) いくつか	برای (barāye) ~のために
مسافری (mosāfer barī) 旅客をはこぶ	خرید (kharīd) 買 物
رسیدن (rasīdan) 到着する	به راه افتادن (be rāh oftādan) 出発する
خوشحال (khoshhāl) 楽しい	شادی (shādī) 喜 び
برگشتن (bar gashtan) 帰 る	لحظه (lahze) 瞬 間
دست (dast) 手	هرگز (hargez) 決して~しない
فراموش کردن (farāmūsh kardan) 忘れる	فرياد کردن (faryād kardan) 叫ぶ
بهار (bahār) 春	گرگ (gorg) 狼
گنجشک (gonjeshk) すずめ	مردم (mardom) 人 々
زیبا (zībā) 美しい	نجات (najāt) 救 済
تماشا کردن (tamāshā kardan) 眺める	گوسفند (gūsfand) 羊
چوپان (chūpān) 羊飼 い	به سوی (be sūye) ~の方に
گاهگاهی (gāhgāhī) 時 々	فهمیدن (fahmīdan) 理解する
بی سبب (bī-sabab) 理由もなく	دروغ (dorūgh) 嘘

- ۱) آن مرد را دیریز در شهر دیدیم۔
- ۲) چای و قهوه و گوشت در بازار خریدند۔
- ۳) آیا نامه‌ای به دوستان نوشتید؟
- ۴) به شیراز با اتوبوس خواهیم رفت۔
- ۵) علی می دانست که چند دقیقه دیگر قطار مسافری به آنجا خواهد رسید۔

- (۶) رفی پرویز خوشحال از مدرسه برگشت - دست و رویش را شست -
- (۷) هما همراه فریدون به خانه آنها رفت - پس از اینکه فریدون از مادرش اجازه گرفت و پول برداشت، هر دو برای خرید به راه افتادند -
- (۸) حسن شادی آن لحظه را هرگز فراموش نخواهد کرد -
- (۹) در یک روز بهاری علی از کنار پنجره گنجشکهای زیبا را تماشا می کرد -
- (۱۰) چوپانی ناگهانی بی سبب فریاد می کرد - مرگ آمد! مرگ آمد! مردم برای نجات چوپان و گوسفندان به سوی او می دویدند - اما چوپان می خندید و مردم می فهمیدند که دروغ گفته است -

第6課 動 詞 (II)

(1) بون 的变化

بون (būdan) は英語のbe動詞に当る動詞で、本動詞の他に助動詞としても用いられる。

(i) 過去形

	単 数	複 数
一人称	بودم (būdam)	بودیم (būdīm)
二人称	بودی (būdī)	بودید (būdīd)
三人称	بود (būd)	بودند (būdand)

(ii) 過去進行形 (主として条件文に用いる)

	単 数	複 数
一人称	می بودم	می بودیم
二人称	می بودی	می بودید
三人称	می بود	می بودند

(iii) 未来形

一人称	خواهم بود (khāham būd)	خواهیم بود (khāhīm būd)
二人称	خواهی بود (khāhī būd)	خواهید بود (khāhīd būd)
三人称	خواهد بود (khāhad būd)	خواهند بود (khāhand būd)

(iv) 現在形

(a) 第一変化

一人称	— ام (—am)	— ایم (—īm)
二人称	— ای (—ī)	— اید (—īd)
三人称	است (ast)	— اند (—and)

※本動詞“～です”の意に用いられる場合には **است** を除き、前の語と結合して **ا** は落ちる。

- **گرفتم** (gereftāram) 私は忙しい。

- **خوشوقتم** (khoshvaghtam) 私はうれしい。

- **متأسفیم** (motaassefīm) 私たちは残念です。

؟ **فارسی بلدید** (fārsī baladīd) あなたはペルシア語を知っていますか。

- **مشهورند** (mashhūrānd) 彼らは有名です。

※前の語がサイレントの **ه** で終わっている時は **ا** をつけたまま用いる。

خسته‌ام (khaste'am) 私は疲れている。

گرسنه‌اند (gorosne'and) 彼らは空腹です。

※ **است** の前の語が **ا** または **و** で終る場合には **است** の **ا** は落ちて前の語と結合する。

؟ **کجاست** (kojāst) 彼はどこですか。

- **آنجاست** (ānjāst) あそこにいる。

- **این مال اوست** (īn māle ūst) これは彼のものです。

※ **چیست** (chīst) 何ですか。

(b) 第二変化

一人称 **هستم** (hastam) **هستیم** (hastīm)

二人称 **هستی** (hastī) **هستید** (hastīd)

三人称 **هست** (hast) **هستند** (hastānd)

※第二変化は第一変化に比して強意になり、“～である”の他、存在“～がある、いる”の意を表わす。

- **من ژاپنی هستم** (man zhāponī hastam) 私は日本人である。

؟ **شما ایرانی هستید** (shomā īrānī hastīd) あなたはイラン人であるか。

- **پدر و مادر من اینجا هستند** (pedar o mādare man īnjā hastānd)

私の両親がここにいます。

کسی هست؟ (kasī hast) だれかいるか。

※主語が人間の場合、述語は主語の数に一致するが、動物、無生物の場合には主語の数にかかわらず、一般に述語は単数になる。

しかしこの規則は現代ペルシア語では必ずしも厳密に守られていない。

※ **بودن** の第一変化、第二変化の打消形は次のとおりである。

一人称	نیستم (nīstam)	نیستیم (nīstīm)
二人称	نیستی (nīstī)	نیستید (nīstīd)
三人称	نیست (nīst)	نیستند (nīstand)

※第二変化に **که** (ke) **کی** (kī) “だれ”が結びつくと次のようになる。

一人称	کیستم (kīstam)	کیستیم (kīstīm)
二人称	کیستی (kīstī)	کیستید (kīstīd)
三人称	کیست (kīst)	کیستند (kīstand)

(c) 第三変化

一人称	می باشم (mī bāsham)	می باشیم (mī bāshīm)
二人称	می باشی (mī bāshī)	می باشید (mī bāshīd)
三人称	می باشد (mī bāshad)	می باشند (mī bāshand)

※この形は主として文語体に用いられ、日常会話ではあまり用いられない。“～である”の意を表わす。

※ **می** を除くと **بودن** の仮説法現在形ができる。

باشم	باشیم
باشی	باشید
باشد	باشند

※ **بودن** の命令形は **باش** (bāsh), **باشید** (bāshīd) である。

- ساکت باش (sāket bāsh) 静かにせよ。

- زود باش (zūd bāsh) 急げ。

- نگران نباش (negarān na-bāsh) 心配するな。

- راحت باشید (rāhat bāshīd) どうぞお楽に。

※ **بودن** の願望形として **بار** (bād) がある。

زنده بار! (zende bād) 万歳!

(2) 過去分詞

不定法幹に **ه** をつけて作る。

不定法	不定法幹	過去分詞
کردن	کرد	کرده (karde)
رفتن	رفت	رفته (rafte)
دیدن	دید	دیده (dīde)

※過去分詞は **بودن** の変化と結んで完了形、他動詞の過去分詞は **شدن** の変化と結んで受動態を作る。(第8課を参照せよ)

※過去分詞は動作の接続 (～して) の意を表わす。

علی این خبر شنیده خیلی شاد شد -

('alī īn khabar shenīde kheilī shād shod)

アリーはこの知らせを聞いて大変喜んだ。

※名詞として用いられることもある。

گفته من (gofteye man) 私の言ったこと

کشتگان (koshtegān) 殺された人々

(3) 現在完了形

過去分詞に **بودن** の第一変化をつけて作る。

一人称	رفته‌ام (rafte-am)	رفته‌ایم (rafte-īm)
二人称	رفته‌ای (rafte-ī)	رفته‌اید (rafte-īd)
三人称	رفته‌است (rafte ast)	رفته‌اند (rafte-and)

※現在完了形の用法は英語の用法と同じ他に、過去の状態の記述にも用

いられる。

هیچ وقت او را ندیده‌ام۔ (hīch vaqt ūrā na-dīde-am)

私は決して彼に会ったことがない。

کتاب گم شده است۔ (ketāb gom shode ast)

本が失くなってしまった。

سعدی گفته است۔ (sa'dī gofte ast) サーデイが言った。

پدران ما در ایران زندگی (pedarāne mā dar īrān zendegī karde-and)

کرده‌اند۔ われらの祖先はイランに住んでいた。

(4) 過去完了形

過去分詞に بودنの過去形をつけて作る。

一人称 کرده بودم (karde būdam) کرده بودیم (karde būdīm)

二人称 کرده بودی (karde būdī) کرده بودید (karde būdīd)

三人称 کرده بود (karde būd) کرده بودند (karde būdand)

※大過去や条件文に用いられる。

وقتی که رسید رفته بودند۔ (vaqtīke rasīd rafte būdand)

彼が到着した時、彼らは行ってしまっていた。

اگر می دانستم گفته بودم۔ (agar mī-dānestam gofte būdam)

もし私が知っていたら、言ったであろうに。

(5) 仮説法完了形

過去分詞に بودنの仮説法現在形をつけて作る。「～したかもしれない」等の意味を現わす。

一人称 دیده باشم (dīde bāsham) دیده باشیم (dīde bāshīm)

二人称 دیده باشی (dīde bāshī) دیده باشید (dīde bāshīd)

三人称 دیده باشد (dīde bāshad) دیده باشند (dīde bāshand)

※この完了形は過去の動作の疑念、不確実、推理などを表わすのに用いられる。

- نمی دانم رفته باشد یا نه (namī-dānam rafte bāshad yā na)

彼が行ってしまったかどうか私は知らない。

- می ترسم تمام شده باشد - (mī-tarsam tamām shode bāshad)

終ってしまったのではないかと私は恐れる。

- امیدوارم نامه من رسیده باشد - (omīdvāram nāme ye man rasīde bāshad)

私の手紙が到着したことと思う。

- باید رفته باشد - (bāyad rafte bāshad)

彼は行ったにちがいない。

شاید این کتاب را خوانده (shāyad īn ketāb rā khānde bāshīd)

باشید - 恐らくあなたはこの本を読んだことがあるでしょう。

練習問題

انگلیسی (engelīsī) 英語	گذاشتن (gozāshtan) 置く
بلد (balad) 知って	کی (kei) いつ
مهندس (mohandes) 技師	وقتیکه (vaqtīke) ~する時
کارخانه (kārkhāne) 工場	هر روز (har rūz) 毎日
تاریخ (tārīkh) 歴史	مدت مدیدی (moddate madīdī) 長い間
در باره (dar bāre ye) ~について	دور (dour) 周り
تخت جمشید (takhte jamshīd) ペルセポリス	رادیو (rādiyo) ラジオ
چیز (chīz) もの、こと	جمع شدن (jam 'shodan) 集まる
بسیار (besyār) 多くの、非常に	منتظر (montazer) 待つ
خواندن (khāndan) 読む	خبر (khabar) ニュース

خیال کردن (kheyāl kardan) 考える	مهم (moheṁm) 重要な
اشتباه (eshtebāh) 間違い	بیرون (bīrūn) 外は
مهربانی (mehrbanī) 親切	هوا (havā) 空気、天気
کدام (kodām) どの	سرد (sard) 寒い
کلاس (kelās) クラス	برف (barf) 雪
تمام کردن (tamām kardan) 終える	هم (ham) ~も又
چه (che) なんと	شروع کردن (shorū kardan) 始める
نان (nān) パン	باریدن (bārīdan) 降る
گرم (garm) 熱い	منوچهر (manūchehr) 人名
خوشمزه (khoshmāze) おいしい	هنوز (hanūz) 未だ
درست شدن (dorost shodan) 作られる	خواب (khāb) 眠って
کیسه (kīse) 袋	ولی (valī) しかし
گندم (gandom) 小麦	کارگر (kārgar) 労働者
پشت (posht) 背中	شیر (shīr) 乳
خر (khar) ろば	بیدار (bīdār) 目覚めて

- (۱) شما انگلیسی بلدید؟ من فارسی بلد نیستم۔
- (۲) شما مهندس این کارخانه هستید؟
- (۳) در کتاب تاریخ در باره تخت جمشید چیزهای بسیار خوانده‌ایم۔
- (۴) خیال نمیکنم که اشتباه کرده باشم۔
- (۵) مردم شیراز به مهربانی مشهورند۔
- (۶) شما کدام کلاس را تمام کرده‌اید؟

(۷) چه نان گرم و خوشمزه‌ای! این نان از چه درست شده است؟

(۸) مردی یک کیسه گندم بر پشت خرش گذاشته بود -

(۹) تا کی اینجا هستید؟

(۱۰) وقتیکه در تهران بودم هر روز به خانه او می رفتم -

(۱۱) مدت مدیدی است او را ندیده‌ام -

(۱۲) مردم ایران به دور رادیوها جمع شده بودند - همه

منتظر شنیدن خبر مهمی بودند -

(۱۳) بیرون هوا بسیار سرد شده و برف هم شروع به باریدن کرده است -

(۱۴) منوچهر هنوز خواب است ولی کارگران کارخانه شیر بیدارند -

(۱۵) یکی از دوستان من يك ماه است که به لندن

رفته است - دیروز ساعت نه صبح پستی نامه‌ای

از لندن برای من آورد - این نامه را دوست من

فرستاده بود - نامه را خواندم - وقتیکه

فهمیدم که او سالم به شهر لندن رسیده است

خوشحال شدم - دیشب جواب نامه او را نوشتم

و امروز صبح آن را به پستخانه بردم -

第7課 動 詞 (III)

(1) 動詞の語根

動詞の語根は現在形、仮説法現在形、命令形等を作るのに用いられるきわめて大切な形である。ペルシア語の動詞においては既述の不定法幹、過去分詞に語根を加え、これら三つの形が動詞の三要形を成している。三要形の用法をまとめると次のようになる。(例として **کردن** 一人称単数形をあげる)

① 不定法幹 کرد	}	① 過去形	کردم
		② 過去進行形	می کردم
		③ 未来形	خواهم کرد
② 過去分詞 کرده	}	① 現在完了形	کرده ام
		② 過去完了形	کرده بودم
		③ 仮説法完了形	کرده باشم
		④ 受動態	کرده شدم
③ 語根 کن	}	① 現在形	می کنم
		② 仮説法現在形	بکنم
		③ 命令形	بکن
		④ 現在分詞	کنان

語根は不定法幹や過去分詞のように不定法から規則的に作られるものもあるが、多くの重要な動詞は不規則であるから、一つ一つの動詞についてその語根を正確に記憶せねばならない。語根を作るための諸規則を主要な動詞の例とともに次に述べよう。

(i) 不定法の語尾が **يد** — (-īdan) で終る動詞は **يد** を除いて語根を作る。

不 定 法	語 根	意 味
رسیدن (rasīdan)	رس (ras)	到着する
پرسیدن (porsīdan)	پرس (pors)	尋ねる
خریدن (kharīdan)	خر (khar)	買う
کشیدن (kashīdan)	کش (kash)	引く
خوابیدن (khābīdan)	خواب (khāb)	眠る
بریدن (borīdan)	بر (bor)	切る
دریدن (darīdan)	در (dar)	引裂く
دویدن (davīdan)	دو (dav)	走る
بخشیدن (bakhshīdan)	بخش (bakhsh)	許す
بوسیدن (būsīdan)	بوس (būs)	接吻する
تراشیدن (tarāshīdan)	تراش (tarāsh)	削る
ترسیدن (tarsīdan)	ترس (tars)	恐れる
پوشیدن (pūshīdan)	پوش (pūsh)	着る
خندیدن (khandīdan)	خند (khand)	笑う
فهمیدن (fahmīdan)	فهم (fahm)	理解する
لرزیدن (larzīdan)	لرز (larz)	震える
نوشیدن (nūshīdan)	نوش (nūsh)	飲む
例 外		
آفریدن (āfarīdan)	آفرین (āfarīn)	創造する
چیدن (chīdan)	چین (chīn)	摘む
دیدن (dīdan)	بین (bīn)	見る
شنیدن (shenīdan)	شنو (shenav)	聞く
گزیدن (gozīdan)	گزین (gozīn)	選ぶ

(ii) **ارن** — (-ādan) で終る動詞は **ارن** を除く。

افتادن (oftādan)	افت (oft)	落ちる
ایستادن (īstādan)	ایست (īst)	立つ
فرستادن (ferestādan)	فرست (ferest)	送る
نهادن (nehādan)	نه (neh)	置く
例 外		
دادن (dādan)	ده (deh)	与える

(iii) **ورن** — (—ūdan) で終る動詞は **ور** を除き、**ا** (ā) をつける。

不定法	語根	意味
آزمودن (āzmūdan)	آزما (āzmā)	試す
افزودن (afzūdan)	افزا (afzā)	ふやす
پیمودن (peimūdan)	پیما (peimā)	測る
ربودن (robūdan)	ربا (robā)	奪う
سرودن (sorūdan)	سرا (sarā)	歌う
فرمودن (farmūdan)	فرما (farmā)	命ずる
نمودن (namūdan)	نما (namā)	示す

(iv) **ردن** — (—rdan) で終る動詞は **ر** を除く。語尾の前に長母音 **ا** (ā) が入る動詞もある。

آوردن (āvardan)	آور (āvar)	もって来る
بردن (bordān)	بر (bar) *	もって行く
خوردن (khordān)	خور (khor)	食べる
سپردن (separdān)	سپار (sepār)	託す
شمردن (shomordān)	شمار (shomār)	数える
例 外		
کردن (kardān)	کن (kon) *	する
مردن (mordān)	میر (mīr)	死ぬ

(v) **ندن** — (—ndan) で終る動詞は **ن** を除く。

افکندن (afkandān)	افکن (afkan)	投げる
راندن (rāndān)	ران (rān)	運転する
کندن (kandān)	کن (kan)	掘る
ماندن (māndān)	مان (mān)	留まる
خواندن (khāndān)	خوان (khān)	読む

(vi) **ختن** — (—khtan) で終る動詞は **تن** を除き **خ** を **ز** に変える。

آموختن (āmūkhtan)	آموز (āmūz)	教える, 習う
آمیختن (āmīkhtan)	آمیز (āmīz)	混ぜる
آویختن (āvīkhtan)	آویز (āvīz)	吊るす
باختن (bākhtan)	باز (bāz)	負ける

不定法	語根	意味
پختن (pokhtan)	پز (paz) ※	料理する
پرداختن (pardākhtan)	پرداز (pardāz)	払う
دوختن (dūkhtan)	دوز (dūz)	縫う
ریختن (rīkhtan)	ریز (rīz)	注ぐ
ساختن (sākhtan)	ساز (sāz)	作る
سوختن (sūkhtan)	سوز (sūz)	燃える
گداختن (godākhtan)	گداز (godāz)	溶かす
گریختن (gorīkhtan)	گریز (gorīz)	逃げる
نواختن (navākhtan)	نواز (navāz)	可愛がる
例 外		
شناختن (shenākhtan)	شناس (shenās)	識る
فروختن (forūkhtan)	فروش (forūsh)	売る

(vii) ستن — (—estan) で終る動詞は ستن を除く。

دانستن (dānestan)	دان (dān)	知る
توانستن (tavānestan)	توان (tavān)	出来る
مانستن (mānestan)	مان (mān)	似る

この種の動詞には不規則が多い。

آراستن (ārāstan)	آرا (ārā)	飾る
بستن (bastan)	بند (band)	閉める
پیوستن (peivastan)	پیوند (peivand)	結合する
جستن (jostan)	جو (jū)	探す
خاستن (khāstan)	خیز (khīz)	起きる
خواستن (khāstan)	خواه (khāh)	欲する
رستن (rostan)	رو (rū)	生える
زیستن (zīstan)	زی (zī)	生きる
شستن (shostan)	شو (shū)	洗う
شکستن (shekastan)	شکن (shekan)	壊す
نشستن (neshastan)	نشین (neshīn)	坐る
نگریستن (negarīstan)	نگر (negar)	眺める

(viii) شتن — (—shtan) で終る動詞は تن を除き ش を ر に変える。

不定法	語根	意味
داشتن (dāshtan)	دار (dār)	持つ
کاشتن (kāshdan)	کار (kār)	蒔く
گذاشتن (gozāshdan)	گذار (gozār)	置く
گذشتن (gozashtan)	گذر (gozar)	過ぎる
نگاشتن (negāshdan)	نگار (negār)	画く
例 外		
کشتن (koshtan)	کش (kosh)	殺す
گشتن (gashtan)	گرد (gard)	なる
نوشتن (neveshtan)	نویس (nevīs)	書く

(ix) فتن — (-ftan) で終る動詞は تن を除き ف を ب に変える。

不定法	語根	意味
شتافتن (shetāftan)	شتاب (shetāb)	急ぐ
فریفتن (farīftan)	فریب (farīb)	欺す
کوفتن (kūftan)	کوب (kūb)	たたく
یافتن (yāftan)	یاب (yāb)	得る
例 外		
بافتن (bāftan)	باف (bāf)	織る
پذیرفتن (pazīroftan)	پذیر (pazīr)	もてなす
رفتن (raftan)	رو (rav)	行く
گرفتن (gereftan)	گیر (gīr)	取る
گفتن (goftan)	گو (gū)	言う
نهفتن (nehofdan)	نهان (nehān)	隠す

(x) 上記の規則によらない動詞

آمدن (āmadan)	آ (ā)	来る
شدن (shodan)	شو (shav)※	なる
زدن (zadan)	زن (zan)	打つ

※以上主要な動詞の例をあげて諸規則を述べたが、今後語根が分らない動詞については辞典で調べねばならない。

(2) 現在形

語根に下記の人称語尾変化をつけ、前に **می** (mī) をおくとできる。

一人称	م — (—am)	یم — (—īm)
二人称	ی — (—ī)	ید — (—īd)
三人称	د — (—ad)	ند — (—and)

※三人称単数を除き、過去形の人称語尾と同じである。

رفت (行く) → 語根 **رو** (rav)

	単 数	複 数
一人称	می روم (mī ravam)	می رویم (mī ravīm)
二人称	می روی (mī ravī)	می روید (mī ravīd)
三人称	می رود (mī ravad)	می روند (mī ravand)

※前記のいろいろな語根を用いて現在形を作りよく練習せよ。

※語根の語尾が **ا** (ā) または **و** (ū) で終る場合には人称語尾の前に **ی** を挿入する。

آ 来 ー → **آمدن**

一人称	می آیم (mī āyam)	می آییم (mī āyīm)
二人称	می آیی (mī āyī)	می آیید (mī āyīd)
三人称	می آید (mī āyad)	می آیند (mī āyand)

گو 言 ー → **گفتن**

一人称	می گویم (mī gūyam)	می گویم (mī gūyīm)
二人称	می گویی (mī gūyī)	می گوید (mī gūyīd)
三人称	می گوید (mī gūyad)	می گویند (mī gūyand)

一人称複数、二人称単数、複数の場合 **ی** を入れずに **همزه** をつけてもよい。

می گوئید , می گوئی , می گوئیم , می آئید , می آئی , می آئیم

※ **داشتن** (dāshtan) → **دار** (dār) “持つ”の現在形では **می** をつけ

ない、複合動詞ではつけることもある。

一人称	دارم (dāram)	داریم (dārīm)
二人称	داری (dārī)	دارید (dārīd)
三人称	دارد (dārad)	دارند (dārānd)

هیچ پول ندارم- (hīch pūl na-dāram)

私は金を全然持っていない。

چند تا بچه دارید؟ (chand tā bachche dārīd)

あなたはお子さんをなん人持っていますか。

کدام رنگ را دوست می دارید؟ (kodām rang-rā dūst mī-dārīd)

どの色が好きですか。

※現在形打消形には نه (na) をつける。

一人称	نمی روم (namī ravam)	نمی رویم (namī ravīm)
二人称	نمی روی (namī ravī)	نمی روید (namī ravīd)
三人称	نمی رود (namī ravād)	نمی روند (namī ravānd)

口語では namī が nemī と発音される。ただしこれ以外はいつも na であって ne とはならない。فرتم は na-raftam であって ne-raftam ではない。

ندارم (na dāram)	نداریم (na dārīm)
نداری (na dārī)	ندارید (na dārīd)
ندارد (na dārad)	ندارند (na dārānd)

※現在形は原則として現在進行形の意も表わすが、現代ペルシア語（特に口語）においては、داشتن を助動詞的に用いて下記のように現在（過去）進行形を表わすこともある。

دارم نامه می نویسم- (dāram nāme mī-nevīsam)

私は手紙を書いている。

داشتم قدم می زدم- (dāshtam ghadam mī-zadam)

私は歩いていた。

(3) 命令形

語根に **به** (be) をつけると二人称単数命令形、この形の語尾に **ید** — (—īd) をつけると二人称複数命令形ができる。なお複数命令形は単数命令形に較べて丁寧な意味を表わす。

単	数	複	数
بخر (be-khar)	買え	بخرید (be-kharīd)	買いなさい
بنویس (be-nevīs)	書け	بنویسید (be-nevīsīd)	書きなさい
بکن (be-kon)	せよ	بکنید (be-konīd)	しなさい

命令形の打消形は **به** を除き **نه** (na) をつける。

نخر (na-khar)	買うな	نخرید (na-kharīd)
ننویس (na-nevīs)	書くな	ننویسید (na-nevīsīd)
فراموش نکن (farāmūsh na-kon)	فراموش نکنید (farāmūsh na-konīd)	

忘れるな

文語では **نه** の代わりに **مه** (ma) をつけることもある。

مزن (ma-zan)	打つな	مزنید (ma-zanīd)
مگو (ma-gū)	言うな	مگویید (ma-gūyīd)

※語根が **آ** (ā) で始まる場合には **به** の次に **ی** を挿入する。

آ آمدن → بیا (beyā) 来い	بیاید (beyāīd) 来なさい
آ آوردن → بیاور (beyāvar) もって来い	بیاورید (beyāvarīd) もって来なさい

口語では **بیار** (beyār)(もって来い) となることもある。

※複合動詞の命令形では **به** が落ちることもある。特に **کردن** との複合動詞。

صبر کن (sabr kon) 待て	باز کن (bāz kon) 開けよ
حفظ کنید (hefz konīd) 暗記しなさい	گوش کن (gūsh kon) 聴け

※ **بودن** の命令形では **به** をつけず、**باش** (bāsh), **باشید** (bāshīd) となる。打消形は **نباش** (na-bāsh) **نباشید** (na-bāshīd)

مواظب باش (movāzeb bāsh) 気をつけよ。

نگران نباشید (negarān na-bāshīd) 心配するな。

※ داشته باش の命令形は口語においては **دارید** の代りに **داشتن** があり、**داشتن** が使われる。(ただし複合動詞を除く)

تشریف داشته باشید (tashrīf dāshte bāshīd) お待ち下さい。

قلم را بردارید (ghalam rā bardārīd) ペンを持っていきなさい。

※語根が **و** (av) で終る場合、口語においては単数命令形は (ou) に変わる。

شنیدن — شنو (shenav) → بشنو (be-shenou) 聞け

شدن — شو (shav) → بشو (be-shou) なれ

گم شو (gom shou) 消え失せよ。

ただし複数形は **بشنوید** (be-shenavīd), **بشوید** (be-shavīd) である。

به (be) が (bo) になることもある。

رفتار — رو (rav) → برو (bo-rou) 行け

دویدن — دو (dav) → بدو (bo-dou) 走れ

複数形は **بروید** (be-ravīd), **بدوید** (be-davīd) である。

(4) 仮説法現在形

現在形の **می** を除き、その代りに **به** (be) をつけて作る。

	単数	複数
一人称	بروم (be-ravam)	برویم (be-ravīm)
二人称	بروی (be-ravī)	بروید (be-ravīd)
三人称	برود (be-ravad)	بروند (be-ravand)

※打消形は **به** を除き、**نه** をつける。

一人称 **فروم** (na-ravam) **فرویم** (na-ravīm)

二人称 **فروی** (na-ravī) **فروید** (na-ravīd)

三人称 **نرود** (na-ravad) **نروند** (na-ravand)

※語根が **آ** で始まる場合、**به** の次に **ی** を挿入する。

بیایم (be-yāyam) **بیآور** (be-yāvarad)

※語根が短母音の **ا** で始まる場合、**به** の次に **ی** を挿入し、**ا** を落とす。

افتادن (oftādan) — **افت** (oft) — **بیفتم** (be-yoftam)

افزودن (afzūdan) — **افزا** (afzā) — **بیفزایم** (be-yafzāyam)

※ **داشتن** の仮説法現在形には **داشته باشد** のように仮説法完了形が用いられる。

اگر وقت داشته باشم (agar vaqt dāshte bāsham) —

もし時間がありましたら。

※仮説法現在形は非常に多く用いられる形で、「～しましょう」「疑い」「不確実な未来」「許可を求める」「目的」等を表わす場合に使われる。

(第9課参照)

برویم اطاق شما (be-ravīm otāghe shomā) —

あなたの部屋に行きましょう。

این پنجره را باز کنم؟ (īn panjare rā bāz konam)

この窓を開けてもいいですか。

شاید آنجا نباشد (shāyad ānjā na-bāshad) —

恐らくそこにはないでしょう。

این را پنهان کرد تا کسی پیدا نکند (īn rā penhān kard tā kasī peidā na-konad)

だれも見付けないように彼はこれを隠した。

ممکن است که بیاید (momken ast ke be-yāyad) —

彼は来るかもしれない。

تا این را نخوانم باور نمی کنم (tā īn rā na-khānam bāvar namī-konam)

これを読まない限りは私は信じない。

(5) 現在分詞

現在分詞は語根に **ان** — (—ān) をつけて作る。ただし全ての動詞に現在分詞があるわけではない。

不定法	語根	現在分詞
کردن	کن	کنان (konān) しながら
دویدن	دو	دوان (davān) 走りながら
پرسیدن	پرس	پرسان (porsān) 尋ねながら
زدن	زن	زنان (zanān) 打ちながら

دوان دوان آمد (davān davān āmad) 彼は走りに走りながら来た

سوت زنان و شادی کنان از مدرسه خارج می شدند -

(sūt zanān o shādī konān az madrase khārej mī-shodand)

彼らは口笛を吹き喜びながら学校から出て行っていた。

(6) 動作の主体

動作の主体(～する人)は語根に **نده** — (—ande) をつけて作る。ただし全ての動詞にこの形があるわけではない。

خواندن	خواننده (khānande)	読み手 歌手	شنیدن	شنونده (shenavande)	聞き手
نوشتن	نویسنده (nevīsande)	作家	فرستادن	فرستنده (ferestande)	送り人
گفتن	گوینده (gūyande)	話し手 アナウンサー	گرفتن	گیرنده (gīrande)	受取り人
فروختن	فروشنده (forūshande)	売り手	راندن	راننده (rānande)	運転手

کردن — کننده (konande) する人 نمودن — نماینده (namāyande) 代表

ساختن — سازنده (sāzande) メーカー

داشتن — دارنده (dārande) 所有者

練 習 問 題

کلید (kelīd) 鍵	خوش گذشتن (khosh gozashtan) 楽しく過ごす	
برای (barāye) ~のために	فردوسی (ferdousī) 詩人の名	
تا کی (tā kei) いつまで	شاهنامه (shāh-nāme) 王書	
تحمل داشتن (tahammol dāshtan) 耐える	یقین داشتن (yaghīn dāshtan) 確信する	
بیمارستان (bīmārestān) 病院	ایل (īl) 部族	
الان (alān) 今	روغن (roughan) 油	
تعطیل (ta'īl) 休み	ماست (māst) ヨーグルト	
سعی کردن (saī kardan) 努力する	اضافی (ezāfī) 余分な	
تمام کردن (tamām kardan) 終える	برنج (berenj) 米	
مهمان (mehmān) お客	قند (ghand) 砂糖	
روی (rūye) ~の上に	دولت (doulat) 政府	
نزد (nazd) ~許に	ماليات (māliyāt) 税金	
گردش (gardesh) 散歩	حقوق (hoghūgh) 給料	
حالا (hālā) 今	کارمند (kārmand) 職員	
مثل اینکه (mesle īnke) ~のようだ	انجام دادن (anjām dādan) 行なう	
زنگ (zang) 鐘	پر (par) 羽根	
یاد گرفتن (yād gereftan) 習う	هر زمانکه (har zamānke) ~時はいつも	
جدید (jadīd) 新しい	یاری (yārī) 援助	
پیدا کردن (peidā kardan) 見付ける	بیدرنگ (bīderang) すぐさま	
دندان (dandān) 歯	برنامه (barnāme) 計画	
مسواک زدن (mesvāk zadan) みがく	درس خواندن (dars khāndan) 勉強する	
خراب شدن (kharāb shodan) 悪くなる		
دعوت کردن (da'vat kardan) 招く		

- (۱) کلید اطاق را به من بدهید -
- (۲) آب گرم برای من بیاورید -
- (۳) تا کی در تهران می مانید؟
- (۴) تحمل داشته باشید الان بیمارستان تعطیل است -
- (۵) سعی کن امشب کارهایت زود تمام کنی - ما مهمان داریم - مادر هم می آید -
- (۶) کتاب را روی میز بگذار -
- (۷) بیا تا ترا نزد مادرت ببرم -
- (۸) عصر جمعه بچه‌ها با پدر و مادرشان به گردش می روند -
- (۹) حالا چه کنم؟
- (۱۰) مثل اینکه زنگ می گفت 'بچه‌ها بیایید چیزهای تازه یاد بگیرید - دوستان جدید پیدا کنید' -
- (۱۱) دندانها را هر روز مسواک بزنید و خوب بشوید تا زود خراب نشود -
- (۱۲) دوستانمان را دعوت می کنیم تا به ما بیشتر خوش بگذرد -
- (۱۳) همه ایرانیان فردوسی را دوست دارند و شاهنامه او را می خوانند -
- (۱۴) یقین دارم که از دیدن شما خیلی خوشحال خواهد شد -

- (۱۵) مردم ایل گوشت و روغن و ماست اضافی را می فروشند
و گندم و برنج و قند و چیزهای دیگر می خرند -
- (۱۶) دولت با مالیات مدرسه و بیمارستان می سازد ، راه
درست می کند ، حقوق کارمندان را می پردازد
و بسیاری از کارهای دیگر انجام می دهد -
- (۱۷) چه خوب است که تخت جمشید را از نزدیک می بینیم!
- (۱۸) اکنون این پره‌های مرا بگیر و پیوسته با خود داشته
باش - هر زمانکه به یاری من نیازمند شدی ، یکی از
آنها را به آتش بیفکن ، بیدرنگ به کمک تو خواهم شتافت -
- (۱۹) بهتر است که برنامه‌های داشته باشید تا هم جاهای
دیدنی را بهتر ببینید و هم خسته نشوید -
- (۲۰) من هر روز به دانشگاه می روم و در آنجا
درس می خوانم -

第 8 課 動 詞 (IV)

(1) 受動態

ペルシア語の受動態は原則として動作の主体が明確な場合には用いられない。それ故「私はアリーに打たれた」という文章は能動態に訳され、「アリーが私を打った」となる。なお主体がばくぜんとしている場合には三人称複数形の能動態で表わされ、受動態に訳される。

او را زدند (ū rā zadand) 彼は打たれた。

کره از چه درست می کنند؟ (kare az che dorost mī-konand)

バターはなにから作られますか。

نام این شهزاده رضا گذاشتند (nāme īn shahzāde rezā gozāshtand)

この王子はレザーと名付けられた。

受動態は他動詞の過去分詞に شدن (shodan) の変化をつけて作られる。

例 殺される کشته شدن (koshte shodan)

<u>過去形</u>	単 数	複 数
一人称	کشته شدم (koshte shodam)	کشته شدیم (koshte shodīm)
二人称	کشته شدی (koshte shodī)	کشته شدید (koshte shodīd)
三人称	کشته شد (koshte shod)	کشته شدند (koshte shodand)
<u>現在形</u>		
一人称	کشته می شوم (koshte mī-shavam)	کشته می شویم (koshte mī-shavīm)
二人称	کشته می شوی (koshte mī-shavī)	کشته می شوید (koshte mī-shavīd)
三人称	کشته می شود (koshte mī-shavad)	کشته می شوند (koshte mī-shavand)

未来形

一人称	کشته خواهم شد (koshte khāham shod)	کشته خواهیم شد (koshte khāhīm shod)
二人称	کشته خواهی شد (koshte khāhī shod)	کشته خواهید شد (koshte khāhīd shod)
三人称	کشته خواهد شد (koshte khāhad shod)	کشته خواهند شد (koshte khāhand shod)

現在完了形

一人称	کشته شده‌ام (koshte shode'am)	کشته شده‌ایم (koshte shode'im)
二人称	کشته شده‌ای (koshte shode'ī)	کشته شده‌اید (koshte shode'id)
三人称	کشته شده‌است (koshte shode ast)	کشته شده‌اند (koshte shode'and)

仮說法現在形

一人称	کشته بشوم (koshte be-shavam)	کشته بشویم (koshte be-shavīm)
二人称	کشته بشوی (koshte be-shavī)	کشته بشوید (koshte be-shavīd)
三人称	کشته بشود (koshte be-shavad)	کشته بشوند (koshte be-shavand)

仮說法完了形

一人称	کشته شده باشم (koshte shode bāsham)	کشته شده باشیم (koshte shode bāshīm)
二人称	کشته شده باشی (koshte shode bāshī)	کشته شده باشید (koshte shode bāshīd)
三人称	کشته شده باشد (koshte shode bāshad)	کشته شده باشند (koshte shode bāshand)

※打消形は主として شدن の変化の前に نه をつける。

کشته نشده ام ، کشته نخواهم شد ، کشته نمی شوم

کشته نشدم ، کشته نشده باشم ، کشته نشوم

※ شدن の代りに گشتن (gashtan) や گردیدن (gardīdan) が用いられることもある。

خریده گشت (kharīde gasht) 買われた

خریده می گردم (kharīde mī-gardad) 買われる

※ペルシア語の過去分詞の代りに、アラビア語の受動分詞やペルシア語の名詞に شدن , گشتن , گردیدن のいずれかがついて受動の意を表わすこともある。

مامور شدن (māmūr shodan) 任命される

مقتول گردیدن (maghtūl gardīdan) 殺される

ترجمه شدن (tarjome shodan) 翻訳される

چاپ شدن (chāp shodan) 印刷される

※受動態は自動詞の意味になることもある。

شنیده شدن (shenīde shodan) 聞こえる

دیده شدن (dīde shodan) 見える

(2) 疑問詞

(i) 疑問代名詞

چه (che) なに

این چیست؟ (īn chīst) これは何ですか。

یعنی چه ؟ (ya'nī che) どのような意味ですか。

حسن برای چه به (hasan barāye che be ānjā raft)

آنجا رفت؟ ハサンは何のためにそこに行ったか。

علی از پدر چه پرسید؟ ('alī az pedar che porsīd)

アリーは父になにを尋ねたか。

قاسم از چه تعجب کرد؟ (ghāsem az che taa'jjob kard)

ゲーセムはなにに驚いたか。

او چه چیز را تماشا می کرد؟ (ū che chīz rā tamāshā mī-kard)

彼はなにを眺めていたか。

که (ke)

کی (kī) だれ

مخترع تلفن کیست؟ (mokhtare-'e telefon kīst)

電話の発明者はだれですか。

با کی به آنجا رفتید؟ (bā kī be-ānjā raftīd)

あなたはだれとそこに行きましたか。

این مال کیست؟ (īn māle kīst) これはだれのものでしょうか。

که را دیدید؟ (ke rā dīdīd) あなたはだれに会ったか。

این را بکه گفتید؟ (īn rā be-ke goftīd) これをだれに言ったか。

کدام (kodām) どの, どれ

کدام پسر حسین است؟ (kodām pesar hosein ast)

どの少年がホセインですか。

آرامگاه حافظ در کدام شهر ایران است؟

(ārāmgāhe hāfez dar kodām shahre īrān ast)

ハーフェズの廟はイランのどの都市にありますか。

خوشید از کدام طرف طلوع می کند؟ (khorshīd az kodām taraf tolū mī-konad)

太陽はどの方向から昇るか。

هر کدام را می خواهید خرید (har kodām rā mī-khāhīd be-kharīd)

欲しいものをどれでも買いなさい。

چند (chand) いくつ, いくら

این چند است؟ (īn chand ast) これはいくらですか。

ساعت چند است؟ (sāat chand ast) なん時ですか。

چند سال دارید؟ (chand sāl dārīd) あなたは何歳ですか。
ساختمان موزه چند طبقه است؟ (sākhettmāne mūze chand tabaghe ast)
博物館の建物はなん階建ですか。

چند درصد؟ (chand dar sad) なんパーセントですか。

(ii) 疑問副詞

کجا (kojā) کو (kū) どこ

منزل شما کجاست؟ (manzele shomā kojāst)

あなたの家はどこですか。

شما مال کجا بیید؟ (shomā māle kojā-īd)

あなたはどこの出身ですか。

از کجا آمدید؟ (az kojā āmadīd)

あなたはどこから来ましたか。

دیروز تا کجا خواندید؟ (dīrūz tā kojā khāndīd)

あなたは昨日どこまで読みましたか？

چه ساعتی (che sā'atī) 何時に
کی (kei) いつ

پستخانه کی باز می شود؟ (post-khāne kei bāz mī-shavad)

郵便局はいつ開きますか？

تا کی در ایران می مانید؟ (tā kei dar īrān mī-mānīd)

あなたはいつまでイランに滞在しますか。

چرا (cherā) なぜ

چرا طلا گران است؟ (cherā talā gerān ast)

なぜ金は高いのですか。

چرا در ایستگاه اتوبوس باید نوبت را رعایت کرد؟

(cherā dar īstgāhe otobūs bāyad noubat rā reāyat kard)

なぜバスの停留場で順番を守らねばならないのか。

چطوره (chetour) چگونه (chegūne) چون (chūn) どのように(な)
حالا شما چطوره است؟ (hāle shomā chetour ast)

御機嫌いかがですか。

فرخ پست چگونه پرداخت می شود؟ (nerkhe post chegūne pardākht mī-shavad)
郵便料金はどのように支払われるか。

بی امر خدای چون توان زیست؟ (bī amre khodāi chūn tavān zīst)
神の命なくしてどうして生きられようか。

دهقان از آب چطوره استفاده می کند؟ (dehghān az āb chetour estefāde mī-konad)
村人は水をどのように利用するか。

(3) 関係代名詞

(i) ペルシア語の関係代名詞には **که** (ke) が用いられ、先行詞の語尾には限定の意味を表わす **ی** (-ī) がつけられる。ただし先行詞が固有名詞、人称代名詞、非分離人称代名詞がついた名詞等の場合には **ی** をつけない。

(a) **که** が主格に用いられる場合

دختری که دیروز اینجا آمد خواهر من بود -
(dokhtarī ke dīrūz īnjā āmad khāhare man būd)

昨日ここに来た少女は私の妹だった

تیری که از کمان می رود دیگر بر نمی گردد -
(tīrī ke az kamān mī-ravad dīgar bar namī gardad)

弓から放れる矢は再びもどらない。

کسانی که برای زیارت به مشهد می روند
از آرامگاه فردوسی هم دیدن می کنند -

(kasānī ke barāye zeyārat be mashhad mī-ravand az ārāmgāhe ferdousī ham dīdan mī-konand)

メシェドに巡礼に行く人たちはフェルドゥスィーの廟をも訪れる。

بهترین چیزی که در منزل ما است این قالی است۔
(behtarīn chīzī ke dar manzele mā ast īn ghālī ast)

私たちの家にある最もよい物はこのじゅうたんです。

شاهنامه که تاریخ شاهان قدیم ایران است اثر فردوسی است۔
(shāhnāme ke tārikhe shāhāne ghadīme īrān ast asare ferdousī ast)

イランの古代諸王の歴史である「王書」はフェルドゥスィーの作品である。

※先行詞が形容詞で修飾される場合には限定の **ی** は形容詞の語尾につける。

پسر کوچکی که پیش شما بود کی بود؟
(pesare kūchekī ke pīshe shomā būd kī bud)

あなたの許にいた小さな少年はだれでしたか。

(b) **که** が所有格に用いられる場合

関係代名詞 **که** は主格形しかないので、所有格を表わすためには先行詞にかかる名詞の語尾に非分離人称代名詞か、分離人称代名詞の所有格形をつけて表わす。

پسری که اسمش حسن است برادر اوست۔
(pesarī ke esmash hasan ast barādare ūst)

その名をハサンという少年は彼の弟です。

کسی که روی او را هرگز ندیده‌ام به منزل آمد۔
(kasī ke rūye ūrā hargez na-dīdeam be manzelam āmad)

その顔を私が決して見たことがない人が私の家に来た。

خروس که جانش در خطر بود به فکر چاره افتاد۔
(khorūs ke jānash dar khatar būd be fekre chāre oftād)

その生命が危険だった雄鳥は助かる方法を考えついた。

(c) **که** が目的格に用いられる場合

直接目的の場合には先行詞に **را** をつける。しかし **را** が省かれることもあ

る。

زنى را كه رديد اينجاست۔ (zanī rā ke dīdīd īnjāst)

あなたが見た女はここにいる。

کتابى كه به من ر اريد گم شده است۔

(ketābī ke be-man dādīd gom shode ast)

あなたが私にくれた本は失くなった。

間接目的の場合には次のように表わす。

زنى كه لباس را به او دارم دختر نوكر من بود۔

(zanī ke lebās rā be-ū dādam dokhtare noukare man būd)

私が衣服を与えた女は私の召使いの娘だった。

(d) その他の場合 (前置詞に注意されたい)

مدادى كه با آن نوشتيد چه رنگ بود ؟

(medādī ke bā ān neveshtīd che rang būd)

あなたが書いた鉛筆は何色でしたか。

اين همان مردىست كه اسبى از او خريدم۔

(īn hamān mardīst ke asbī az ū kharīdam)

これは私が馬を買った人です。

دخترى كه براى او لباس خريديد خيلى خوشنود شد۔

(dokhtarī ke barāye ū lebās kharīdīd kheilī khoshnūd shod)

あなたが衣服を買ってやった少女は大変喜んだ。

※ هر كه (har ke) は “～する者はだれでも” の意味を表わす。

هر كه درآمدهش بيش است بايد بيشتر ماليات بدهد۔

(har ke dar-āmadash bīsh ast bāyad bīsh tar māliyāt bedehad)

その収入が多い者はだれでも一層多くの税を払わねばならない。

توانا بود هر كه دانا بود (tavānā bovad har ke dānā bovad)

賢い者はだれでも力強い。

(ii) چه 也また آنچه (ānche), اینچه (īnche), هرچه (har che) の形
 で関係代名詞として用いられ “~のこと”, “~のもの”, “~はなんでも” の意味を
 表わす。

آنچه داشت فروخت- (ānche dāsht forūkht)

彼は持っていたものを売った。

هرچه خواستند کردند- (har che khāstand kardand)

彼らは欲したことをなんでもした。

هرچه لازم داشتند خریدند- (har che lāzem dāshtand kharīdand)

彼らは必要としたものをなんでも買った。

※ هرچه には “できるだけ”, “いくら~しても” の意味もある。

هرچه زودتر از این خانه بیرون بروید-

(har che zūd tar az īn khāne bīrūn be-ravīd)

できるだけ早くこの家から出て行ってください。

هرچه گشتم او را پیدا نکردم-

(har che gashtam ūrā peidā na-kardam)

いくら探しても私は彼を見付けなかった。

※ هر کسی که, هر کدام که, هر آنکه, هر کس که の他に هر که
 用いられ、هر چیزی که, هر آنچه の代りに هرچه が用いられることもあ
 る。

練習問題

عمر خیام (‘omar khaiyām)
 オマル・ハイヤーム
 سراسر جهان (sarāsare jahān)
 世界中
 رباعیات (robāiyāt) 四行詩集
 شتاب (shetāb) 急ぐこと

درگذشتن (dar gozashtan) 亡くなる
 سرعت (sor‘at) 速度
 افزوده شدن (afzūde shodan) 増す
 پل (pol) 橋

انجام شدن (anjām shodan) なされる	علامت (alāmat) 標
عمو ('ammū) 父方のおじ	جمعیت (jam'īyat) 協会
پارچه (pārche) 布	روباه (rūbāh) 狐
میان (miyān) 真中	دنبال کردن (donbāl kardan) 追う
صليب (salīb) 十字	عربی ('arabī) アラビア語
سرخ (sorkh) 赤い	فلز (felezz) 金属
در باره (dar bāre) について	معدن (ma'dan) 鉱山
ده (deh) 村	مانند (mānande) ~のような
دشمن (doshman) 敵	به کار بردن (be-kār bordan) 使用する

۱) چینی که عمر خیام را سراسر جهان مشهور ساخته است
رباعیات اوست۔

۲) هر کاریکه با شتاب انجام بشود خراب می شود۔

۳) حسن عموشی داشت که دو سال بود زنش در گذشته است۔

۴) هرچه از شهر دورتر می شدیم بر سرعت قطار افزوده
می شد۔

۵) حالا پل بزرگی ساخته اند که با ماشین از روی آن می
توان گذشت۔

۶) علامت این جمعیت پارچه سفیدی است که در میان آن
صليب سرخی دیده می شود۔

۷) آنچه در باره تخت جمشید می دانید بنویسید۔

- (۸) سگهای ده که دشمن روباه بودند او را دنبال کردند -
- (۹) این کتاب در حدود پنجاه سال پیش از زبان عربی به فارسی ترجمه گردیده است -
- (۱۰) فلزی که از معدن بیرون می آید مانند فلزی نیست که مابه کار می بریم -
- (۱۱) ایران ، سرزمینی که در آن بدنیا آمده و در آن بزرگ شده ام ، میهن من است -
- (۱۲) ایرانیان قدیم آتش را مقدس می دانستند و در تمام عبادتگاهها که به آنها آتشکده می گفتند ، آتش روشن می کردند -
- (۱۳) پس از ناهار همه به دیدن " نقش رستم " که در نزدیکی تخت جمشید است ، رفتند و از آرامگاه داریوش دیدن کردند -
- (۱۴) فردوسی یکی از شاعران بزرگ ایران است که در حدود هزار سال پیش می زیسته است -
- (۱۵) استفاده از نفت به صورت امروزی مدت بسیاری نیست که معمول گردیده است و هنوز از حفرنخستین چاههای نفت در امریکا بیشتر از صد سال نمی گذرد -

第9課 動詞(V) 助動詞

(1) توانستن (tavānestan) 語根 توان (tavān) (……できる)

助動詞として用いられ、普通の動詞と同じ変化をし、本動詞は仮説法現在形になる。助動詞の人称語尾は本動詞のそれと一致せねばならない。

現在形

一人称 می توانم بروم (mī-tavānam be-ravam) 私は行くことができる。

می توانیم برویم (mī-tavānīm be-ravīm)

二人称 می توانی بروی (mī-tavānī be-ravī)

می توانید بروید (mī-tavānīd be-ravīd)

三人称 می تواند برود (mī-tavānad be-ravad)

می توانند بروند (mī-tavānand be-ravand)

من می توانم فارسی حرف بزنم-

(man mī-tavānam fārsī harf be-zanam)

私はペルシア語を話すことができる。

پدرش نمی تواند روزنامه بخواند-

(pedarash namī-tavānad rūznāme be-khānad)

彼の父は新聞を読むことができない。

過去形

一人称 می توانستم بروم (tavānestam be-ravam) 私は行くことができた。

می توانستیم برویم (tavānestīm be-ravīm)

二人称 می توانستی بروی (tavānestī be-ravī)

می شود رفت- (mī-shavad raft)

行くことができる。

نمی شود از آن کوه بالا رفت-

(namī-shavad az ān kūh bālā raft)

あの山に登ることはできない。

(2) خواستن (khāstan) 語根 خواه (khāh) (欲しい、～したい)

本動詞として単独に用いる場合

چه می خواهید؟ (che mī-khāhīd)

あなたはなにが欲しいですか。

دلش ماهی تازه می خواست- (delash māhiye tāze mī-khāst)

彼は新鮮な魚が欲しかった。

助動詞的に用いる場合には توانستنと同じ変化になり、本動詞は仮説法現在形になる。

現在形

一人称 می خواهم بروم (mī-khāham be-ravam) 私は行きたい。

می خواهیم برویم (mī-khāhīm be-ravīm)

二人称 می خواهی بروی (mī-khāhī be-ravī)

می خواهید بروید (mī-khāhīd be-ravīd)

三人称 می خواهد برود (mī-khāhad be-ravad)

می خواهند بروند (mī-khāhand be-ravand)

سال آینده می خواهم به تهران بروم-

(sāle āyande mī-khāham be-tehrān be-ravam)

私は来年テヘランに行きたい。

نمی خواهم با شما صحبت کنم-

(namī-khāham bā shomā sohbat konam)

私はあなたと話したくない。

過去形

一人称	خواستم بروم (khāstam be-ravam) 私は行きたかった。
	خواستیم برویم (khāstīm be-ravīm)
二人称	خواستی بروی (khāstī be-ravī)
	خواستید بروید (khāstīd be-ravīd)
三人称	خواست برود (khāst be-ravad)
	خواستند بروند (khāstand be-ravand)

(3) بایستن (bāyestan) (~ねばならない)

この助動詞は現在形に باید (bāyad) 過去形に بایست (bāyest) の形を有するのみで、本動詞には仮説法現在形をとる。

現在形

一人称	باید بروم (bāyad be-ravam) 私は行かねばならない。
	باید برویم (bāyad be-ravīm)
二人称	باید بروی (bāyad be-ravī)
	باید بروید (bāyad be-ravīd)
三人称	باید برود (bāyad be-ravad)
	باید بروند (bāyad be-ravand)

چه باید بکنم- (che bāyad be-konam)

私はなにをせねばならないか。

نباید دروغ بگوئید- (na-bāyad dorūgh be-gūīd)

あなたは嘘をついてはならない。

باید هرچه زود تر بروید- (bāyad har che zūdtar be-ravīd)

あなたはできるだけ早く行かねばならない。

過去形

- 一人称 **بایست بروم** (bāyest be-ravam) 私は行かねばならなかった。
 بایست برویم (bāyest be-ravīm)
二人称 **بایست بروی** (bāyest be-ravī)
 بایست بروید (bāyest be-ravīd)
三人称 **بایست برود** (bāyest be-ravad)
 بایست بروند (bāyest be-ravand)

※ **بایست** に本動詞の仮説法完了形をつけると「～すべきだった」の意になる。 **بایستی بروم** (bāyestī be-ravam) の形も同じ意味になる。

- 一人称 **بایست رفته باشم** (bāyest rafte bāsham) 私は行くべきだった。
 بایست رفته باشیم (bāyest rafte bāshīm)
二人称 **بایست رفته باشی** (bāyest rafte bāshī)
 بایست رفته باشید (bāyest rafte bāshīd)
三人称 **بایست رفته باشد** (bāyest rafte bāshad)
 بایست رفته باشند (bāyest rafte bāshand)

شما بایست آن کتاب را داده باشید -

(shomā bāyest ān ketāb rā dāde bāshīd)

あなたはあの本を与えるべきだった。

او نباید همه شیرینی خورده باشد -

(ū na-bāyest hameye shīrīnī khorde bāshad)

彼は菓子を全部食べるべきではなかった。

※ **باید** には“～にちがいない”の意味もある。

ساعت شما باید خراب باشد -

(sā' ate shomā bāyad kharāb bāshad)

あなたの時計はこわれているにちがいない。

باید に仮説法完了形をつけると“～したにちがいない”の意を表わす。

باید نان و کره را خورده باشد -

(bāyad nān o kare rā khorde bāshad)

彼がパンとバターを食べたにちがいない。

※主語が非人称の場合には **باید** に本動詞の不定法幹をつける。

چه باید کرد؟ (che bāyad kard)

なにをせねばならないか。

نباید رفت - (na-bāyad raft)

行ってはならない。

(4) **شایستن** (shāyestan) (恐らく～であろう)

この助動詞は **شاید** (shāyad) の形があるのみで、本動詞には仮説法現在形(過去形においては仮説法完了形)が用いられる。

現在形

一人称 **بروم شاید** (shāyad be-ravam). 恐らく私は行くだろう。

برویم شاید (shāyad be-ravīm)

二人称 **بروی شاید** (shāyad be-ravī)

بروید شاید (shāyad be-ravīd)

三人称 **برود شاید** (shāyad be-ravad)

بروند شاید (shāyad be-ravand)

شاید فردا بیاید - (shāyad fardā be-yāyad)

恐らく明日彼は来るだろう。

شاید آنجا نباشد - (shāyad ānjā na-bāshad)

恐らくそこにはないだろう。

過去形

一人称 شاید رفته باشم (shāyad rafte bāsham) 恐らく私は行っただろう。

شاید رفته باشیم (shāyad rafte bāshīm)

二人称 شاید رفته باشی (shāyad rafte bāshī)

شاید رفته باشید (shāyad rafte bāshīd)

三人称 شاید رفته باشد (shāyad rafte bāshad)

شاید رفته باشند (shāyad rafte bāshand)

شاید اشتباه کرده باشید -

(shāyad eshtebāh karde bāshīd)

恐らくあなたは間違えたでしょう。

شاید این کتاب را خوانده باشید -

(shāyad īn ketāb rā khānde bāshīd)

恐らくあなたはこの本を読んだでしょう。

(5) گذاشتن (gozāshtan) (~させる, ~するのを許す,) 語根 گزار (gozār)

この動詞をこの意味に用いる時には本動詞は仮説法現在形をとる。

نگذاشت بروم (na-gozāsht be-ravam)

彼は私を行かせなかった。

خدایا مگذار بمیرم - (khodāyā ma-gozār be-mīram)

神よ、私を死なせないで下さい。

練 習 問 題

<p>علت ('ellat) 原因</p> <p>حدس زدن (hads zadan) 推量する</p> <p>باور کردن (bāvar kardan) 信じる</p> <p>نور (nūr) 光</p> <p>چراغ برق (cherāghe bargh) 電燈</p> <p>تفریح (tafrīh) 娛樂</p> <p>کمی (kamī) 少し</p> <p>استراحت (esterāhat) 休息</p> <p>حالت (hālat) 状態</p> <p>بیهوشی (bīhūshī) 氣絶</p> <p>قول دادن (ghoul dādan) 約束する</p> <p>تابستان (tābestān) 夏</p> <p>تبریز (tabrīz) 地名</p> <p>پرچم (parcham) 旗</p> <p>احترام گذاشتن (ehterām gozāshtan) 敬意を払う</p>	<p>هوا پیمایا (havā peimā) 飛行機</p> <p>سوار شدن (savār shodan) 乗る</p> <p>نشانی (neshānī) 住所</p> <p>کارت (kārt) カード</p> <p>عینک ('einak) 眼鏡</p> <p>سرنوشت (sarnevesht) 運命</p> <p>گریختن (gorīkhtan) 逃げる</p> <p>با اینکه (bāinke) ~にも拘らず</p> <p>زمان (zamān) 時代</p> <p>شاگرد (shāgerd) 生徒</p> <p>دبستان (dabestān) 小学校</p> <p>افزار (afzār) 道具</p> <p>تنها . نه بلکه . نیز (tanhā~na balke~nīz) ~ばかりでなく</p> <p>فراهم کردن (farāham kardan) 用意する</p>
---	--

- (۱) نمی توانستم علت آن را حدس بزنم -
- (۲) مردم نمی توانستند این خبر را باور کنند -
- (۳) مردم می توانند شبها در نور چراغ برق کار بکنند ،
بخوانند ، بنویسند ، و تفریح بکنند -
- (۴) می خواستم کمی استراحت کنم -
- (۵) خواستیم او را که در حالت بیهوشی بود بلند کنیم -
- (۶) باید قول بدهید که در تابستان شما به تبریز نیایید -
- (۷) چرا باید به پرچم احترام بگذاریم؟
- (۸) برای هوا پیمای سوار شدن به کجا باید رفت؟
- (۹) شاید فراموش کرده باشد -
- (۱۰) نشانی خانه عمویت بده - شاید کارت برای تو بفرستم -
- (۱۱) می گذارم شما این نامه را بخوانید -
- (۱۲) پیش عینک فروش رفت و عینک خواست -
- (۱۳) نمی توانم از سرنوشت خودم بگریزم -
- (۱۴) با اینکه می خواستم او را ببینم نمی توانستم صبر کنم
تا بیاید -
- (۱۵) در آن زمان کار شاگردان در دبستانها تنها آموختن
نبود بلکه می بایست خود افزار کار را نیز فراهم کنند -

第10課 動 詞 (VI)

複合動詞, 使役動詞, 仮定法

(1) 複合動詞

ペルシア語の複合動詞は名詞、形容詞、前置詞などと単純動詞とを結合して作られ、アラビア語系の語彙と結合することも多い。複合動詞を作るのに用いられる単純動詞は主として次のような動詞である。

(بند) بستن (بر) بردن (افت) افتادن (آ) آمدن
 (ده) دادن (دار) داشتن (رو) رفتن (خور) خوردن
 (گذار) گذاشتن (کش) کشیدن (کن) کردن (شو) شدن
 (زن) زدن (یاب) یافتن (نما) نمودن (گیر) گرفتن

(i) 名詞、形容詞と結合する複合動詞の例

単 純 動 詞	複 合 動 詞	意 味
آمدن (āmadan)	باران آمدن (bārān—)	雨が降る
	پدید آمدن (padīd—)	現れる
	خوش آمدن (khosh—)	気に入る
	بدست آمدن (bedast—)	手に入る
	بکار آمدن (bekār—)	役に立つ
	جوش آمدن (jūsh—)	沸く
	بنظر آمدن (benazar—)	～ように見える
افتادن (oftādan)	اتفاق افتادن (ettefāgh—)	起る
	راه افتادن (rāh—)	出発する

単 純 動 詞	複 合 動 詞	意 味
بردن (bordan)	دور افتادن (dūr—)	離れる
	بسر بردن (besar—)	過ごす
	حمله بردن (hamle—)	攻める
	حسد بردن (hasad—)	ねたむ
بستن (bastan)	بکار بردن (bekār—)	利用する
	شرط بستن (shart—)	賭ける
	یخ بستن (yakh—)	凍る
خوردن (khordan)	عهد بستن ('ahd—)	条約を結ぶ
	زمین خوردن (zamīn—)	倒れる
	قسم خوردن (ghasam—)	誓う
	گول خوردن (gūl—)	欺かれる
	شکست خوردن (shekast—)	敗れる
	سرما خوردن (sarmā—)	風邪をひく
	غم خوردن (gham—)	悲しむ
	دوا خوردن (davā—)	薬を飲む
	بدرد خوردن (bedard—)	役に立つ
	بهم خوردن (beham—)	ぶつかる
دادن (dādan)	انجام دادن (anjām—)	なすとげる
	ادامه دادن (edāme—)	続ける
	تخفیف دادن (takhfīf—)	値引きする
	جواب دادن (javāb—)	答える
	دست دادن (dast—)	握手する
	فشار دادن (feshār—)	押す
	قول دادن (ghoul—)	約束する
	گوش دادن (gūsh—)	耳を傾ける

單純動詞	複合動詞	意味
داشتن (dāshtan)	نشان دادن (neshān—)	見せる
	درس دادن (dars—)	教える
	نمایش دادن (namāyesh—)	上演する
	از دست دادن (az dast—)	失う
	ارسال داشتن (ersāl—)	送る
	اظہار داشتن (ezhār—)	表明する
	دوست داشتن (dūst—)	愛する, 好む
	امکان داشتن (emkān—)	可能である
	میل داشتن (meil—)	欲する
	وجود داشتن (vojūd—)	存在する
رفتن (raftan)	نگاہ داشتن (negāh—)	保持する
	جرات داشتن (jor'at—)	敢えて~する
	راه رفتن (rāh—)	歩く
	خواب رفتن (khāb—)	眠る
زدن (zadan)	بشمار رفتن (beshomār—)	数えられる
	چانه زدن (chāne—)	掛引きする
	حرف زدن (harf—)	話す
	چادر زدن (chādor—)	天幕を張る
	دست زدن (dast—)	触れる
	زنگ زدن (zang—)	鐘を鳴らす
	صدا زدن (sedā—)	呼ぶ
	صدمه زدن (sadome—)	傷つける
	قدم زدن (ghadam—)	歩く
	گول زدن (gūl—)	欺く

単 純 動 詞	複 合 動 詞	意 味
شدن (shodan)	لاف زدن (lāf—)	誇 る
	شانہ زدن (shāne—)	櫛をあてる
	واکس زدن (vāks—)	靴を磨く
	اعلام شدن (e' lām—)	発表される
	اعدام شدن (e' dām—)	処刑される
	پیدا شدن (peidā—)	見つかる
	تمام شدن (tamām—)	終 る
	راضی شدن (rāzī—)	満足する
	سوار شدن (savār—)	乗 る
	مریض شدن (marīz—)	病気になる
	پیاده شدن (piyāde—)	下りる
	متولد شدن (motavalled—)	生れる
	وارد شدن (vāred—)	入 る
	استراحت کردن (esterāhat—)	休息する
کردن (kardan)	باز کردن (bāz—)	開ける
	تعجب کردن (ta' ajjob—)	驚 く
	حرکت کردن (harakat—)	出発する
	روشن کردن (roushan—)	点火する
	خاموش کردن (khāmūsh—)	消 す
	درست کردن (dorost—)	作 る
	صبر کردن (sabr—)	待 つ
	فکر کردن (fekr—)	思 う
	گردش کردن (gardesh—)	散歩する
	کمک کردن (komak—)	援助する

單純動詞	複合動詞	意味
کشیدن (kashīdan)	پیدا کردن (peidā—)	見付ける
	فوت کردن (fout—)	死ぬ
	چاپ کردن (chāp—)	印刷する
	ترجمه کردن (tarjome—)	翻訳する
	تشکر کردن (tashakkor—)	感謝する
	خجالت کشیدن (khejālat—)	恥じる
	زحمت کشیدن (zahmat—)	骨折る
	سیگار کشیدن (sīgār—)	煙草を吸う
	طول کشیدن (tūl—)	かかる(時間)
	نفس کشیدن (nafas—)	呼吸する
گذاشتن (gozāshtan)	اطو کشیدن (otū—)	アイロンをかける
	نام گذاشتن (nām—)	名をつける
	نماز گذاشتن (namāz—)	礼拝する
	احترام گذاشتن (ehterām—)	敬意を表す
گرفتن (gerefthan)	دست گرفتن (dast—)	着手する
	زن گرفتن (zan—)	娶る
	یار گرفتن (yād—)	習う
	تصمیم گرفتن (tasmīm—)	決心する
	روزه گرفتن (rūze—)	断食する
	قرار گرفتن (gharār—)	落ちつく
	عادت گرفتن ('ādat—)	習慣がつく
	پایان یافتن (pāyān—)	終る
یافتن (yāftan)	پرورش یافتن (parvaresh—)	育てられる
	ادامه یافتن (edāme—)	続く

(ii) 前置詞と結合する複合動詞の例

前置詞	複合動詞	意味
از (az)	از بین رفتن (-bein raftan)	失くなる
	از بر کردن (-bar kardan)	暗記する
باز (bāz)	باز آمدن (-āmadan)	もどる
	باز گشتن (-gashtan)	帰る
	بازداشتن (-dāshtan)	妨げる
	باز یافتن (-yāftan)	回復する
بر (bar)	برخاستن (-khāstan)	起きる
	برداشتن (-dāshtan)	運ぶ, 除く
	برانداختن (-andākhtan)	倒す
	برخوردن (-khordan)	出合う
	برگشتن (-gashtan)	帰る
	برآوردن (-āvardan)	持上げる
	پس دادن (-dādan)	返す
	پس گرفتن (-gereftan)	取返す
پس (pas)	پس افتادن (-oftādan)	滞る
	پیش آمدن (-āmadan)	起る
	پیش بردن (-bordan)	勝つ
پیش (pīsh)	پیش رفتن (-raftan)	進歩する
	درگذشتن (-gozashtan)	亡くなる
	درخواستن (-khāstan)	要求する
	درآوردن (-āvardan)	取出す
	در رسیدن (-rasīdan)	追付く
	دریافتن (-yāftan)	理解する
	درماندن (-māndan)	困窮する

前置詞	複合動詞	意味
فرا (farā)	درآمدن (—āmadan)	出てくる
	فرا گرفتن (—gerefthan)	学ぶ
فرو (forū)	فراهم کردن (—ham kardan)	用意する
	فرو کردن (—kardan)	刺す
	فرو بردن (—bordan)	呑みこむ
	فرو رفتن (—raftan)	沈む
	فرو نشستن (—neshastan)	平定される
	فرو ماندن (—māndan)	～できない
وا (vā)	وادر کردن (—dār kardan)	説得する
	وا دادن (—dādan)	返す
	وا گذاشتن (—gozāshtan)	譲る
	وا داشتن (—dāshtan)	任ずる、立てる
	وا زدن (—zadan)	斥ける

複合動詞はペルシア語の大きな特色の一つである。以上列記したのは代表的な例にすぎず、これら以外にも多数の複合動詞が存在することは申す迄もない。ペルシア語には単純動詞が比較的少ないので、複合動詞によって補われている。さらに現代ペルシア語においては単純動詞の代りに複合動詞を用いる傾向が強い。

例 کوشش کردن → کوشیدن
(kūshesh kardan) 努力する

فوت کردن → مردن (fout kardan)

درگذشتن (dar gozashtan) 死ぬ

※複合動詞の変化は単純動詞の変化と同じで本動詞に می، به، نه をつけて変化する。

یار گرفتم	(yād gereftam)	私は習った。
یار می گیرم	(yād mī-gīram)	私は習う。
یار بگیر	(yād be-gīr)	習え。
یار نمی گیرم	(yād namī-gīram)	私は習わない。
برمی گردم	(bar mī-gardam)	私は帰る。
برگشتم	(bar gashtam)	私は帰った。

※前置詞 **بر** , **باز** , **در** , **وا** と結合する複合動詞の命令形、仮說法現在形には **به** をつけない。

برگرد (bar gard) 帰れ。

(2) 使役動詞

使役動詞は語根に **اندن**—(—āndan) または **انیدن**—(—ānīdan) をつけて作る。しかし全ての動詞から使役動詞が作られるわけではない。
例

不定法	語根	使役動詞	意味
رسیدن	رس	رساندن (rasāndan) رسانیدن (rasānīdan)	届ける
فهمیدن	فهم	فهماندن (fahmāndan) فهمانیدن (fahmānīdan)	理解させる
ترسیدن	ترس	ترساندن (tarsāndan) ترسانیدن (tarsānīdan)	恐れさす
دویدن	دو	دواندن (davāndan) دوانیدن (davānīdan)	走らせる
خوابیدن	خواب	خواباندن (khābāndan) خوابانیدن (khābānīdan)	眠らせる
جوشیدن	جوش	جوشاندن (jūshāndan)	沸かす

不定法	語根	使役動詞	意味
پوشیدن	پوش	جوشانیدن (jūshānīdan)	着せる
		پوشاندن (pūshāndan)	
شناختن	شناس	پوشانیدن (pūshānīdan)	識らせる
		شناساندن (shenāsāndan)	
خوردن	خور	شناسانیدن (shenāsānīdan)	食べさせる
		خوراندن (khorāndan)	
		خورانیدن (khorānīdan)	

※ نشستن (نشین) の使役形は نشاندن (neshāndan 坐らせる) となる。

(3) 仮定法

仮定法には普通の可能な仮定と事実の反対の仮定との2種類があり、表現がそれぞれ異なる。

(i) 可能な仮定

この場合には条件節は اگر (agar) で始まり、時制は主として仮説法現在形が用いられ、時には現在形、過去形、仮説法完了形のいずれかが用いられ、結句の時制は現在形又は未来形になる。

اگر بروید من هم می‌روم- (agar be-ravīd man ham mī-ravam)

もしあなたが行くなら、私も行く。

اگر مریض باشد نخواهد آمد- (agar marīz bāshad na-khāhad āmad)

もし彼が病気なら来ないであろう。

اگر آمد به او بگوئید- (agar āmad be-ū be-gūīd)

もし彼が来たら言いなさい。

اگر کتاب خود را می‌خواند چیزی باو نخواهم گفت-

(agar ketābe khod rā mī-khānad chīzī be-ū na-khāham goft)

もし彼が自分の本を読むなら、私は彼になにも言わないだろう。

اگر کتاب را گم کرده باشید یکی دیگر می خرم-

(agar ketāb rā gom karde bashīd yekī dīgar mī-kharam)

もしあなたが本を失くしてしまったなら、私はもう一冊買ってあげます

(ii) 事実の反対の仮定

この場合には条件節の時制に過去形、過去進行形、過去完了形のいずれかを用い、結句には過去進行形または過去完了形を用いる。

اگر جوان بودم می رفتم- (agar javān būdam mī-raftam)

もし私が若かったら行くのだが

اگر تفنگ داشت مرا کشته بود- (agar tofang dāsht marā koshte būd)

もし彼が銃を持っていたら、私を殺したであろう。

اگر زودتر می رفتید او را می دیدید-

(agar zūdtar mī-raftīd ū-rā mī-dīdīd)

もしあなたがもっと早く行ったら、彼に会えたのだが。

(iii) 「～だったらいいのになあ」の表現には

کاش (kāsh), کاشکه (kāshke), کاشکی (kāshkī)のいずれかで始め、

時制には過去進行形または過去完了形が用いられる。

کاش مدرسه زودتر باز می شد-

(kāsh madrase zūdtar bāz mī-shod)

もっと早く学校が始まればいいのになあ。

کاشکی از ابتدا آن را نیافته بودم-

(kāshkī az ebtedā ānrā na-yāfte būdam)

私は最初からそれを得なかったらいいのになあ。

練 習 問 題

<p>چشمه (chashme) 泉</p> <p>زمان (zamān) 時</p> <p>خسته (khaste) 疲れて</p> <p>حاضر (hāzer) 用意して</p> <p>مسابقه دادن (mosābeghe dādan) 競争する</p> <p>یقین داشتن (yaghīn dāshtan) 確信する</p> <p>دولت (doulat) 政府</p> <p>ایستگاه (īstgāh) 駅</p> <p>کرایه کردن (kerāye kardan) 借りる</p> <p>آبادان (ābādān) アバダン</p> <p>مانند (mānande) ～のように</p> <p>اشراف (ashrāf) 貴族</p> <p>تحصیلات (tahsīlāt) 勉強</p> <p>رشته (reshte) 部門</p> <p>برق (bargh) 電気</p> <p>سرما (sarmā) 寒さ</p>	<p>رفیق (ra fīgh) 仲間</p> <p>پیروز شدن (pīrūz shodan) 勝つ</p> <p>جنگل (jangal) 森</p> <p>فورا (fouran) すぐに</p> <p>چند (chand) いくつか</p> <p>خارجی (khārejī) 外国の 外国人</p> <p>افسوس خوردن (afsūs khordan) 残念がる</p> <p>پرورش یافتن (parvaresh yāftan) 育てられる</p> <p>دنبال کردن (donbāl kardan) 続行する</p> <p>شاگرد (shāgerd) 生徒</p> <p>نماینده (namāyande) 代表</p> <p>انتخاب کردن (entekhāb kardan) 選ぶ</p> <p>مقصود (maghsūd) 目的</p> <p>معرفی کردن (mo'arrefī kardan) 紹介する</p> <p>تعجب (ta' ajob) 驚き</p> <p>رمان (romān) 小説</p>
---	--

- (۱) اگر می خواهی تا کنار آن چشمه بروی زمان درازی طول می کشد و خسته می شوی -
- (۲) من حاضرم که با تو مسابقه بدهم و یقین دارم که پیروز خواهم شد -
- (۳) قول می دهم که اگر از جنگل خوشتر نیامد، فوراً تو را به همین جا باز گردانم -
- (۴) چند کتاب او به زبانهای خارجی ترجمه شده است -
- (۵) بر آنچه از دست رفت افسوس مخور -
- (۶) اگر مردم مالیات ندهند، دولت برای ساختن راه و مدرسه و بیمارستان پولی ندارد -
- (۷) در ایستگاه پدرم ماشینی کرایه کرد تا ما را به آبادان ببرد -
- (۸) آن دختر میل نداشت که مانند دختران اشراف پرورش یابد -
- (۹) پس از خواندن این کتاب تصمیم گرفت که کار او را دنبال کند -
- (۱۰) شاگردان بایست که نمایندگان جدیدی انتخاب بکنند -
- (۱۱) برای رسیدن به این مقصود تحصیلات خود را در رشته برق ادامه داد -
- (۱۲) اگر سگ آن بچه را پیدا نکرده بود، او از سرما می مرد -
- (۱۳) کاش می توانستم او را فراموش کنم -
- (۱۴) رفیقم بلند شد و به دو نفر دختر که با نزدیک شدند دست داد و مرا معرفی کرد -
- (۱۵) با تعجب از او پرسیدم - به چه درد شما می خورد؟ این کتاب رمان نیست -

第11課 前置詞

ペルシア語の前置詞には **اضافه** をとらない単純前置詞と名詞から派生した **اضافه** をとる前置詞及び複合前置詞とがある。

(1) 単純前置詞 (**اضافه** をとらない)

(i) **از** (az)

حسن از مدرسه برگشت-

hasan az madrase bar gasht

ハサンは学校から帰った。

این بچه از آن بچه بزرگتر است-

īn bachche az ān bachche
bozorgtar ast

この子供はあの子供より大きい。

از او پرسیدم-

az ū porsīdam

私は彼に尋ねた。

این از عجایب دنیا است-

īn az 'ajāebe donyā-st

これは世界の不思議の一つである。

این منزل عبارت است از پنج
اطاق-

īn manzel 'ebārat ast az panj
otāgh

この家は5部屋から成っている。

از تهران تا شیراز

az tehrān tā shīrāz

テヘランからシラーズまで

از شما تشکر می کنم-

az shomā tashakkor mī-konam

私はあなたに感謝します。

この他に **از** をとる動詞の例

استدعا کردن (ested'ā kardan) 懇願する

استفاده کردن (estefāde kardan) 利用する

باز داشتن (bāz dāshtan) 差控える

پذیرای کردن (pazīrāi kardan) もてなす

ترسیدن (tarsīdan) 恐れる

تقاضا کردن (taghāzā kardan) 願う

جلوگیری کردن (jelougīrī kardan) 阻止する

خواهش کردن (khāhesh kardan) 請う

سوال کردن (soāl kardan) 尋ねる

گذشتن (gozashtan) 通り過ぎる

لذت بردن (lazzat bordan) 味う

معذرت خواستن (ma'zarat khāstan) 赦しを求める

※ 複合前置詞としての **از**

غير از (gheir az) の他に, پس (بعد) از (pas' bad' az) の後に

پیش (قبل) از (pīsh' ghabl' az) の前に بیرون (خارج) از (bīrūn' khārej' az)

の外に

(ii) با (bā)

با ماشین (تاکسی) رفتم-

bā māshīn (tāksī) raftam

私は自動車(タクシー)で行った。

با مداد (خود نویس) بنویسید -

bā medād (khod nevīs) be-nevīsīd

鉛筆(万年筆)で書きなさい。

با من قدم بزن-

bā man ghadam be-zan

私と共に歩け。

با دست بخور-

bā dast be-khor

手で食べよ。

با او مشورت کردم-

bā ū mashvarat kardam

私は彼と相談した。

با دقت این کار را بکن-

bā deghghat īn kār rā be-kon

注意深くこの仕事をせよ。

با کمال میل دعوت شما را قبول
می کنم-

bā kamāle meil da'vate shomārā

ghabūl mī-konam

喜んであなたの御招待をお受けします。

با اجازه شما

bā ejāzeeye shomā

あなたのお許しを得て

この他に **با** をとる動詞の例

عروسی کردن ('arūsī kardan) 結婚する

صحبت کردن (sohbat kardan) 話す

ارتباط داشتن (ertebāt dāshtan) 関係がある

مخالف بودن (mokhālef būdan) 反対である

(iii) **بر** (bar)

بر دشمن تاختند-

bar doshman tākhtand

彼らは敵を攻撃した。

سبد را بر سر گذاشت-

sabad rā bar sar gozāsht

籠を頭にのせた。

بر مردمان عاقل واضح است-

bar mardomāne āghel vāzeh ast

それは賢い人々には明らかである。

پیشنهاد شما مبنی بر سوء
تفاهم است-

pīshnehāde shomā mabnī bar sūe

tafāhom ast

あなたの提案は誤解に基づいている。

※“上に”の意を表わす時には口語では一般に **بر** の代りに **روی** (rūye) が用いられる。

روی میز (rūye mīz) テーブルの上に

この他に **بر** をとる動詞の例

اعتماد کردن (e' temād kardan) 信頼する

افزودن (afzūdan) ふえる

تاسف خوردن (ta' assof khordan) 悔む

روا بودن (ravā būdan) 許される

(iv) **برای** (barāye)

برای شما あなたのために

برای چه なんのために

(v) **به** (be)

این را به من داد -

īnrā be-man dād

彼はこれを私にくれた。

دیروز به بازار رفتم -

dīrūz be-bāzār raftam

私は昨日バザールに行った

باو کمک کردند -

be-ū komak kardand

彼らは彼を援助した。

به ایران علاقه دارم -

be īrān 'alāghe dāram

私はイランに興味を持っている。

به من خوش گذشت -

be-man khosh gozasht

私は楽しく過ごした。

این لباس به شما می آید -

īn lebās be-shomā mī-āyad

この服はあなたに合う。

به فارسی صحبت کنیم -

be fārsī sohbat konīm

ペルシア語で話しましょう。

به ساعت من الان ساعت پنج
است-

be sâ' ate man alân sâ' ate panj
ast

私の時計では今五時です。

به نظر (عقیده) شما

be nazare(' aghīdeye) shomā

あなたの考えでは

به شما شباهت دارد-

be shomā shabāhat dārad

彼はあなたに似ている。

در راه باو برخوردم-

dar rāh be-ū bar khordam

私は途中で彼に出会った。

این به من مربوط نیست-

īn be-man marbūt nīst

これは私に関係がない。

この他に به をとる動詞の例

احتیاج داشتن (ehteyāj dāshtan) 必要である

اعتراض کردن (e' terāz kardan) 反対する

بسته بودن (baste būdan) ~にかかっている

معروف بودن (ma' rūf būdan) 有名である

شبيه بودن (shabīh būdan) 似ている

پرداختن (pardākhtan) 行 う

وارد شدن (vāred shodan) 入 る

رسیدگی کردن (rasīdegī kardan) 調査する

(vi) بی (bī)

بی رفتن شما 金なしに

بی پول 金なしに

(vii) تا (tā)

از صبح تا ظهر

az sobh tā zohr

朝から昼まで

از تهران تا اصفهان	az tehrān tā esfahān	テヘランからエスファハンまで
تا کی گریه می کنید؟	tā kei gerīye mī-konīd	あなたはいつまで泣いているのか。
تا یک ساعت دیگر برمیگردم-	tā yek sā'ate dīgar bar mī-gardam	私はもう一時間したら帰る。
تا یک اندازه (حدی)	tā yek andāze (haddī)	ある程度
(viii) جز (joz)		
جز او کسی نبود-	joz ū kasī na-būd	彼以外にだれもいなかった。
(ix) چون (chūn)		
چون دوست	chūn dūst	友人のように
(x) در (dar)		
در اتاق نشسته بودیم-	dar otāgh neshaste būdīm	私たちは部屋に坐っていた。
او در منزل نبود-	ū dar manzel na-būd	彼は家にいなかった。
مدتها در آن فکر می کردم-	moddathā dar ān fekr mī-kardam	私は長い間それについて考えていた。
در دو ساعت آن کار را تمام کردم-	dar do sā'at ān kār rā tamām kardam	私は2時間でその仕事を終えた。
در عین حال	dar 'eine hāl	同時に

در ساعت هفت

dar sā'ate haft

7時に

※“中に”の意を表わす時には口語では一般に **توی** (tūye) が用いられる。

توی اطاق 部屋の中に

(2) **اضافه** をとる前置詞 (複合前置詞を含む)

بدون (bedūne) ~なしには

بدون همکاري 協力なしには

توی (tūye) ~の中に

توی باغ 庭の中で

از بهر (az bahre) ~のために

از بهر شما あなたのために

بیرون (bīrūne) ~の外に

بیرون مدرسه 学校の外で

در باره (dar bāre) ~に関して

در باره این مرد この男に関して

بین (beine) ~の間に

بین دو کشور 二国の間で

برابر (barābare) ~に向って

در برابر من ایستاد- 私に向い合って立った。

در باب (dar bābe) ~に関して

در باب ایران イランに関して

پایین (pāīne) ~の下に

پایین کوه 山の麓で

از پی (az pei) ~の目的で

از پی دیدن لباس 服を見るために

~のあとから

از پی من آمد- 私について来た。

پس از (pas az) ~の後に

پس از مرگ او 彼の死後

در پس (dar pase) ~の背後に

در پس پرده カーテンの後ろで

- بنا بر (banā bar) ~に従って
 بنا بر این 此れ故
- پشت (poshte) ~のうしろに
 پشت دیوار 壁のうしろに
- در پهلو (dar pahlūye) ~の側に
 در پهلو من 私の側に
- پیش (pīshe) ~の前に
 پیش من بنشین - 私の前に坐れ。
 ~の許に
 او را پیش وزیر بردند - 彼は大臣の許に連れて行かれた。
- تحت (tahte) ~の下で
 تحت نظر استاد 教授の監督の下に
- بتوسط (betavassote) ~を通じて
 بتوسط سفارت 大使館を通じて
- جلو (jeloue) ~の前に
 جلو درخت 木の前に
- بجای (bejāye) ~の代りに
 بجای شما あなたの代りに
- بجانب (bejānebe) ~の方へ
 بجانب من آمد - 私の方に来た。
- جهت (jehate) ~のために
 جهت شما あなたのために
- بخاطر (bekhātere) ~のために
 بخاطر شما あなたのために
- در حضور (dar hozūre) ~の面前で
 در حضور شاه 王の面前で

بر خلاف (bar khelāfe) ~に反して

بر خلاف قاعده 規則に反して

بر ضد (bar zedde) ~に反対して

بر ضد دولت 政府に反対して

دنبال (donbāle) ~のうしろに

دنبال من بیا- 私について来い

زیر (zīre) ~の下に

زیر درخت 木の下に

روی (rūye) ~の上に

روی میز テーブルの上に

سر (sare) ~の上に

سر ساعت 時間通りに

سر میز 机に向って

سوی (sūye)

به سمت (be semte)

} ~の方向に

سوی من 私の方に

به سمت (be semate)

به عنوان (be 'onvāne)

} ~として

به عنوان نماینده 代表として

از طرف (az tarafe) ~の側から

از طرف پدر 父の側から

به طرف (be tarafe) ~の方へ

به طرف دریا 海の方へ

طبق (tebghe) ~によって

طبق دستور 指示によって

در طی (dar tayy) ~中に

در طی سخنرانی 演説中に

در عقب (dar 'aghabe) ~の後に

در عقب میز 机のうしろに

علاوه بر ('alāve bar) ~の他に
 به علاوه (be 'alāveye) ~の他に
 به علت (be 'ellate) ~の理由で

علاوه بر این この他に

به علت كسالت 病気のために

بر علیه (bar 'alaihe) ~に反対して

بر علیه قانون 法律に反対して

در عوض (dar 'evaze) ~の代りに

در عوض من 私の代りに

کنار (kenāre) ~のほとりで

کنار جوی 小川のほとりで

گرد (gerde) ~のまわりを

گرد خورشید 太陽のまわりを

لب (labe) ~の岸に

لب دریا 海岸で

موافق (movāfeghe)

مطابق (motābeghe)

مقابل (moghābele)

} ~に従って 規則に従って
 موافق قاعدة

~に向い合って

مقابل خانه شما あなたの家に向い合って

میان (miyāne)

در میان (dar miyāne)

نسبت به (nesbat be) ~に比べて

} ~の間で 2人の女の間で
 میان دو زن

این کاغذ نسبت به آن بهتر است - この紙はあれに比べてよい
 ~に対して

نسبت به همه مهربان بود - 彼はだれにも親切だった。

نزد (nazde)

نزدیک (nazdīke)

} ~の近くで 火の近くで
 نزدیک آتش

به نظر (be nazare) ~の考えでは

به نظرم 私の考えでは

در وسط (dar vasate) ~のまん中に

در وسط باغ 庭のまん中に

به وسیله (be vasīleye) ~によって

به وسیله تلفن 電話によって

به واسطه (be vāsteye) ~の理由で

به چه واسطه なのために

همراه (hamrāhe) ~と共に

همراه مادر 母と共に

به همراهی (be hamrāhīye) ~と共に

به همراهی دوست 友人と共に

練習問題

ایرج (īraj) 人名	تولد (tavallod) 誕生
پاکیزه (pākīze) 清潔な	ولیعهد (valī' ahd) 皇太子
مربوطه (marbūt) 関する	حافظ (hāfez) 詩人の名
دوره (doure) 時代	شعرا (sho' arā) 詩人たち
تختخواب (takhtekhāb) ベッド	سر انجام (saranjām) 遂に
رنگ پریده (rang parīde) 青ざめて	اختراع (ekhterā) 発明
گویا (gūyā) あたかも	تکمیل (takmīl) 完成
نادم (nādem) 後悔して	رنج بودن (ranj bordan) 苦勞する
احساسات (ehsāsāt) 気持	طریق (tarīgh) 方法

عقیده (‘aghīde) 考え منتشر کردن (montasher kardan) 知らせる
 رادیو (rādyo) ラジオ تلگراف (telegrāf) 電信

- (۱) همه بچه ها همین را می خواستند جز احمد که چیزی نگفت۔
- (۲) ایرج هر روز از مادرش می پرسید، مادر، مدرسه کی باز می شود؟
- (۳) برای چه ایرج شب قبل از رفتن به مدرسه زود خوابید؟
- (۴) بچه ها با لباسهای پاکیزه به دبستان می رفتند و باهم صحبت می کردند۔
- (۵) امسال درس تاریخ ما مربوط به دوره بعد از اسلام است۔
- (۶) نزدیک تختخواب با رنگی پریده روی صندلی نشست۔ گویا از کرده خویش نادم بود۔
- (۷) می خواهی بدانی که احساسات من نسبت به شاهنامه چیست و در باره فردوسی چه عقیده دارم۔
- (۸) مردم ایران به چه وسیله ای از تولد ولیعهد با خبر شدند؟
- (۹) حافظ یکی از شعرای نامی ایران است۔ او نیز مانند سعدی در شیراز بدنیا آمد اما بر خلاف سعدی به مسافرت میل نداشت۔
- (۱۰) سر انجام روی رسید که تلفن و تلگراف و رادیو که ادیسون در راه اختراع یا تکمیل آنها رنج بسیار برده بود، خبر مرگ او را به این طریق در سراسر جهان منتشر کرد۔

第12課 副 詞

ペルシア語には純粹の副詞は比較的少なく、名詞、形容詞が副詞として用いられる場合が多い。意味によって分類し、主な副詞の例をあげると下記の通りである。

(1) 時に関する副詞

<p>الان (alān) 今</p> <p>تاکنون (tā konūn) 今まで</p> <p>امروز (emrūz) 今日</p> <p>این هفته (īn hafte) 今週</p> <p>امسال (emsāl) 今年</p> <p>دیشب (dīshab) 昨夜</p> <p>ماه گذشته (māhe gozashte) } 先月</p> <p>ماه پیش (māhe pīsh) }</p> <p>فردا شب (fardā shab) 明晩</p> <p>ماه آینده (māhe āyande) } 来月</p> <p>ماه دیگر (māhe dīgar) }</p> <p>هر روز (har rūz) 毎日</p> <p>پریروز (parīrūz) 一昨日</p> <p>همه روز (hame rūz) 終日</p> <p>بارها (bārḥā) しばしば</p> <p>پیوسته (peivaste) いつも</p> <p>گاهی (gāhī) 時々</p> <p>هنوز (hanūz) 未だ</p>	<p>اکنون (aknūn) 今</p> <p>حالا (hālā) 今</p> <p>امشب (emshab) 今晚</p> <p>این ماه (īn māh) 今月</p> <p>دیروز (dīrūz) 昨日</p> <p>هفته گذشته (hafteye gozashte) } 先週</p> <p>پارسال (pārsāl) } 昨年</p> <p>فردا (fardā) 明日</p> <p>هفته آینده (hafteye āyande) } 来週</p> <p>سال آینده (sāle āyande) } 来年</p> <p>هر ماه (har māh) 毎月</p> <p>هر سال (har sāl) 毎年</p> <p>پس فردا (pasfardā) 明後日</p> <p>همه شب (hame shab) 一晚中</p> <p>همیشه (hamīshe) いつも</p> <p>همواره (hamvāre) いつも</p> <p>گاه گاهی (gāh gāhī) 時々</p> <p>بزودی (bezūdi) すぐに</p>
--	--

عنقریب (' angharīb) 近い中に
 بار دیگر (bāre dīgar) もう一度
 آهسته (āheste) ゆっくり
 یواش یواش (yavāsh yavāsh)
 ゆっくり ゆっくり
 آنوقت (ān vaght) その時
 زود (zūd) 早く
 تا کی (tā kei) いつまで

صبح زود (sobh zūd) 朝早く
 سر ساعت (sare sā'at) 時間通りに
 ناگهان (nāgahān) 突然
 دیر (dīr) 遅れて
 پنج سال پیش (panj sāle pīsh) 5年前
 بعد (ba' d) その後
 کی (kei) いつ

(2) 場所に関する副詞

کجا (kojā-kū) どこ
 آنجا (ānjā) そこに
 پایین (pāīn) 下に
 جلو (jelou) 前へ
 نزدیک (nazdīk) 近くに
 چپ (chap) 左へ
 دست چپ (daste chap) 左手に
 اندرون (andarūn) 中へ
 پشت (posht) 後へ
 فرو (forū) 下へ

اینجا (injā) ここに
 بالا (bālā) 上に
 پیش (pīsh) 前へ
 دور (dūr) 遠くに
 راست (rāst) 右へ
 دست راست (daste rāst) 右手に
 بیرون (bīrūn) 外に
 هر جا (har jā) どこでも

(3) 量、程度に関する副詞

بسیار (besyār) 非常に
 کمی (kamī) 少し
 فقط (faghat) たった
 روی هم رفته (rūyī ham rafte)
 一般に
 خلاصه (kholāse) 要するに
 اینقدر (īn ghadr) これほど
 چقدر (che ghadr) どれほど

خیلی (kheilī) 非常に
 تنها (tanhā) 1人で
 دست کم (daste kam) 少くとも
 درست (dorost) ちょうど
 کم کم (kam kam) 少しずつ
 آنقدر (ān ghadr) それほど
 کم و بیش (kamobīsh) 多少

کمتر (kamtar) めったに～しない
سراسر (sarā sar) すっかり

فوق العادة (foughol āde) きわめて
بغایت (be-ghāyat) 極端に

(4) 肯定、否定に関する副詞

(بلی) بله (bale) はい
نه ~ではない

نه خیر (na-kheir) いいえ

البتة (albatte) もちろん

آری (ārē) はい
بی شک (bī shakk) 疑なく

شاید (shāyad) 恐らく

هرگز نه (hargez na) 決して～でない

چرا (cherā) はい (打消を含む疑問文に対する答)

(5) 方法に関する副詞

چطور (chetour) どのように
به آسانی (be-āsānī) 容易に
بد (bad) 悪く

چگونه (chegūne) どのように
خوب (khūb) よく

یواش (yavāsh) ゆっくり

زود (zūd) 速く

این طور (īntour) このように

تند (tond) 早く

باهم (bāham) 一緒に

پیاده (piyāde) 歩いて

سخت (sakht) 非常に

گویا (gūyā) あたかも

(6) アラビア語対格形の副詞

مثلاً (masalan) 例えば

کاملاً (kāmelan) 完全に

فراً (fouran) ただちに

لطفاً (lotfan) どうぞ

تقريباً (taghrīban) 約

واقعاً (vāghe'an) 実際に

فعلاً (fe'lan) 現在は

مخصوصاً (makhsūsan) 特に

ضمناً (zemnan) ところで、一方では

سابقاً (sābeghan) 以前は

حتماً (hatman) 必ず

اخيراً (akhīran) 最近

معمولاً (ma'mūlan) 一般に

اصولاً (osūlan) 元来

اتفاقاً (ettefāghan) 偶然に

練 習 問 題

بار بر (bār bar) 運搬人	رو رفتن (rū raftan) 向う
بار (bār) 荷物	فصل (fasl) 季節
پرستاری (parastārī) 看病	پاییز (pāīz) 秋
آخر (ākher) 終り	زمستان (zemestān) 冬
نور (nūr) 光	ملاقات کردن (molāghāt kardan) 会う
تلفن (telefon) 電話	گرفتار (gereftār) 忙しい
ماهی (māhī) 1 月に	محض (mahz) 単に
نوکر (noukar) 召使い	مهمانی (mehmānī) パーティー

- (۱) او خیلی دیر کرده است - شاید یک ساعت دیگر بیايد -
- (۲) بار بر بار سنگین را به آسانی بلند کرد -
- (۳) اتفاقاً در باز شد و برادرم وارد شد -
- (۴) مادرم مریض شده بود، او را از دل و جان پرستاری کردم -
- (۵) درس دیروزش را خوب یاد گرفته است -
- (۶) هوا در آخر پاییز کم کم رو به سردی می رود -
- (۷) در فصل زمستان نور آفتاب کمتر به ما می رسد -
- (۸) الان می خواستم به شما تلفن کنم -
- (۹) فعلاً کار دارم نمی توانم با شما بیایم -
- (۱۰) ماهی چند تومان به نوکران می دهید؟

- (۱۱) بارها باو گفته‌ام که سیگار کمتر بکشد -
- (۱۲) خیلی علاقه دارم او را ملاقات کنم ولی فعلاً گرفتارم -
- (۱۳) بی شک پدرم خواهد آمد -
- (۱۴) محض خاطر شما به این مهمانی آمدم -
- (۱۵) امسال باران هنوز نیامده است -
- (۱۶) جمعه‌ها و روزهای دیگر که تعطیل است مردم تهران با اتومبیل سواری یا اتوبوس به کنار دریا می‌روند و در آب دریا شنا می‌کنند -
- (۱۷) دو سال است که در تهران زندگی می‌کنم -
- (۱۸) آن مرد چند ساعت دیگر به شهر می‌رسد ؟
- (۱۹) وقتی که شما به مسافرت رفته‌اید و از خانواده و دوستان خود دور هستید ، خویشان و دوستان شما منتظرند تا نامه‌ای از شما برسد و از خواندن آن خوشحال شوند -
- (۲۰) حالا می‌توانیم کمی فارسی را بخوانیم و بنویسیم و حرف بزنیم - فارسی زبان شیرینی است - هر کس میتواند به آسانی آن را یاد بگیرد - اگر یکی دو سال دیگر این زبان را بخوانیم ، می‌توانیم از کتابهایی که به زبان فارسی نوشته شده است ، استفاده کنیم -

第13課 接続詞、間投詞

(1) ペルシア語の主な接続詞は次の通りである。

وقتیکه (vaghtīke)	} ~する時
چون (chūn)	
هنگامی که (hangāmīke)	
موقعی که (moughe'īke)	

وقتیکه حسن از مدرسه برگشت مادرش باو گفت۔
ハサンが学校から帰った時母が彼に言った。

چون مرا دید پنهان شد۔
彼は私を見た時かくれた。

هنگامی که به کنار رودخانه رسید
彼が河岸についた時

همینکه (hamīnke)	} するや否や
به محض اینکه (be mahz īnke)	

همینکه مرا دید فرار کرد۔
彼は私を見るや否や逃げた。

به محض اینکه این خبر را شنید بار سفر بست۔
彼はこの知らせを聞くや否や旅支度をした。

چون (chūn)	} ~なので
از بسکه (az bas ke)	

چون هوا سرد بود بیرون فرفتیم۔
寒かったので私たちは外出しなかった。

از بسکه گرسنه بودم نمی توانستم هیچ حرف بزنم-

私は空腹だったので何も話せなかった。

چون (chūn)	} なぜならば
زیرا که (zīrāke)	
چونکه (chūnke)	
از اینکه (az īnke)	
چه (che)	

پیش من نیامد چون مریض بود-

彼は私の許に来なかった，なぜなら病気だったから。

نمی توانست بدود زیرا که ضعیف بود-

彼は走れなかった，なぜなら弱っていたから。

با آنکه (bā ānke)	} ~にも拘らず
با اینکه (bā īnke)	
با وجودیکه (bāvojūdīke)	
با وجود اینکه (bāvojūd īnke)	
چندانکه (chandānke)	

ما با آنکه از کوچکی پدرمان را از دست داده بودیم-

私たちは幼くして父を亡くしたにも拘らず

با وجودیکه سخت باران بود فوراً براه افتاد-

雨が激しく降っていたにも拘らず彼はすぐ出発した。

اگر چه (agarche)	} たとえ~でも
هر چند (harchand)	

اگر چه عجله داشت اما در را با رقت قفل کرد-

たとえ急いでいても彼は注意深く戸に錠をかけた。

هر چند لازم نداشتم آن را خریدم-

たとえ必要ではなくても私はそれを買った。

چنانکه (chonānke) } ~のように
بطوریکه (betourīke)

چنانکه پیش از این نیز اشاره کردم
これよりさきにも指摘したように
بطوریکه شما می دانید
あなたが知っているように

اگر (agar) }
چنانچه (chonānche) } もし~ならば
هر گاه (hargāh)

اگر بروید من هم می روم -
あなたが行くなれば私も行きます。

چنانچه کاری ندارید با ما بیایید -
仕事がないなら私たちと一緒に来なさい。

هر گاه او را دیدید سلام مرا برسانید -
彼に会ったら私からよろしく伝えて下さい。

خواه (khāh~khāh) } ~であろうと~でなかろうと
چه (che~che)

خواه بیاید خواه نیاید می روم -
彼が来ようが来まいが私は行く。

چه بروید چه نروید فرق نمی کند -
あなたが行こうが行くまいが違いはない。

هم (ham~ham) } ~も~も

هم او و هم من از خانه بیرون رفتیم -
彼も私も家から外に出た。

نه (na~na) } ~も~もない

نه قلم دارم نه کاغذ -
私はペンも紙も持っていない。

یا ----- یا (yā~yā) | ~か~かいずれか

یا او باید برود یا شما-

彼かあなたかいずれか行かねばならない。

نه تنها (فقط) ----- بلکه هم (نیز)

(na tanhā (faghat)~balke ham (nīz))

~ばかりでなく~もまた

او نه تنها شاعر بلکه نویسنده هم است-

彼は詩人であるばかりでなく作家でもある。

یا (yā) | あるいは

قلم می خواهید یا مدار؟

ペンが欲しいのですか、それとも鉛筆ですか。

و (va, o) と, そして

زن و بچه 名詞+名詞, 形容詞+形容詞 (o)

妻と子

علی به دبستان رفت و به دوست گفت-

アリーは小学校に行った。そして友人に言った。

ولی (valī)

اما (ammā)

لیکن (līkan)

} しかし

زمن رفت ولی من ماندم-

妻は行った。しかし私は留まった。

هر چه (har che)

هر قدر (har ghadr)

} いかに~しても

هر چه فکر کردم پیدا نکردم-

いかに考えても私は見つけ出せなかった。

هر قدر با هوش باشد این را نمی فهمد-

彼がいかに賢明でもこれは解らない。

که ----- آنقدر (ānghadr~ke) } 非常に~なので
 که ----- چنان (chonān~ke) }

من آنقدر خسته شده بودم که نمی توانستم بدوم-

私は非常に疲れていたので走ることができなかった。

بلکه ----- نه (na~balke) ~ではなくて~

بدخواه نبود بلکه همیشه سعی می کرد که دیگران را کمک نماید-

彼はいじわるではなくていつも他人を助けようと努めていた。

برای اینکه (barāye īnke) } ~するために
 برای آنکه (barāye ānke) }

برای اینکه تندرست باشیم باید هر روز یک یا دو ساعت ورزش کنیم-

健康になるためには毎日 1, 2 時間運動せねばならない。

(پس از اینکه (pas az īnke-ānke) } ~する後に
 (بعد اینکه (ba 'd az īnke-ānke) }

بعد از آنکه همه رفتند او آمد-

皆が行った後に彼は来た。

(پیش از اینکه (pīsh az īnke-ānke) } ~する前に
 (قبل از اینکه (ghabl az īnke-ānke) }

قبل از اینکه او برود من وارد شدم-

彼が行く前に私は到着した。

مثل اینکه (mesle īnke) | あたかも~のように

از اطاق خارج شد مثل اینکه او را نشنید-

彼はそれを聞かなかったかのように部屋から出た。

حالا که (hālā ke) | ~である以上

حالا که برادر شما نیاید ما مجبوریم برویم-

あなたの兄が来ない以上私たちは行かねばならない。

مبارا (mabādā) | ~しないように

پادداشت کنید مبارا فراموش نشود -

忘れないようにメモしなさい。

که (ke) の用法

(i) ~と, ~ということ

پرسید که از کجا آمدی -

どこから来たかと彼は尋ねた。

می دانست که چند دقیقه دیگر قطار خواهد آمد -

もう数分したら汽車が到着することを彼は知っていた。

(ii) ~する時

سوار اتوبوس که شدم رضا را دیدم -

バスに乗った時私はレザーに会った。

(iii) ~するために

بازار رفتم که کاغذ بخرم -

紙を買うために私はバザールに行った。

(iv) もし~なら

این پول را که باو می دهیم از دستمان می رود -

この金を彼に与えたらなくなってしまう。

تا (tā) の用法

(i) ~する限り

تا باران می آید بیرون نمی رویم -

雨が降る限り私たちは外出しない。

(ii) ~する迄には

تا دکتر رسید مریض مرده بود -

医者が着くまでに病人は死んだ。

(iii) ~するや否や

تا منزل بر گشتم کاغذ را نوشتم-

私は家に帰るや否や手紙を書いた。

(iv) ~するまでは

تا آن را نشنوم باور نمی کنم-

それを聞くまでは私は信じない。

(v) ~して以来

تا به انگلستان رفته است از او خبری ندارم-

彼がイギリスに行って以来なんの消息もない。

(vi) ~するために

می روم تا از او بپرسم-

彼に尋ねるために私は行く。

(vii) ~よりも

بیشتر کتاب بمن رار تا بشما-

彼はあなたによりも私に多くの本をくれた。

(2) 間投詞

間投詞の主なものは下記の通りである。

(i) 呼 掛

ای (ei), または یا (yā) を名詞の前に置く。

ای شاه おお、王様

یا خدا おお、神よ

名詞の語尾に **ا** をつける。**ا** で終わっている名詞には **یا** をつける。

شاهها 王 よ

خدایا 神 よ

فرزندا 息子よ

(ii) 称 讚

آفرین (āfarīn) でかした

به به (bah bah) すばらしい

خوب خیلی (kheilī khūb) すてきだ

ما شاء الله (mā shā allāh) うまい, でかした

(iii) 驚 き

عجب ('ajab) おやまあ

يا الله (yā allāh) おやおや

(iv) 注 意

ببین (bebīn) 見なさい

خبردار (khabar dār) 気をつけよ

خاموش (khāmūsh) 静かに

اینک (īnak) さて

(v) 悲しみ

افسوس (afsūs) あわれ

حیف (heif) 残念、ああ

(vi) 罵 倒

پدر سوخته (pedare sūkhte) 馬鹿野郎 (pedare sag)

練 習 問 題

معطل شدن (mo'attel shodan) 待つ

دیدن (dīdan) 見物

بر اثر (bar asare) ~の結果

شاهنشاه (shāhanshāh) 皇帝

رئیس (ra'īs) 長

سخن (sokhan) 言葉

گزارش (gozāresh) レポート

سابقه (sābeghe) 前例

مفید (mofīd) 有用な

خواهش (khāhesh) 願い

در نظر داشتن (dar nazar dāshtan) 留意する

طی کردن (tayy kardan) 旅行する

فرا گرفتن (farā gereftan) 学ぶ

فرق کردن (fargh kardan) 変る

- (۱) چون یکی از مسافران نتوانست سر ساعت بیاید، مدت یک ربع اتوبوس معطل شد.
- (۲) هوا بیما نیم ساعت دیر به فرودگاه رسید زیرا هوا خوب نبود.
- (۳) وی بر اثر بیماری چنان نا توان شده بود که دیگر نتوانست به کار پرستاری ادامه بدهد.
- (۴) خواه گران باشد خواه ارزان من آن را خواهم خرید.
- (۵) با وجودیکه برف می آمد ما از تهران بیرون رفتیم.
- (۶) اگر چه اینجا یک سال کار کردم هنوز رئیس را ملاقات نکرده‌ام.
- (۷) سخت کار می کرد تا از امتحان خوب گذرد.
- (۸) کارمان که تمام شد منزل بر گشتیم.
- (۹) در اینجا ورزشکاران نه تنها ورزش می کنند بلکه درس برادری و نیکی را نیز فرا می گیرند.
- (۱۰) برای اینکه گزارش شما مفید باشد باید این چند چیز را در نظر داشته باشید.
- (۱۱) از اینکه در یک سفر هم تهران و هم شیراز را می توانستند ببینند خوشحال بودند.
- (۱۲) چنانکه از جاهای تاریخی این شهر دیدن می کنید باید خوب شهر شیراز را هم ببینید.
- (۱۳) هنگامی که سخن شاهنشاه را شنید از درخت فرود آمد و به خدمت شاه رسید.

(۱۴) اگر چه میان ما سابقه دوستی نیست و لیکن امیدوارم که خواهش مرا بپذیری -

(۱۵) وقتی که من بچه بودم از تهران تا اراک در چندین روز طی می کردیم ولی حالا چقدر فرق کرده است -

(۱۶) صاحب داروخانه همینکه منوچهر را دید گفت بهتر است او را به بیمارستان برسانید چون حالش هیچ خوب نیست -

(۱۷) بهزاد برای اینکه هنر خود را بیشتر تکمیل کند ، سفری به اروپا کرد و به پاریس رفت زیرا در موزه های بزرگ این شهر آثار نقاشان بزرگ قدیم و جدید کشورهای مختلف جهان گردآوری شده است -

(۱۸) امروزه در تمام شهرهای بزرگ و کوچک و حتی در دهکده ها بیشتر مردم برای اینکه از جایی به جایی بروند یا بار و حیوانات خود را حمل کنند از وسایل نقلیه موتوری مانند اتوبوس و اتومبیل و کامیون و وسایل نقلیه غیرموتوری مانند دوچرخه استفاده می کنند -

(۱۹) سپاهیان دانش به امر شاهنشاه آریا مهر برای باسواد کردن همه مردم چه بزرگ و چه کوچک به دهکده ها رفته اند -

第14課 敬語法

ペルシア語においては日常会話、書簡文などにおいてかなり多くの敬語 **تعارف** (ta' ārof) が用いられる。それ故敬語の習得なくしては真にペルシア語を学習したとはいえない。しかし書簡文、公用文における敬語の用法はかなり複雑であり、かつ難しいので初学者には適さない。それ故ここでは特に日常会話において使われる一般的な敬語の例について注意すべき点をいくつかあげてみよう。

(i) 代名詞の場合

一人称単数 **من** (man) の代りに自分を卑下して“奴隸”を意味する **بنده** (bande) が一般に用いられる。公用文や演説では **اینجانب** (īnjāneb) や **حقیر** (haghīr) が用いられることもある。

二人称単数 **تو** (to) は子供、親友、召使いに対したり、夫婦の間で用いられ、一般的には **شما** (shomā) が用いられる。しかし敬語においては **شما** の代りに **جنابعالی** (janābe' ālī) や **سرکار** (sarkār) が多く用いられる。なお女性の間では **بنده** や **جنابعالی** は殆ど用いられず、**من** や **شما** が使われる。

三人称においては単数 **او** (ū) の代りに敬語として複数形 **ایشان** (ishān) が用いられる。それ故三人称複数を表わすためには **ایشان** の代りに **آنها** (ānhā) がしばしば“彼ら、彼女ら”の意に用いられる。

Mr. … の場合には **آقای** (āghāye…) が用いられ、Mrs. …, Miss … の場合には **خانم** (khānome…) が用いられる。

皇帝陛下に対しては

اعلیحضرت (a' lā hazrat)

皇后陛下に対しては

علیاحضرت (' oliyā hazrat)

殿下に対しては

والا حضرت (vālā hazrat)

(ii) 動詞の場合

敬語においては普通の動詞の代りに次のような動詞が用いられる。

بودن → تشریف داشتن (tashrīf dāshdan) (いらっしゃる)

آقای حسین منزل تشریف دارند؟

ホセイン氏は御在宅ですか。

رفتن → تشریف بردن (tashrīf bordan) (おでかけになる)

ایشان به شیراز تشریف بردند -

あの方はシラズにおでかけになりました。

آمدن → تشریف آوردن (tashrīf āvardan) (おいでになる)

کی به ژاپن تشریف آوردید؟

いつあなたは日本においでになりましたか。

گفتن → فرمودن (farmūdan) (おっしゃる)

چه فرمودید؟

何とおっしゃいましたか。

دادن → مرحمت کردن (marhamat kardan) } (お与え下さる)
لطف کردن (lotf kardan) }

آن کتاب را به بنده لطف کنید -

その本を私にお与え下さい。

دیدن → ملاحظه فرمودن (molāhaze farmūdan) (ごらんになる)

این مدارک را ملاحظه فرموده‌اید؟

この文書をごらんになりましたか。

نوشتن → مرقوم فرمودن (marghūm farmūdan) (お書きになる)

نامه را که مرقوم فرموده بودید رسید -

あなたがお書きになった手紙が届きました。

※話し手の側からの敬語（謙讓語）は次の通りである。

گفتن → عرض کردن ('arz kardan) (申し上げる)

تبریک عرض می کنم-

お祝いを申し上げます。

خدمت رسیدن (khedmat rasīdan)(お伺いする)

چه ساعتی ممکن است خدمتتان برسیم؟

何時にお伺いできますでしょうか。

شرفیاب شدن (sharafyāb shodan)(お目にかかる)

چه وقت ممکن است شرفیاب شوم؟

いつお目にかかれましょうか。

مرخص شدن (morakhkhas shodan)(失礼する)

با اجازه شما حالا باید مرخص شوم-

お許しを得て失礼せねばなりません。

زیارت کردن (zeyārat kardan)(お訪ねする、お会いする)

از زیارت سرکار خیلی خوشوقتم-

あなたにお目にかかれて大変嬉しい。

第15課 口語法

ペルシア語の口語 **عامیانه** ('āmiyāne) は発音、構文その他において文語とはいくぶん異なるが、ここでは主として発音を中心にその相違点をあげてみたい。日常会話においては勿論口語が使われるから、少くとも次にあげる発音の違いについて習熟することが絶対に必要である。また一部の動詞は短形になることにも注意されたい。なお口語はあくまでも話し言葉であるから、書く時には正式の綴り字で書かねばならない。また正式の演説などの場合には文語が主として用いられる。

(1) 発音の変化

(i) **ن** の前に来る長母音 **ā** は **ū** にかわる。

例	آن (ān) → (ūn) それ
	خانه (khāne) → (khūne) 家
	گران (gerān) → (gerūn) 高価な
	میدان (meidān) → (meidūn) 広場
	پانزده (pānzda) → (pūnzda) 15
	نان (nān) → (nūn) パン
	آنجا (ānjā) → (ūnjā) そこ
	خواندن (khāndan) → (khūndan) 読む
	می دانم (mī-dānam) → (mī-dūnam) 私は知る
	ایشان (īshān) → (īshūn) 彼ら
例外	خانم (khānom) 夫人 دانشگاه (dāneshgāh) 大学

(ii) **است** (ast) は **e** にかわる。

حال شما خوب است؟ (hāle shomā khūbe) お元気ですか。

این خیلی گران است۔ (īn kheilī gerūne) 这是大變高價だ。

دیر است۔ (dīre) 遅い。

ただし نیست (nīst) はそのまま発音される。

(iii) اگر, دیگر, مگر の ر (r) は (e) にかわる。

اگر (agar) → (age) دیگر (dīgar) → (dīge) مگر (magar) → (mage)

(iv) 打消形の نه (na) は mī の前につくと (ne) にかわる。

نمی دانم (namī-dānam) → (nemī-dūnam) 私は知らない

ただしこれ以外はいつも (na) と発音される。

(v) 三人称単数現在形、仮說法現在形の人称

語尾 ـاد (ad) は (e) にかわる。

می کند (mī-konad) → (mī-kone) باشد (bāshad) → (bāshe)

نمی داند (namī-dānad) → (nemī-dūne)

(vi) 一般的に (a) は (e) に、(ā) は (ō) にかわる傾向が強い。

کشیدن (kashīdan) → (keshīdan)

رسیدن (rasīdan) → (resīdan)

آمد (āmad) → (ōmad)

مرا (marā) → (marō)

(2) 動詞が短形になる場合。

دادن, گفتن, رفتن, شدن, گذاشتن, توانستن の現在形及び

仮說法現在形は次のように短くなる。

دادن
می دهم (mī-deham) → (mī-dam)

بدهم (be-deham) → (be-dam)

می رهی (mī-dehī) → (mī-dī)

می رهد (mī-dehad) → (mī-de)

گفتن

می گویم (mī-gūyam) → (mī-gam)

بگویم (be-gūyam) → (be-gam)

می گویی (mī-gūī) → (mī-gī)

می گوید (mī-gūyad) → (mī-ge)

رفتن

می روم (mī-ravam) → (mī-ram)

بروم (be-ravam) → (be-ram)

می روی (mī-ravī) → (mī-rī)

می رود (mī-ravad) → (mī-re)

شدن

می شوم (mī-shavam) → (mī-sham)

بشوم (be-shavam) → (be-sham)

می شوی (mī-shavī) → (mī-shī)

می شود (mī-shavad) → (mī-she)

گذاشتن

می گذارم (mī-gozāram) → (mī-zāram)

بگذارم (be-gozāram) → (be-zāram)

می گذاری (mī-gozārī) → (mī-zārī)

می گذارد (mī-gozārad) → (mī-zāre)

توانستن

می توانم (mī-tavānam) → (mī-tūnam)

بتوانم (be-tavānam) → (be-tūnam)

می توانی (mī-tavānī) → (mī-tūnī)

می تواند (mī-tavānad) → (mī-tūne)

(3) 口語による現在形(仮説法現在形)の語尾変化は次の通りである。

-am

-Im

-ī

-In

-e

-an

می کنم (mī-konam)

می کنیم (mī-konīm)

می کنی (mī-konī)

می کنیم * (mī-konīn) *

می کنه * (mī-kone) *

می کنن * (mī-konan) *

*印に注意されたい。

第3編 会 話

※ローマ字表記は主として口語の発音に従う。

(1) あいさつ・その他

“あなたに平安あれ”時と所とを問わず
まずこの言葉であいさつを始める

簡略なあいさつ

お元気ですか。

ごきげんいかがですか。

ごきげんいかがでございますか。

おかげさまで。

ご親切に。

私は大変元気です。

元気がありません。

سلام عليكم

salām 'aleikom

سلام

salām

حال شما خوب است؟

hāle shomā khūbe?

حال شما چطور است؟

hāle shomā chetoure?

احوال شریف؟

ahvāle sharīf?

الحمد لله

alhamdo lellāh

بمحدث شما

be-ma:hamate shomā

حالم خیلی خوب است-

hālam kheilī khūbe-

حالم خوب نیست-

hālam khūb nīst

ご家族はいかがですか。

どうもありがとうございます。

ありがとう。

どう致しまして。

おはようございます。

おやすみなさい。

私は大変嬉しい。

ここでお目にかかれて大変嬉しい。

あなたにお目にかかれて大変嬉しい。

久しぶりですね。

どうぞ。

すみません。

ご面倒をおかけしました。

حال خانوارہ شما چطور است؟

hāle khānevādeh-ye shomā
chetoure?

خیلی متشکرم (ممنونم) -

kheilī motashakkeram (mamnūnam)

مرسی -

mersī

خواهش می کنم - اختیار دارید -

ekhtiyār dārīd, khāhesh mī-konam

صبح بخیر -

sobh be-kheir

شب بخیر -

shab be-kheir

خیلی خوشوقتم -

kheilī khoshvaghtam

خیلی خوشحالم که شما را اینجا می

بینم -
kheilī khoshhālam ke shomā rā
īnjā mī-bīnam.

از دیدن شما خیلی خوشوقتم -

az dīdane shomā kheilī
khoshvaghtam

مدتهاست که شما را ندیده‌ام -

moddathā-st ke shomā rā na-dīde'am

بفرمایید -

be-farmāyīd

بخشید -

be-bakhshīd

زحمت دارم -

zahmat dādam

お邪魔しました。

مزاحم شدم -
mozāhem shodam

もう失礼致します。

الان مرخص می شوم -
al'ān morakkhhas mī-sham

これからもどうぞよろしく。

لطف شما زیاد - مرحمت شما زیاد -
marhamate shomā ziyād, lotfe
shomā ziyād

さようなら。

خدا حافظ -
khodā hāfez

承知しました。

قربان شما - چشم -
chashm, ghorbāne shomā

おねがいします。

خواهش می کنم -
khāhesh mī-konam

失礼ですが…、ごめんなさい。

معذرت می خواهم -
ma'zarat mī-khāham

ご面倒ですが～して下さい。

بی زحمت -
bī-zahmat

未来のことに対して(多分)

انشاء الله -
enshā allāh

明日おいでになりますか。

فردا تشریف می آورید ؟
fardā tashrīf mī-āvarīd?

多分(そうしたいと思います)

ان شاء الله
enshā allāh

奥さんに私からよろしく。

سلام مرا به خانمتان برسانید -
salāme marō be-khānometūn
be-rasānīd

家内があなたによろしく申しています。

زمن به شما سلام می رساند -
zanam be-shomā salām mī-rasānad

どうかしましたか。

よいご旅行を

乾杯!

お元気で!

おめでとうございます。

お悔み申しあげます。

～さん (男性)

～さん (女性)

男性への呼びかけ

女性への呼びかけ

大変よい。

かまいません、気にするな。

私は今日大変忙しい。

چه خبر است؟

che khabare?

سفر بخیر-

safar be-kheir

(نوش جان) سلامت

be-salāmatī (nūshe jān)

سلامت-

be-salāmat

تبریک عرض میکنم-

tabrīk 'arz mī-konam

تسلیمت عرض میکنم-

taslīyat 'arz mī-konam

آقای...

āghāye—

خانم...

khānome—

آقا، آقا جان

āghā, āghā jūn

خانم

khānom

خیلی خوب است-

kheilī khūbe

عیب ندارد-

'eib na-dāre

امروز خیلی گرفتارم-

emrūz kheilī gereftāram

楽しかったですか

なんでもありません。

たいしたことはありません。

少しゆっくり話して下さい。

あなたは英語（ペルシア語，フランス語）を知っていますか。

はい，少し知っています。

残念ながらペルシア語を知りません。

英語で話しましょう。

あなたの名前はなんですか。

あなたの名(苗字)はなんですか。

どうぞ書いて下さい。

あなたの職業はなんですか。

(به شما) خوش گذشت ؟

(be-shomā)khosh gozasht?

چیزی نیست-

chīzī nīst

اهمیت ندارد-

ahamīyat na-dāre

خواهش میکنم کمی آهسته حرف بزنید-

khāhesh mī-konam kamī āheste harf be-zanīd

شما انگلیسی (فارسی، فرانسه) بلدید ؟

shomā engelīsī (fārsī, frānse) baladīd?

بله ، کمی بلدم-

bale kamī baladam

متأسفانه فارسی بلد نیستم-

mota'assefāne fārsī balad nīstam

به انگلیسی صحبت کنیم-

be-engelīsī sohbat konīm

اسم شما چیست؟

esme shomā chīe?

اسم کوچک (خانوادگی) شما چیست؟

esme kūcheke (khānevādegīye) shomā chīe?

لطفاً بنویسید-

lotfan be-nevīsīd

شغل شما چیست؟

shoghle shomā chīe?

これをペルシア語でなんと言いますか。

いつイランにいらっしゃいましたか。

約3ヵ月前

私は日本人です。

私は東京から来ました。

日本大使館はどこですか。

静かに。

急げ。

ゆっくりゆっくり。

気をつけよ。

心配するな。

お気楽に。

注意なさい。

این را بفارسی چه میگویند ؟
īnrā be-fārsī che mī-gūyand?

کی به ایران تشریف آوردید ؟
kei be-īrān tashrīf āvardīd?

در حدود سه ماه پیش -
dar hodūde se māhe pīsh

من ژاپنی هستم -
man zhāponī hastam

من از توکیو آمدم -
man az tokyō āmadam

سفارت ژاپن کجاست ؟
sefārate zhāpon kojāe?

ساکت باش -
sāket bāsh

زود باش -
zūd bāsh

یواش یواش -
yavāsh yavāsh

مواظب باش -
movāzeb bāsh

نگران نباش -
negarān na-bāsh

راحت باش -
rāhat bāsh

دقت کنید -
degghat konīd

ここで待ちなさい。

忘れるな。

右へ。

左へ。

まっすぐに行け。

出て行け。

騒ぐな。

私に知らせて下さい。

あなたはどこから来ましたか。

あなたはどこの出身ですか。

タブリーズ出身です。

ここに来い。

飲み水を持って来い。

در اینجا صبر کنید -

dar īnjā sabr konīd

فراموش نکن -

farāmūsh na-kon

دست راست -

daste rāst

دست چپ -

daste chap

راست برو -

rāst borou

برو بیرون -

borou bīrūn

صدا نکن -

sedā na-kon

به من خبر بدهید -

be-man khabar be-dehīd

از کجا آمدید؟

az kojā āmadīd?

شما مال کجائید؟

shomā māle kojā'īd?

مال تبریز هستم -

māle tabriz hastam

بیا اینجا -

beyā īnjā

آب خوردن بیار -

ābe khordan beyār

何をしているか。

なぜ遅れたのか。

あなたに少しお願いがあります。

できるだけ早く帰りなさい。

あなたがいなくて淋しかった。

好きなことをなんでもしなさい。

お好きなように。

お茶を召しあがりますか。

飲みたくありません。

少しおくれてすみません。

時間通りに事務所に来なさい。

誰に用事ですか。

あなたに用があります。

چه کار میکنی؟

che kār mī-konī?

چرا دیر کردی؟

cherā dīr kardī?

از شما خواهش کوچکی دارم-

az shomā khāheshe kūchekī dāram

هر چه زودتر برگردید-

harche zūdtar bar gardīd

جای شما خالی بود-

jāye shomā khālī būd

هر چه میل دارید کنید-

harche meil dārīd konīd

میل شماست-

meile shomā' st

چای میل دارید؟

chāy meil dārīd?

میل ندارم-

meil na-dāram

معذرت می خواهم کمی دیر آمدم-

ma'zarat mī-khāham kamī dīr āmadam

سر ساعت به دفتر بیایید-

sare sā'at be-daftar beyāīd

با کی کار دارید؟

bā kī kār dārīd?

با شما کار دارم-

bā shomā kār dāram

私はたいへん疲れました。

خیلی خسته شدم -
kheilī khaste shodam

少し休みましょう。

کمی استراحت کنیم -
kamī esterāhat konīm

これを英語に訳して下さい。

این را به انگلیسی ترجمه کنید -
īnrā be-engelīsī tarjome konīd

私の言うことがわかりますか。

ما میفهمید؟
marō mī-fahmīd?

英語の通訳を見つけて下さい。

مترجم انگلیسی پیدا کنید -
motarjeme engelīsī peidā konīd

私は外国人です。

من خارجی‌ام -
man khārejī-am

これは誰のものですか。

این مال کیست؟
īn māle kīe?

私のものです。

مال من است -
māle mane

できるかできないか。

میشود یا نمیشود؟
mīshe yā nemīshe?

ほっとけ、かまわん。

باشد -
bāshe

これはどんな意味ですか。

این چه معنی دارد؟
īn che ma'nī dāre?

この言葉の意味はなんですか。

معنی این کلمه چیست؟
ma'niye īn kaleme chīe?

私をひとりにしておいて下さい。

خواهش میکنم مرا تنها بگذار -
khāhesh mī-konam marō tanhā
be-gozār

嘘をつくな。

دروغ نگو۔

dorūgh na-gū

どうしましたか。

چه شد؟

che shod?

用意はいいか。

حاضر است؟

hāzere?

いいえ、まだです。

نه خير، هنوز نه۔

na-kheir hanūz na

急ぐ必要はない。

عجله لازم نیست۔

'ajale lāzem nīst

私をいじめないでくれ。

مرا ازیت نکن۔

marō azīyat na-kon

ばかげたことを言うな。

مزخرف نگو۔

mozakhrāf na-gū

はずかしくないか。

خجالت نمی کشی؟

khejālat nemī-keshī?

何かほかに。

چیز دیگر؟

chīze dīge?

なにを(誰を)恐れるのか。

از چه (کی) می ترسی؟

az che (kī) mī-tarsī?

過ぎたことは仕方がない。

گذشتهها گذشته۔

gozashtehā gozashte

なるようになれ。

هر چه بادا باد۔

harche bādā bād

私は自分のしたことを後悔している。

از کرده خود پشیمانم۔

az kardeye khod pashīmānam

あなたは彼の仕事に満足ですか。

شما از کار او راضی هستید؟

shomā az kāre ū rāzī hastīd?

冗談はさておき。

از شوخی گذشته-

az shūkhī gozashte

あなたにお尋ねしたい。

میخواهم از شما بپرسم (سوال کنم) -

mī-khāham az shomā be-porsam
(soāl konam)

お疲れさま。

خسته نباش -

khastena-bāsh

よくいらっしやいました。

خوش آمدید -

khosh āmadīd

はい。

بله

bale

いいえ。

نه خیر

na-kheir

(2) 買物 خرید (kharīd)

さあ、バザールに行きましょう。私はサラサを買いたい。

今日は金曜日でバザールはしまっている。

これはいくらですか。

その値段はいかほどですか。

100トーマン(1トーマン=10リアル)です。

たいへん高い。

まけなさい。

これ以上まかりませんか。

安く買いたければかけ引きせねばならない。

あれを見せなさい。

بیا برویم بازار، میخواهم قلم کاری
بخرم-

beyā berīm bāzār mī-khāham
ghalam kārī be-kharam

امروز جمعه است و بازار بسته است-

emrūz jome va bāzār baste

این چند است ؟

īn chande?

قیمتش چقدر است ؟

gheimatesh cheghadre?

صد تومان است-

sad tōmāne

خیلی گران است-

kheilī gerūne

تخفیف بده-

takhfīf bedeh

این آخرین قیمت است ؟

īn ākharīn gheimate?

اگر میخواهید ارزانتر بخرید ، باید
چانه بزنید -

age mī-khāhīd arzūntar be-kharīd,
bāyad chūne be-zanīd

آن را نشان بده-

ūn rā neshūn bedeh

ネクタイをほしい。

もっと安いのはありませんか。

この手袋は大きすぎる。

卵を5つ下さい。

りんごを2キロ下さい。

これは新鮮ではない。

この肉はくさっている。

どうかこれを私の家にとどけて下さい。

これはよくない。

まけてくれたら買います。

フェルドウシー・デパートはどこですか。

バザールはいつもこんで(すいて)いる。

کراوات میخواهم۔

kerāvāt mī-khāham

چیز ارزانتر نداری؟

chīze arzūntar na-dārī?

این دستکش خیلی بزرگ است۔

īn dastkesh kheilī bozorge

پنج تا تخم مرغ بده۔

panj tā tokhme morgh bedeh

دو کیلو سیب بده۔

do kīlo sīb bedeh

این تازه نیست۔

īn tāze nīst

این گوشت فاسد است۔

īn gūsh t fāsede

بی زحمت این را به منزلم

برسانید۔

bī-zahmat īnrā be-manzelam

be-rasānid

این خوب نیست۔

īn khūb nīst

اگر تخفیف بدهی میخرم۔

age takhfīf bedehī mī-kharam

فروشگاه فردوسی کجاست؟

forūshgāhe ferdousī kojā' e?

بازار همیشه شلوغ (خلوت) است۔

bāzār hamīshe sholūgh

(khalvat)e

このじゅうたんはどこ製ですか。

イラン・スーパーにはなんでもあります。

これをいくらで買いましたか。

あの食料品屋で米を10キロ買いなさい。

他の肉屋で牛肉を買いなさい。

八百屋で新鮮なレタスを買いなさい。

この帽子は私に合わない。

این فرش مال کجاست؟

īn farsh māle kojā' e?

در ایران سب همه چیز حاضر
است۔

dar īrān supar hame chīz hāzere

این را چند خریدید؟

īn rā chand kharīdīd?

از آن بقالی ده کیلو برنج
بخرید۔

az ūn baghghālī dah kīlo berenj
be-kharīd

از قصابی دیگر گوشت گاو را
بخرید۔

az ghassābiye dīge gūshṭe gāvra
be-kharīd

از سبزی فروشی کاهوی تازه
بخرید۔

az sabzīforūshī kāhūye tāze
be-kharīd

این کلاه به من نمی آید۔

īn kolāh be-man nemī-āye

(3) レストラン رستوران (restorān)

すみませんが、この席は空いていますか。

ببخشید آقا، این جا خالی است؟
be-bakhshīd āghā' īn jā khālīe?

合席してもよろしいですか。

اجازه می دهید سر میز شما
بنشینم؟

ejāze mī-dehīd sare mīze shomā
be-neshīnam?

何を召しあがりますか。

چه میل دارید؟
che meil dārīd?

メニューを持って来て下さい。

صورت غذا بیاورید -
sūrate ghazā beyāvarīd

今日はどんな料理がありますか。

امروز چه غذا دارید؟
emrūz che ghazā dārīd?

イラン料理はありますか。

غذای ایرانی حاضر است؟
ghazāye īrānī hāzere?

このチェロキャバーブはいかがですか。

این چلوکباب چطور است؟
īn chelokabāb chetoure?

大変おいしい。

خیلی خوشمزه است -
kheiī khoshmaze

まずい。

بد مزه است -
badmaze

少し塩(酢、オイル、胡椒)を下さい。

کمی نمک (سرکه، روغن، فلفل) بده -

kamī namak (serke, roughan,
felfel) bedeh

お飲み物は何になさいますか。

ビールを2本下さい。

グラス(皿)をもう2つ。

フォーク(スプーン、ナイフ)を持って来なさい。

もう何も食べたくない。

デザートは何がよいですか。

アイスクリームを下さい。

コーヒーがいいですか、それともお茶。

ボーイさん、勘定。

勘定書をもって来なさい。

私は勘定をすませました。

私はイラン料理が大好きです。

私の勘定につけて下さい。

مشروب چه میل دارید؟
mashrūb che meil dārīd?

دو تا آبجو بده-
do tā ābejou bedeh

دو تا لیوان (بشقاب) دیگر
do tā līvān (boshghāb) e dīge

چنگال (قاشق ، کارد) بیار-
changāl (ghāshogh, kārđ) beyār

دیگر میل ندارم-
dīge meil na-dāram

دسر چه میخواهید؟
deser che mī-khāhīd?

بستنی بده-
bastanī bedeh

قهوه میل دارید یا چای؟
ghahve meil dārīd yā chāy?

آقا، حساب-
āghā' hesāb

صورت حساب بیار-
sūrate hesāb beyār

من حساب کرده‌ام -
man hesāb karde'am

من غذای ایرانی را خیلی
دوست دارم-
man ghazāye īrānī rā kheilī dūst
dāram

به حساب من بگذارید -
be hesābe man be-gozārīd

コーヒーにミルクを入れて下さい。

このテーブル・クロスはきたない。

私個人としては焼魚やジャガイモのよう
うな軽い夕食が好きです。

このサラダは新しくない。

キャビヤー、野菜入りごはん、ドルメ、
チェロホレシュ、若どりの焼肉。

شیر توی قهوه بریزید -

shīr tūye ghahve be-rīzīd

این سفره کثیف است -

īn sofre kasīfe

من شخصاً شام سبک دوست دارم،

مثل ماهی سرخ کرده و سیب

زمینی -

man shakhsan shāme sabok dūst
dāram' mesle māhiye sorkh karde
o sībe-zamīnī

این سالاد تازه نیست -

īn sālād tāze nīst

خاویار، سبزی پلو، دلمه، چلوخورش،
جوجه کباب

khāviyār, sabzī polou, dolme,
chelokhoresh, jūje kabāb

(4) 理髮店 آرایشگاه، سلمانی (ārāyeshgāh, salmānī)

できるだけ早く頭を刈って下さい。

هر چه زودتر سرم را بزنید -
harche zūdtar saram rā be-zanīd

調髪だけして下さい。

فقط سرم را اصلاح کنید -
faghat saram rā eslāh konīd

顔を剃って下さい。

صورت مرا بتراشید -
sūrate marō be-tarāshīd

よく石けんをつけて下さい。

درست صابون بزنید -
dorost sābūn be-zanīd

乾いたタオルを下さい。

حوله خشک بدهید -
houleye khoshk be-dehīd

顔だけ早く剃り、整髪して下さい。

فقط صورتم را تند بتراشید و مویم
را مرتب کنید -

faghat sūratam rā tond be-tarāshīd
va mūyam rā morattab konīd

櫛をあてて下さい。

شانه بزنید -
shūne be-zanīd

油(クリーム)をつけて下さい。

روغن (کرم) بزنید -
roughan (kerem) be-zanīd

うしろだけ短く。

فقط عقب کوتاه -
faghat 'aghab kūtāh

少しだけ刈って下さい

ほどよく短く刈って下さい。

頭を洗って下さい。

髪を左(真中)から分けて下さい。

鏡を見て下さい。

美容院はどこですか。

この髪型はあなたの顔に合わない。

彼女は新たにパーマをかけた。

髪を黒く染めて下さい。

فقط کمی بزنید -

faghat kamī be-zanīd

درست کوتاه بزنید -

dorost kūtāh be-zanīd

سرم را بشوئید - (شامپو کنید)

saram rā be-shūīd (shāmpū konīd)

فرق سرم را از طرف چپ (از میان)
باز کنید -

farghe saram rā az tarafe chap
(az miyān) bāz konīd

در آینه نگاه کنید -

dar āyīne negāh konīd

آرایشگاه زنانه کجاست؟

ārāyeshgāhe zanāne kojā' e?

این شکل آرایش سر بصورت شما
نمی آید -

īn shekl ārāyeshe sar be-sūrate
shomā nemī-āyad

فر ششماهه تازه ای زده است -

fere sheshmāheye tāzeī zade ast

مویم را رنگ سیاه کنید -

mūyam rā range siyāh konīd

(5) 街で 在 خیابان (dar kheyābān)

すみませんが、……への道はどちらの方ですか。

ببخشید ، راه . . . از کدام طرف است؟

右側の歩道を真直ぐに行きなさい。

be-bakhshīd , rāhe……az kodām tarafe?

از پیاده رو دست راست مستقیماً بروید -

右(左)に曲がりなさい。

az piyāde-roue daste rāst mostaghīman be-ravīd

دست راست (چپ) بپیچید -

daste rāst (chap) be-pīchīd

十字路で警官に尋ねなさい。

در چهار راه از پاسبانی بپرسید -

dar chahār rāh az pāsbāni be-porsīd

歩いて行きましょう。

پیاده برویم -

piyāde .be-ravīm

バスの停留所はどこですか。

ایستگاه اتوبوس کجاست؟

īstgāhe otobūs kojā'e?

切符を2枚下さい。

دو تا بلیط بده -

do tā belīt bedeh

ここでバスを乗り替えねばならない。

اینجا باید اتوبوس را عوض کنید -

īnjā bāyad otobūs rā 'evaz konīd

タクシーに乗りなさい。

تاکسی بگیرید -

tāksī be-gīrīd

ここでとまって下さい。

همینجا نگاه دارید -

hamīnjā negāh dārīd

私はここで降ります。

日本大使館に行くにはどこで降りねばならないか。

私をイラン考古学博物館に連れて行って下さい。

テヘランの名所に案内して下さい。

このモスクはなんて美しいのでしょうか。

町中見るのにどれ位時間が必要ですか。

(タクシーの運転手へ)フェルドウシー広場に行くか。

もう1人乗る。

اینجا پیاده می‌شوم۔

īnjā piyāde mīsham

برای اینکه به سفارت ژاپن بروم
کجا باید پیاده شوم؟

barāye īnke be sefārate zhāpon
be-rasam kojā bāyad piyāde shavam?

مرا به موزه ایران باستان ببرید۔

marō be-mūzeye īrāne bāstān
be-barīd

به جاهای دیدنی تهران راهنمایی
کنید۔

be-jāhāye dīdaniye tehrān rāhnamāi
konīd

این مسجد چقدر قشنگ است۔

īn masjid cheghadr ghashange

چقدر وقت لازم داریم که همه شهر
را ببینیم؟

cheghadr vaght lāzem dārīm ke
hameye shahrā be-bīnīm?

(به راننده تاکسی) به میدان
فردوسی میروم؟

(be-rānandeye tāksī)
be-meīdūne ferdousī mīrī?

یک نفر دیگر سوار میشود۔

yek nafare dīge savār mīshe

(6) 病 気 بیماری (bīmārī)

どこが悪いのですか。

چه کسالتی دارید؟
che kasālatī dārīd?

彼は今日病気です。

او امروز مریض است۔
ū emrūz marīze

私は今日少し気分が悪い。

امروز کمی ناخوشم۔
emrūz kamī nākhosham

目まいがします。

سرم گیج می‌رود۔
saram gīj mīre

口がまずい。

دهانم بد مزه است۔
dahānam bad maze

頭が重い。

سرم سنگین است۔
saram sangīne

熱があります。

تب دارم۔
tab dāram

頭 (腹) が痛い。

سرم (شکم) درد میکند۔
saram (shekamam) dard mī-kone

私はいつもせきをする。

دایماً سرفه میکنم۔
dāyeman sorfe mī-konam

私はかぜをひきました。

سرما خورده‌ام۔
sarmā khorde-am

のど (歯) が痛い。

گلویم (دندانم) درد میکند۔
galūyam (dandūnam) dard mī-kone

私はひどい下痢をしました。

私は2日間なにも食べられない。

食欲がありません。

歯医者はどこですか。

どうか医者を呼んで下さい。

私は医者に診てもらわねばならない。

あなたは専門医に診せた方がよい。

あの病院の受付時間は何時からですか。

私は体中が痛い。

詳しく診察して下さい。

血圧と体温を計って下さい。

اسهال سختی کردم -
eshāle sakhtī kardam

دو روز است که نمیتوانم چیزی بخورم -
do rūze ke nemī-tūnam chīzī
be-khoram

اشتها ندارم -
eshtehā na-dāram

دندان سازی کجاست؟
dandūn-sāzī kojā' e?

خواهش میکنم عقب پزشک (دکتر)
بفرستید -

khāhesh mī-konam 'aghabe
pezeshk (doktor) be-ferestīd

'باید به پزشک مراجعه کنم -
bāyad be-pezeshek morāje' e konam

بهتر است به دکتر متخصص رجوع
کنید -

behtare be-doktore motakhasses
rojū konīd

اوقات پذیرای آن بیمارستان از
چه ساعتی است؟
oughāte pazīrāīye ūn bīmārestān
az che sa' atī-e?

تمام بدنم درد میکند -

tamāme badanam dard mī-kone

مرا معاینه دقیق کنید -

marō mo'āyaneye daghīgh konīd

فشار خون و حرارت بدن مرا
اندازه بگیرید -

feshāre khūn o harārate badane
marō andāze gīrīd

注射して下さい。

تزریق کنید -

tazrīgh konīd

どうか処方箋を書いて下さい。

لطفاً نسخه بنویسید -

lotfan noskhe be-nevīsīd

薬屋はどこですか。

داروخانه کجاست؟

dārū-khāne kojā' e?

かぜ薬を下さい。

دوای سرما بدهید -

davāye sarmā be-dehīd

おかげで手術が無事にすみました。

الحمد لله ، عمل بیخطر گذشت -

alhamdo-lellāh 'amal bī-khatar
gozasht

彼は入院しました。

در بیمارستان بستری شد -

dar bīmārestān bastarī shod

(7) 家で در خانه (dar khāne)

あなたの家はどこですか。

私の家はテヘランの北部にある。

住所を書いて下さい。

あなたの家は何階ありますか。

何階にお住いですか。

この家の家賃はいくらですか。

私は一部屋借りたい。

私はホテルに住んでいます。

私は大きな庭とテラスつきの家をさがしています。

私の家には応接間と食堂と居間と寝室と書斎と台所と手洗所と浴室と物置とトイレがあります。

منزل شما کجاست؟

mānzele shomā kojā' e?

خانه من در شمال تهران است۔

khāneye man dar shomāle tehrāne

لطفاً نشانی (آدرس) شما بنویسید۔

lotfan neshāniye (āadres) shomā
be-nevīsīd

خانه شما چند طبقه دارد؟

khāneye shomā chand tabaghe dāre?

در کدام طبقه منزل دارید؟

dar kodām tabaghe manzel dārīd?

کرایه این خانه چند است؟

kerāyeye īn khāne chande?

میخواهم یک اتاق اجاره کنم۔

mī-khāham yek otāgh ejāre konam

در مهمانخانه منزل کرده‌ام۔

dar mehmānkhāne manzel karde' am

در جستجوی خانه‌ای هستم که حیاط

و ایوان بزرگ داشته باشد۔

dar jostjūye khāneī hastam ke
heyāt o eivāne bozorg dāshte bāshe

در خانه من اتاق پذیرائی و اتاق

ناهار خوری و اتاق نشیمن و اتاق

خواب و اتاق مطالعه و آشپزخانه و

دست شویی و حمام و انبار و توالت

(مستراح) است۔

タオルと石鹸と歯ブラシと歯みがき粉
は洗面所にあります。

冷蔵庫は台所にあります。

私は新しい女中をやといたい。

女中を呼びなさい。

朝食（昼食、夕食）はできているか。

今晚客がある。

応接間を掃け。

決して仕事を怠るな。

あかり（ストーブ）をつけよ。

あかり（ストーブ）を消せ。

窓をあけよ。

dar khāneye man otāghe pazīrāyī
o otāghe nāhār-khorī o otāghe neshīman
o otāghe khāb o otāghe motāle'e o
āshpazkhāne o dast-shūyī o anbār
o toālet (mostarāh) ast

حوله و صابون و مسواک و خمیر
دندان در روشویی است۔

houle o sābūn o mesvāk o khamīre-
dandūn dar rūshūyī

یخچال توی آشپزخانه است۔

yakhchāl tūye āshpazkhāne

میخواهم کلفت جدیدی استخدام
کنم۔

mī-khāham kolfate jadīdī estekhdām
konam

کلفت را صدا کنید۔

kolfat rā sedā konīd

صبحانه (ناهار، شام) حاضر است؟

sobhāne (nāhār' shām) hāzere?

امشب مهمان دارم۔

emshab mehmān dāram

اطاق پذیرائی را جاروب کن۔

otāghe pazīrāyī rā jārūb kon

هرگز در کار خود غفلت نکن۔

hargez dar kāre khod ghaflat na-kon

چراغ (بخاری) را روشن کن۔

cherāgh (bokhārī) rā roushan kon

چراغ (بخاری) را خاموش کن۔

cherāgh (bokhārī) rā khāmūsh kon

پنجره را باز کن۔

panjare rā bāz kon

戸を閉めよ。

カーテンをひけ。

石油はいつなくなったか。

明朝6時に私を起せ。

私が帰るまでここにいなさい。

ズボン(シャツ)にアイロンをかけよ。

このシャツに糊をつけよ。

シーツと毛布をクリーニング屋に持って行け。

手をきれいにせよ。

お茶をわかせ(いれよ)。

テーブルをきれいにせよ。

テーブルを片付けよ。

椅子を2つ中庭におけ。

در را ببند -

dar rā be-band

پرده را بکش -

parde rā be-kesh

نفت کی تمام شد؟

naft kei tamām shod?

فردا صبح ساعت شش مرا بیدار

کن -

fardā sobh sā'ate shesh marō
bīdār kon

اینجا بمان تا برگردم -

īnjā be-mūn tā bargardam

شلوار (پیراهن) را اتو بکش -

shalvār (pīrāhan) rā oto be-kesh

به این پیراهن آهار بزن -

be īn pīrāhan āhār be-zan

ملافه و پتو را به لباس شوی
ببر -

malāfe o patū rā be-lebās shūyī
be-bar

دستان را پاک کن -

dastetūn rā pāk kon

چای دم کن (درست کن) -

chāyī dam kon (dorost kon)

میز را تمیز کن -

mīz rā tamīz kon

میز را جمع کن -

mīz rā jam kon

دو تا صندلی توی حیاط بگذار -

do tā sandalī tūye heyāt be-gozār

新聞を持って来い。

今晚日本(イラン)料理を作れ。

この水差しにきれいな水を入れよ。

ラジオをつけよ(とめよ)。

ごみを集めよ。

この肉を焼け。

魚をバターで焼け。

この靴を靴屋に持って行け。

靴を磨け。

この果物はくさりかかっている。

私が帰るまで子供の面倒をみよ。

روزنامه بیار-

rūznāme beyār

امشب غذای ژاپنی (ایرانی) درست کن-

emshab ghazāye zhāponī (īrānī)
dorost kon

این کوزه را با آب صاف پر کن-

īn kūze rā bā ābe sāf por kon

رادیو را روشن (خاموش) کن-

rādiyo rā roushan (khāmūsh) kon

آشغال را جمع کن-

āshghāl rā jam kon

این گوشت را سرخ کن-

īn gūsht rā sorkh kon

ماهی را در کرهٔ داغ سرخ کن-

māhī rā dar kareye dāgh sorkh kon

این کفش را نزد کفاش ببر-

īn kafsh rā nazde kaffāsh be-bar

کفش را واکس بزن-

kafsh rā vāks be-zan

این میوه دارد فاسد میشود-

īn mīve dāre fāsed mīshe

از بچه توجه کن تا برگردم-

az bachche tavajjoh kon tā
bargardam

(8) 郵便局, 電報局 تلگرافخانه , پستخانه
(postkhāne, telegrāf khāne)

郵便局はここから近いか。

歩いて何分かかかるか。

郵便局は何時に開くか。

何時まで郵便局は開いているか。

ポストはどこですか。

この手紙を投函して下さい。

時間通り郵便配達は来たか。

エアログラムを3枚下さい。

封筒に切手をはりなさい。

1 トーマンの切手を下さい。

この絵葉書はいくらか。

پستخانه نزدیک اینجاست؟

postkhāne nazdīke īnjā'e ?

پیاده چند دقیقه طول میکشد؟

piyāde chand daghīghe tūl mīkeshe?

پستخانه چه ساعتی باز میشود؟

postkhāne che sā' atī bāz mīshe?

تا چه ساعتی پستخانه باز است؟

tā che sā' atī postkhāne bāze?

صندوق پست کجاست؟

sandūghe post kojā'e?

این نامه را در صندوق پست
بیفدازید -

īn nāme rā dar sandūghe post
beyandāzīd

سر ساعت پستی آمد؟

sare sā' at postchī āmad?

سه تا نامه هوای بدهید -

se tā nāme ye havāyī be-dehīd

روی پاکت تمبر را بزنید -

rūye pāket tambr rā be-zanīd

تمبر یک تومانی بدهید -

tambre yek tomānī be-dehīd

این کارت پستال چند است؟

īn kārte postāl chande?

この手紙を書留にして下さい。

この手紙は書留です。

レシートを下さい。

この小包を航空便で送りたい。

料金はいかほどですか。

この小包に保険をかけて下さい。

この手紙を日本に出したい。

これは印刷物です。

電報局はここから遠いか。

東京に電報をうちたい。

電報用紙を下さい。

این نامه را سفارشی بفرستید -

īn nāme rā sefāreshī be-ferestīd

این کاغذ سفارشی است -

īn kāghaz sefāreshī e

قبض رسید بدهید -

ghabze resīd be-dehīd

میخواهم این بسته را با پست
هوای بفرستم -

mī-khāham īn baste rā bā poste
havāyī be-ferestam

کرایه چقدر است؟

kerāye cheghadre?

این امانت را بیمه کنید -

īn amānat rā bīme konīd

میخواهم این نامه را به ژاپن
بفرستم -

mī-khāham īn nāme rā be-zhāpon
be-ferestam

این مطبوعات است -

īn matbū' āte

تلگرافخانه از اینجا دور است؟

telegrāfkhāne az īnjā dūre?

میخواهم یک تلگراف به توکیو
بفرستم -

mī-khāham yek telegrāf be-tokyō
be-ferestam

کاغذ تلگرافی بدهید -

kāghaze telegrāfī be-dehīd

1 語いくらですか。

シラーズに電話をかけたい。

あなたの電話番号は何番ですか。

～氏とお話ししたい。

そのままでお待ち下さい。

お話し中です。

～氏を呼んで下さい。

کلمه‌ای چند است؟

kalemeī chande?

میخواهم به شیراز تلفن کنم-

mī-khāham be-shīrāz telefon konam

شماره تلفن شما چند است؟

shomāre-ye telefone shomā chande?

میخواهم با آقای... صحبت کنم-

mī-khāham bā āghāye...sohbat konam

گوشی خدمتان باشد-

gūshī khedmatetūn bāshe

مشغول است-

mashghūle

لطفاً آقای... را صدا کنید-

lotfan āghāye...rā sedā konīd

(9) 旅行 مسافرت (mosāferat)

駅はどこですか。

ایستگاه راه آهن کجاست؟
īstgāhe rāhe āhan kojā' e?

T.B.T.のガレージはどこですか。

گاراژ تی بی تی کجاست؟
gārāzhe t-b-t kojā' e?

切符売場はどこですか。

بلیط فروشی کجاست؟
belīt-forūshī kojā' e?

メヘラバード空港。

فرودگاه مهرآباد -
forūdgāhe mehrābād

メシエドまで一等を1枚。

یک بلیط درجه یک تا مشهد -
yek belīte darajeye yek tā
mashhad

片道(往復)切符を1枚下さい。

یک بلیط یکسره (دو سره) بدهید -
yek belīte yeksare (do sare)
be-dehīd

汽車は10時半に発車する。

قطار (ترن) ساعت ده و نیم حرکت
میکند -
ghetār (teren) sā' ate dah o nīm
harakat mī-kone

急行は1時間後に発車する。

قطار سریع‌السير یک ساعت دیگر
حرکت میکند -

ghetāre sarīos-seir yek sā' ate
dīge harakat mī-kone

汽車は10分おくれている。

قطار ده دقیقه تاخیر دارد -
ghetār dah daghīghe tākhīr dāre

待合室で私を待ちなさい。

در اطاق انتظار منتظر من باشید -
dar otāghe entezār montazere man
bāshīd

赤帽を呼びなさい。

このトランクを持って行け。

いくら払ったらよいか。

専務車掌はどこか。

この駅になん分停車するか。

この汽車は何時にタブリーズにつくか。

この列車に食堂車はあるか。

窓をしめて(あけて)もいいですか。

バスはカシャーンに1日何回でますか。

バスは何時に出るか。

荷物をいつ持って来たらよいか。

بار بر (حمال) را صدا کنید -

bār-bar (hammāl) rā sedā konīd

این چمدان را بردارید -

īn chamedān rā bardārīd

چقدر باید بپردازم؟

cheghadr bāyad be-pardāzam?

رئیس قطار کجاست؟

raīse ghetār kojā'e?

در این ایستگاه قطار چند دقیقه
توقف میکند؟

dar īn īstgāh ghetār chand daghīghe
tavaghghof mī-kone?

این قطار چه ساعتی به تبریز
خواهد رسید؟

īn ghetār che sā'atī be-tabrīz
khāhad resīd?

واگن غذاخوری در این قطار هست؟

vāgone ghazākhori dar īn ghetār
hast?

اجازه بدهید شیشه پنجره را
پائین (بالا) بکشم؟

ejāze be-dehīd shīsheye panjare
rā pāin (bālā) be-kesham?

اتوبوس روزی چند بار به کاشان
میرود؟

otobūs rūzī chand bār be-kāshān
mīre?

اتوبوس کی حرکت میکند؟

otobūs kei harakat mī-kone?

اسباب را کی بیآورم؟

asbāb rā kei beyāvaram?

自動車を1台2日間借りたい。

借賃はいくらか。

イスファハーン街道はどこか。

道のりはどの位か。

ガソリン・スタンドはどこか。

満タンにしてくれ。

ブレーキが故障した。

修理工場はどこか。

1リットルで何キロ走るか。

ここから茶屋までどの位あるか。

われわれの自動車はパンクした。

میخواهم یک ماشین برای دو روز
کرایه کنم۔

mī-khāham yek māshīn barāye do
rūz kerāye konam
کرایه چقدر است؟
kerāye cheghadre?

جاده اصفهان کجاست؟
jādeye esfahān kojā' e?

راه چقدر است؟
rāh cheghadre?

پمپ بهترین کجاست؟
pompe benzīn kojā' e?

باک بهترین را پر کن۔
bāke benzīn rā por kon

ترمز خراب شده است۔
tormoz kharāb shode

تعمیرگاه کجاست؟
ta' mīrgāh kojā' e?

با یک لیتر بنزین چند کیلومتر
میرود؟

bā yek lītr benzīn chand kilometr
mīre?

از اینجا تا چایخانه چقدر راه
است؟

az īnjā tā chāykhāne cheghadr
rāhe?

ماشین ما پنجر شد۔

māshīne mā panchar shod

エンジンがかからない。

イラン航空の事務所はどこですか。

税関はどこですか。

私のパスポートに署名して下さい。

私の荷物を見つけて下さい。

私はジェット機でタブリーズに行きたい。

موتور روشن نمیشود -

motor roushan nemīshe

دفتر شرکت هواپیمای ایران
کجاست؟

daftare sherkate havāpeimāye īrān
kojā' e?

اداره گمرک کجاست؟

edāreye gomrok kojā' e?

خواهش میکنم گذرنامه مرا امضا
کنید -

khāhesh mī-konam gozar-nāme
marō emzā konīd

اسباب مرا پیدا کنید -

asbābe marō peidā konīd

میخواهم با هواپیمای موشکی به تبریز
پرواز کنم -

mī-khāham bā havā-peimāye
mūshakī be-tabrīz parvāz konam

(10) ホテル、مهانه هتل (mehmānkhāne, hotel)

タブリーズでよいホテルを紹介して下さい。

در تبریز مهانه خوبی بمن معرفی کنید -

dar tabrīz mehmānkhāneye khūbī be-man mo'arrefī konīd

夜どこで泊りましょうか。

شب را کجا منزل کنیم؟

shab rā kojā manzel konīm?

きつとここでホテルが見つかるでしょう。

لابد مهانه های اینجا پیدا میشود -

lābod mehmānkhāneī injā peidā mīshe

空室がありますか。

اتاق خالی دارید؟

otāghe khālī dārīd?

2人の部屋がありますか。

اتاق برای دو نفر دارید؟

otāgh barāye do nafar dārīd?

ツウインの部屋がほしい。

یک اتاق دو نفری میخوایم -

yek otāghe do nafarī mī-khāhīm

バス付の部屋がほしい。

اتاق با حمام میخوایم -

otāghe bā hammām mī-khāham

静かな部屋がほしい。

یک اتاق ساکت میخوایم -

yek otāghe sāket mī-khāham

その部屋の料金はいくらか。

کرایه آن اتاق چقدر است؟

kerāyeye ūn otāgh cheghadre?

3日間泊りたい。

میخوایم برای سه روز بمانم -

mī-khāham barāye se rūz be-mūnam

これはあなたの部屋の鍵です。

این کلید اتاق شماست -

īn kelīde otāghe shomā'e

シーツをとりかえて下さい。

毛布を2枚ほしい。

氷入りの水を持って来て下さい。

お湯を持って来て下さい。

お客さんをこの部屋に通して下さい。

朝食を部屋に運んでくれますか。

明朝7時に起して下さい。

このシャツを洗濯屋に渡して下さい。

いつできますか。

トランクを下に運びなさい。

タクシーをさがしてください。

ملاقاتها را عوض کنید -

malāfehā rā 'evaz konīd

دو تا پتو میخواهم -

do tā patū mī-khāham

آب یخ بیاورید -

ābe yakh beyāvarīd

آب جوش بیاورید -

ābe jūsh beyāvarīd

مهمان را به این اتاق بیاورید -

mehmān rā be-īn otāgh beyāvarīd

میتوانید صبحانه مرا به اتاق
بیاورید؟

mī-tūnīd sobhāneye marō
be-otāgham beyāvarīd?

فردا صبح ساعت هفت مرا بیدار
کنید -

fardā sobh sā'ate haft marō
bīdār konīd

این پیراهن را به لباس شوی
بدهید -

īn pīrāhan rā be-lebās shūī
be-dehīd

کی حاضر میشود؟

kei hāzer mīshe?

چمدان مرا پائین ببرید -

chamedāne marō pāīn be-barīd

یک تاکسی برای من پیدا کنید -

yek tāksī barāye man peidā konīd

勘定書を用意しなさい。

この町にはホテルはなくて、宿屋があります。

メシェドのホテルでは飲酒は禁じられています。

マネージャーを呼んで下さい。

英語の通訳を見つけて下さい。

صورت حساب مرا حاضر کنید -

sūrate hesābe marō hāzer konīd

در این شهر مهمانخانه نیست بلکه
مسافرخانه هست -

dar īn shahr mehmānkhāne nīst
balke mosāferkhāne hast

در مهمانخانه ای مشهد مشروب
خوردن قدغن است -

dar mehmānkhānehāye mashhad
mashrūb khordan ghadaghane

مدیر را صدا کنید -

modīr rā sedā konīd

مترجم انگلیسی را پیدا کنید -

motarjeme engelīsī rā peidā konīd

(11) 招待, 紹介 معرفی, دعوت (da'vat, mo'arrefi)

あなたを夕食に招待したい。

میخواهم شما را برای شام دعوت کنم۔

mī-khāham shomā rā barāye shām
da'vat konam

喜んでご招待をお受けします。

با کمال میل دعوت شما را میپذیرم۔

bā kamāle meil da'vate shomā rā
mī-pazīram

大変忙しいので失礼します。

معذرت میخواهم چون خیلی گرفتارم۔

ma'zarat mī-khāham chūn kheilī
gereftāram

明晩私はあるパーティーに行く。

فردا شب بیک مهمانی میروم۔

fardā shab be-yek mehmānī mīram

今晚数人の客がある。

امشب چند نفر مهمان دارم۔

emshab chand nafar mehmān
dāram

今晚どこに招かれていますか。

امشب کجا دعوت دارید؟

emshab kojā da'vat dārīd?

アフシャール氏はご在宅ですか。

آقای افشار منزل تشریف دارند؟

āghāye afshār manzel tashrīf
dārand?

これは私の名刺です。

این کارت ویزیت بنده -

īn kārte vīzīte bande

ナスル氏に私がここに来たとお話し下さい。

خواهش میکنم به آقای نصر بگویند

که اینجا آمده بودم۔

khāhesh mī-konam be-āghāye nasr
be-gūid ke īnjā āmade būdam

どうぞオーバーをお脱ぎ下さい。

خواهش میکنم پالتویتان را در
بیارید۔

khāhesh mī-konam pāltūyetūn rā
dar-beyāvarīd

あなたにお願いがあります。

時間をおとりしてすみません。

もしお邪魔でなければ。

数分時間をさいて下さいますか。

どうぞテーブルにおつき下さい。

なぜなにも召しあがらないのですか。

煙草をすってもいいですか。

なぜ急いでお帰りですか。

ご親切をありがとうございます。でも
おいとませねばなりません。

もう少しおかけ下さい。

ご面倒おかけしてすみません。

面倒どころか楽しみです。

از سرکار خواهشی دارم-

az sarkār khāheshī dāram

ببخشید، وقت شما را میگیرم-

be-bakhshīd vaghte shomā rā mī-
gīram

اگر مزاحم شما نمیشوم-

age mozāheme shomā nemīsham

ممکن است چند دقیقه وقت شما
را بگیرم؟

momkene chand daghīghe vaghte
shomā rā be-gīram?

خواهش میکنم بفرمایید سر میز-

khāhesh mī-konam be-farmāīd sare
mīz

چرا چیزی میل نمی فرمایید؟

cherā chīzī meil nemī-farmāīd?

اجازه میدهید سیگار بکشم؟

ejāze mī-dehīd sīgār be-kesham?

چرا باین زودی تشریف می برید؟

cherā be-īn zūdī tashrīf mī-barīd?

از لطف شما متشکرم- اما باید

مرخص شوم-

az lotfe shomā motashakkeram-ammā
bāyad morakhkhas shavam

حالا تشریف داشته باشید-

hālā tashrīf dāshte bāshīd

ببخشید اسباب زحمت شما شدم-

be-bakhshīd asbābe zahmate shomā
shodam

زحمت نیست راحت است-

zahmat nīst rāhate

お手数をかけます。

これからもどうぞよろしく申し上げます。

～氏をあなたにご紹介致します。

自己紹介致します。

～氏をお識りでないようですね。

どうぞあの方を私に紹介して下さい。

دست شما درد نکند -

daste shomā dard nakone

سایه شما کم نشود -

sāyeye shomā kam na-shavad

اجازه بدهید آقای... را به شما معرفی کنم -

ejāze be-dehīd āghāye...rā be-shomā mo'arrefī konam

اجازه بدهید که خودم را معرفی کنم -

ejāze be-dehīd ke khodam rā mo'arrefī konam

مثل اینکه آقای... را نمی شناسید؟

mesle īnke āghāye...rā nemī-shenāsīd?

خواهش میکنم ایشان را به بنده معرفی کنید -

khāhesh mī-konam īshūn rā be-bande mo'arrefī konīd

(12) 時間、وقت (vaght) 年齢、سن (senn) 季節 فصل (fasl)

何時ですか。

ساعت چند است؟

sā' at chande?

2時(5時、10時)です。

ساعت دو (پنج، ده) است۔

sā' ate do (panj, dah)

3時半です。

ساعت سه و نیم است۔

sā' ate se o nīme

1時15分です。

ساعت یک و ربع است۔

sā' ate yek o rob' e

毎日時間通りここに来なさい。

هر روز سر ساعت اینجا بیاید۔

har rūz sare sā' at injā beyāid

時間がありません。

وقت ندارم۔

vaght na-dāram

10時ごろにあなたに電話しましょう。

در حدود ساعت ده به شما تلفن

خواهم کرد۔

dar hodūde sā' ate dah be-shomā
telefon khāham kard

2時間以内に私は帰ります。

در ظرف دو ساعت بر میگردم۔

dar zarfe do sā' at bar mī-gardam

彼は1時間前にここにいた。

یک ساعت پیش اینجا بود۔

yek sā' at pīsh injā būd

何時間かかりますか。

چند ساعت طول میکشد؟

chand sā' at tūl mī-keshe?

ちょっと待って下さい。

یک دقیقه صبر کنید۔

yek daghīghe sabr konīd

寝る時間です。

ここで働いてどの位になりますか。

私はテヘランに住んで3年になります。

あなたは1時間にいくらの賃金をとりますか。

私の腕時計は止っている。

あなたの時計は5分進んで(おくれて)いる。

私の時計では今3時です。

今行きます。

長く時間がかかるでしょう。

すみませんが、あまり時間がありません。

もう遅すぎます。

وقت خواب است۔

vaghte khābe

چند وقت است شما اینجا کار
میکنید؟

chand vaght ast shomā injā kār
mī-konīd?

سه سال است که در تهران
زندگی میکنم۔

se sāl ast ke dar tehrān zendegī
mī-konam

ساعتی چند مزد میگیرید؟

sā'atī chand mozd mī-gīrīd?

ساعت مچی من خوابیده است۔

sā'ate mochīye man khābīde

ساعت شما پنج دقیقه جلو (عقب)
است۔

sā'ate shomā panj daghīghe jelou
('aghab) e

به ساعت من الان سه ساعت است۔

be-sā'ate man al'ān sā'ate se

الان می آیم۔

al'ān mī-āyam

مدتی طول خواهد کشید۔

moddatī tūl khāhad keshīd

ببخشید، وقت زیادی ندارم۔

be-bakhshīd vaghte ziyādī na-
dāram

حالا دیر دیر شده است۔

hālā dīge dīr shode

私の順番はいつになりますか。

次があなたの番です。

今日は何曜日ですか。

今日は何日ですか。

私は1日(2日)おきにペルシア語のレッスンを受けている。

彼は1日に1度食事をする。

今週か来週最終的な返事を致します。

週に2回私は浴場に行きます。

もう2週間したら金を返します。

出発1週間前に私に知らせて下さい。

来週の今日私は夕食に招かれている。

نوبت من کی میشود؟

noubate man kei mī-she?

بار دیگر نوبت شماست۔

bāre dīge noubate shomā'e

امروز چه روزیست؟

emrūz che rūzī-e?

امروز چه تاریخیست؟

emrūz che tārikhī-e?

یک (دو) روز در میان درس

فارسی دارم۔

yek (do) ruz darmiyan darse farsī dāram

روزی یک بار غذا میخورد۔

rūzī yek bār ghazā mī-khore

این هفته یا هفته دیگر جواب

قطعی را بشما خواهم داد۔

īn hafte yā hafteye dīge javābe ghat'ī rā be-shomā khāham dād

هفته دو بار به حمام میروم۔

hafteyī do bār be-hammām mīram

دو هفته دیگر پول را بشما بر

می گردانم۔

do hafteye dīge pūl rā be-shomā barmī-gardānam

یک هفته قبل از حرکت مرا خبر

کنید۔

yek hafte ghabl az harakat marō khabar konīd

هفته دیگر همین روز من به شام

دعوت دارم۔

先月私は非常に忙しかった。

hafteye dīge hamīn rūz man be-shām da'vat dāram

ماه پیش خیلی کار داشتم-

māhe pīsh kheilī kār dāshtam

毎月少なくとも1回私に手紙を書きなさい。

هر ماه دست کم یک بار بمن نامه

بنویسید -

har māj dast kam yek bār be-man nāme be-nevīsīd

あなたはいくつですか。

(شما) چند سال دارید ؟

(shomā) chand sāl dārīd?

あなたの息子はいくつですか。

پسر شما چند سال دارد ؟

pesare shomā chand sāl dāre?

私は35歳です。

(من) سی و پنج سال دارم-

(man) sī o panj sāl dāram

彼は少なくとも50歳だ。

اقلًا پنجاه سال دارد -

aghalan panjāh sāl dāre

そんな年に見えません。

اینقدر من بنظر نمی آید -

īnghadr mosenn be-nazar nemī-āyīd

彼は60歳かもしれない。

ممکن است شصت سال داشته

باشد -

momkene shast sāl dāshte bāshe

彼はまだ未成年です。

هنوز به سن بلوغ نرسیده است-

hanūz be-senne bolūgh na-resīde

彼は何歳から勉強を始めたか。

از چند سالگی به درس خواندن شروع کرد ؟

az chand sālegī be-dars khāndan shorū' kard?

あなたはどの季節が好きですか。

چه فصلی را دوست دارید ؟

che faslī rā dūst dārīd?

春(夏、秋、冬)が好きです。

イラン月の名称

- 1月(3月21日—4月20日) 31日
2月(4月21日—5月21日) 31日
3月(5月22日—6月21日) 31日
4月(6月22日—7月22日) 31日
5月(7月23日—8月22日) 31日
6月(8月23日—9月22日) 31日
7月(9月23日—10月22日) 30日
8月(10月23日—11月21日) 30日
9月(11月22日—12月21日) 30日
10月(12月22日—1月20日) 30日
11月(1月21日—2月19日) 30日
12月(2月20日—3月20日) 29日

あなたの生年月日はいつですか。

ノウ・ルーズおめでとうございます。

بهار (تابستان، پاییز، زمستان) را
دوست دارم-

bahār (tābestān, pāiz, zemestān) rā
dūst dāram

فروردین	(farvardīn)
اردیبهشت	(ordībehesht)
خرداد	(khordād)
تیر	(tīr)
مرداد	(mordād)
شهریور	(shahrīvar)
مهر	(mehr)
آبان	(ābān)
آذر	(āzar)
دی	(dei)
بهمن	(bahman)
اسفند	(esfand)

تاریخ تولد شما چیست؟

tārīkhe tavallode shomā chīe?

نوروز را بشما تبریک عرض میکنم-

nou-rūz rā be-shomā tabrīk 'arz
mī-konam

(13) 家族 خانوادہ (khānevādeh)

私たちは5人家族です。

ما یک خانوادہ پنج نفری هستیم۔

mā yek khānevādehye panj nafarī hastīm

父、母、兄、姉と私です。

پدرم، مادرم، برادرم، خواهرم و من۔

ご両親はご存命ですか。

pedaram' mādaram' barādaram' khāharam va man

پدر و مادر شما زنده هستند؟

pedar o mādare shomā zende hastand?

お子さんは何人ですか。

چند تا بچه دارید؟

chand tā bachche dārīd?

あなたの祖父（祖母）は何人孫がいるか。

پدر بزرگ (مادر بزرگ) شما چند

تا نوه دارد؟

pedare bozorg (mādare bozorg) e shomā chand tā nave dāre?

妻があるか。

زن دارید؟

zan dārīd?

夫があるか。

شوهر دارید؟

shouhar dārīd?

あなたは既婚者ですか。

شما متأهل هستید؟

shomā mota'ahhel hastīd?

私はまだ独身です。

من هنوز مجرد هستم۔

man hanūz mojarrad hastam

結婚しているか。

شما عروسی کرده‌اید؟

shomā 'arūsī karde-īd?

私はあの娘と結婚したい。

میخواهم با آن دختر عروسی کنم۔

mī-khāham bā ān dokhtar 'arūsī konam

あなたは婚約しているか。

私の兄嫁は大変美しい。

父方のおじ(おば)が私の保護者です。

母方のおじ(おば)

従兄(弟), 従姉(妹)

彼は婿(花嫁)に高価な贈物をした。

昨日彼はその娘に求婚した。

あなたの兄はなぜ離婚したのか。

ふたりの性格が合わなかったから。

شما نامزد شده‌اید؟

shomā nāmzad shode-īd?

زن برادرم خیلی قشنگ است۔

zane barādaram kheilī ghashange

عمویم (عمه‌ام) سر پرست من است۔

'amūyam ('amme'am) sar paraste mane

(خاله), دایی

dāi, khāle

پسر عمو, دختر عمو, پسر عمه,

دختر عمه, پسر دایی, دختر

دایی, پسر خاله, دختر خاله

pesare 'amū, dokhtare' amū,

pesare 'amme, dokhtare 'amme,

pesare dāi, dokhtare dāi, pesare

khāle, dokhtare khāle

هدیه گرانبهائی به دامادش

(عروسش) داد۔

hadīyeye gerānbahāi be-dāmādash ('arūsash) dād

دیروز آن دختر را خواستگاری کرد۔

dīrūz ān dokhtar rā khāstgārī kard

چرا برادررتان زنش را طلاق داد؟

cherā barādarētūn zanash rā talāgh dād?

چون اخلاقشان باهم جور نمی آمد۔

chūn akhlāgheshūn bāham jūr nemī-āmad

(諺) 女房は子を生ままでは他人。

زن تا تراید بیگانه است۔

zan tā na-zāyad bīgāne

(諺) 妻を見れば夫がわかる。

زن آئینه مرد است۔

zan āineye mard e

(14) 金 錢 پول (pūl)

私は金を全く持っていない。

هیچ پول ندارم -
hīch pūl na-dāram

彼は非常に金持ちだ。

او خیلی پولدار است -
ū kheilī pūldāre

彼の兄は貧しい。

برادرش فقیر است -
barādarash faghīre

どの位持ち合せていますか。

چقدر پول با خودتان دارید؟
cheghadr pūl bā khodetūn dārīd?

小銭を持っていない。

پول خرد ندارم -
pūle khord na-dāram

お釣りを下さい。

خرد بدهید -
khord bedehīd

私は金を少しくずさねばならない。

باید کمی پول خرد کنم -
bāyad kamī pūl khord konam

この紙幣をくずして下さい。

این اسکناس را خرد کنید -
īn eskenās rā khord konīd

銀行がこの近くにありますか。

بانک نزدیک اینجاست؟
bānk nazdīke īnjā-e?

両替屋はどこですか。

صرافی کجاست؟
sarrāfī kojā'e?

現金を持っていますか、小切手ですか。

نقد دارید یا چک؟
naghd dārīd yā chek?

50ドルをイラン貨に替えて下さい。

پنجاه دلار را به پول ایرانی
تسعیر کنید -
panjāh dolār rā be-pūle īrānī
tas'īr konīd

換算率はいくらですか。

どんな金をお求めですか。

銀行はいつ閉まるか。

どの位貯めましたか。

銀行に口座がありますか。

これを私の口座に入れて下さい。

私たちはあなたの口座を調べねばならない。

100トーマン私に貸してくれますか。

借金を一度にお返しできません。

分割でお払いします。

私はあなたにいくら借りていますか。

نرخ تسعیر چیست؟

nerkhe tas'īr chīe?

چه پول میخواهید؟

che pūl mī-khāhīd?

بانک کی بسته میشود؟

bānk kei baste mīshe?

چقدر پس انداز کرده اید؟

cheghadr pas andāz karde-īd?

در بانک حسابی دارید؟

dar bānk hesābī dārīd?

این را به حساب من بگذارید -

īn rā be-hesābe man be-gozārīd

باید به حساب شما رسیدگی کنیم -

bāyad be-hesābe shomā resīdegī konīm

می توانید صد تومان به من قرض
بدهید؟

mī-tūnīd sad tomān be-man gharz
bedehīd?

نمی توانم قرض شما را یک جا پس بدهم -

nemī-tūnam gharze shomā rā yek
jā pas bedam

به اقساط می پردازم -

be-aghsāt, mī-pardāzam

من به شما چقدر بدهکارم؟

man be-shomā cheghadr bedehkār-
am?

あなたは私にいくら貸していますか。

あなたに無利子で貸してあげます。

あの商人は破産した。

金貨を2枚下さい。

金は問題ではない。

収入と支出。

شما از من چقدر طلبکارید ؟

shomā az man cheghadr talabkār
-īd?

به شما بی ربح قرض میدهم-

be-shomā bī-rebh gharz mī-dam

آن تاجر ورشکست شد-

ān tājer varshekast shod

دو تا سکه طلا بدهید-

do tā sekkeye talā be-dehīd

پول مهم نیست-

pūl mohemm nīst

دخل و خرج

dakhl o kharj

(15) 気 候 آب و هوا (āb o havā)

今日の天気はどうですか。

امروز هوا چطور است؟

emrūz havā chetoure?

大変暑い (寒い)

هوا خیلی گرم (سرد) است۔

havā kheilī garme (sarde)

今日は大変天気がよい。

امروز هوا خیلی خوب است۔

emrūz havā kheilī khūbe

あなたの国の気候はどうですか。

آب و هوا کشور شما چطور است؟

āb o havāye keshvare shomā
chetoure?

湿気がある (乾いている)。

هوا مرطوب (خشک) است۔

havā martūbe (khoshke)

湿った気候は私に適さない。

هوای مرطوب برای من مناسب
نیست۔

havāye martūb barāye man monāseb
nīst

曇っている。

هوا ابری است۔

havā abrī-e

晴れた。

هوا باز شد۔

havā bāz shod

雨が降っている。

باران می آید۔

bārūn mī-āye

雨が止んだ。

باران قطع شد۔

bārūn ghat' shod

今日空が晴れている。

امروز آسمان صاف است۔

emrūz āsmān sāfe

雨が降りそうだ。

今にも雨が降ります。

かさを持って行きなさい。

また陽が照った。

地獄のように暑い。

寒暖計を見なさい。

何度あるか。

39度です。

強い(冷い)風が吹いている。

雪が降る。

凍っている。

明るい。

暗くなった。

مثل اینکه باران بیاید -

mesle īnke bārūn beyāyad

الآن باران خواهد آمد -

al'ān bārūn khāhad āmad

چتر بردارید -

chatr bardārīd

دو باره آفتاب شد -

dobāre āftāb shod

مثل جهنم داغ است -

mesle jahannam dāghe

گرما سنج نگاه کنید -

garmā-sanj negāh konīd

چند درجه است؟

chand daraje?

سی و نه درجه است -

sī o noh daraje

باد تندی (خنکی) می آید -

bāde tondī (khonokī) mī-āye

برف می آید -

barf mī-āye

یخ بسته است -

yakh baste

هوا روشن است -

havā roushane

هوا تاریک شد -

havā tārīk shod

稲妻が光る。

برق میزند -

bargh mī-zane

雷が鳴る。

رعد میزند -

ra'd mī-zane

雹が降る。

تگرگ می آید -

tagarg mī-āye

霧がかかっている。

مه گرفته -

meh gerefte

日が昇る(沈む)。

آفتاب طلوع (غروب) میکند -

āftāb tolū' (ghorūb) mī-kone

月が照っている。

ماه تاب است -

māh tābe

(16) 事務所で در دفتر (dar daftar)

あなたは会社で働いているか。

شما در شرکت کار میکنید؟
shomā dar sherkat kār mī-konīd?

この会社の業務は商品の輸出入です。

کار این شرکت وارد کردن و
صادر کردن کالا است۔

社長さんにお会いしたい。

kāre īn sherkat vāred kardan o
sāder kardane kālā-st
میخواهم آقای رئیس شرکت را
ملاقات کنم۔

この会社には3人の秘書と20人の社員
がいる。

mī-khāham āghāye raīse sherkat
rā molāghāt konam

این شرکت سه منشی و بیست
کارمند دارد۔

タイピストはペルシア語と英語のタイ
プで仕事をする。

īn sherkat se monshī o bīst kārmand
dāre

ماشین نویس با ماشین تحریر
فارسی و انگلیسی کار میکند۔

私の兄は会社の経理係です。

māshīn-nevīs bā māshīne tahrīre
fārsī o engelīsī kār mī-kone

برادرم حسابدار شرکت است۔

barādaram hesābdāre sherkate

今日は支払日です。

امروز روز پرداخت است۔

emrūz rūze pardākhte

この書類を整理しなさい。

این پرونده‌ها را منظم کنید۔

īn parvandeh-hā rā monazzam
konīd

重役たちは明日会議を開く。

هیئت مدیره شرکت فردا تشکیل جلسه
خواهد داد۔

heiate modīre-ye sherkat fardā
tashkīle jalse khāhad dād

年にいく日休暇がもらえますか。

昼食時間はどの位ありますか。

あなたは官吏ですか。

出納係は支払い簿によって給料を支払う。

今週私は夜勤です。

この会社の月の電気消費量はどの位ですか。

私たちは現金で取引します。

私は2年後に退職します。

در سال چند روز تعطیل به شما
میدهند؟

dar sāl chand rūze ta'tīl
be-shomā mī-dehand?

برای ناهار چقدر وقت دارید؟

barāye nāhār cheghadr vaght
dārīd?

شما کارمند دولت هستید؟

shomā kārmande doulat hastīd?

صندوقدار از روی صورت حقوق
را میپردازد -

sandūghdār az rūye sūrat hoghūgh
rā mī-pardāzad

من این هفته شب کارم -

man īn hafte shab kāram

مصرف ماهیانه برق این شرکت چقدر
است؟

masrafe māhiyāneye barghe īn
sherkat cheghadre?

ما نقدی معامله میکنیم -

mā naghdī mo'āmele mī-konīm

دو سال دیگر بازنشسته خواهم
شد -

do sāle dīge bāzneshaste khāham
shod

(17) 学校 مدرسه (madrased)

私は今年息子を学校に入れた。

امسال پسر مرا به مدرسه
گذاشتم -

emsāl pesaram rā be-madrased
gozāshte-am

彼は2年間幼稚園に通った。

دو سال به کودکستان رفت -

do sāl be-kūdakestān raft

あなたはどの課程を選んだか。

چه رشته‌ای انتخاب کرده‌اید؟

che reshteī entekhāb karde-īd?

私は医学部（法学、工学、文学、理学部）に行きたい。

میخواهم به دانشکده پزشکی
(حقوق، فنی، ادبیات، علوم) بروم -

mī-khāham be-dāneshkadeye pezhesh
kī (hoghūgh, fannī, adabiyāt, 'olūm)
be-ravam

だれがあなたにペルシア語を教えるか。

کی به شما فارسی درس میدهد؟

kī be-shomā fārsī dars mīde?

初等教育は義務で無料です。

تعلیم مقدماتی اجباری و مجانی
است -

ta' līme moghaddamātī ejbārī o
majjānī-e

私立高校では学生は月謝を払う。

در دبیرستانهای ملی دانشجویان
شهریه میپردازند -

dar dabīrestānhāye mellī
dānesh-jūyān shahrīye mī-pardāzand

イランでは小学校は5年です。

در ایران دوره دبستان پنج
سال است -

dar īrān doureye dabestān panj
sāle

私はテヘラン大学を卒業した。

من از دانشگاه تهران فارغ التحصیل
شدم -

man az dāneshgāhe tehrān fāregh
ot-tahsīl shodam

私はまだ学生です。

私の弟は大学3年生です。

志願者は入試を受けねばならない。

私の弟は試験に合格した。

明日私は最終試験を受ける。

彼の弟は口述(筆記)試験で失敗した。

私は家庭教師をやりたい。

生徒はクラスで一番になった。

من هنوز دانشجویم -
man hanūz dāneshjūyam

برادرم دانشجوی سال سوم دانشگاه
است -

barādaram dāneshjūye sāle sevvome
dāneshgāh- st

داوطلبان باید امتحان ورودی
بدهند -

dāvtalabān bāyad emtehāne vorūdī
be-dehand

برادرم در امتحان موفق شد -

barādaram dar emtehān movaffagh
shod

فردا امتحان نهایی را خواهم
داد -

fardā emtehāne nahāī rā khāham
dād

برادرش در امتحان شفاهی (کتبی) رد
شد -

barādarash dar emtehāne shafāhī
(kathī) radd shod

میخواهم معلم سرخانه بگیرم -

mī-khāham mo' alleme sar-khāne
be-gīram

شاگرد اول کلاس شد -

shāgerd avvale kelās shod

(18) 宗 教 دین (dīn)

あなたの宗教は何か。

私は回教(キリスト教、仏教、ユダヤ教)徒です。

あなたは何派ですか。

私はシーア派(スンニー派)です。

礼拝をしましたか。

回教徒はラマザン月中断食する。

私の叔父はメッカ巡礼に行き、ハージャーになった。

僧侶はターバンをまき、アバーを着る。

この方はサイイドで預言者の子孫です。

彼は毎金曜日に回教寺院で礼拝する。

مذهب (دین) شما چیست؟

mazhabe (dīne) shomā chīe?

من مسلمان (مسیحی، بودائی،
یهودی) هستم۔

man mosalmān (masīhī, būdāī,
yahūdī) hastam

شما اهل چه فرقه‌ای هستید؟

shomā ahle che fergheī hastīd?

من شیعه (سنی) هستم۔

man shīe (sonnī) hastam

نمازتان را خوانده‌اید؟

namāzetūn rā khūnde-īd?

مسلمان در سراسر ماه رمضان روزه
میگیرد۔

mosalmān dar sarāsare māhe
ramazān rūze mī-gīre

عموم رفتہ زیارت مکہ، حاجی شدہ
است۔

'amūyam rafte be-ziyārate makke'
hājī shode

آخوند عمامه‌اش را سر میگذارد و
عبایش را بدوش می‌اندازد۔

ākhūnd 'ammāme' ash rā sar mī-
gozārad va 'abāyash rā be-dūsh
mī-andāzad

این آقا سید، اولاد پیغمبر است۔

īn āghā sayyed, oulāde peighambare

هر جمعه در مسجد نماز میخواند۔

彼は無宗教で何も信じない。

神だけがご存知です。

神に感謝を！

神を信頼せよ。

神を恐れよ。

神は偉大なり。

そんなことはありませんように！

har jome' dar masjid namāz mī-
khūne

او بیدین است و به چیزی ایمان

ندارد -
ū bī-dīne va be-chīzī īmān
na-dāre

خدا میداند -

•khodā mī-dūne

خدا را شکر -

khodā rā shokr

توکل بر خدا -

tavakkol bar khodā

از خدا بترس -

az khodā be-tars

خدا بزرگ است -

khodā bozorge

خدا نکند -

khodā na-kone

(19) 工業 صنعت (san'at)

イランはまだ工業国に数えられない。

政府の主要目的の一つは国の経済的独立の達成である。

新しい政府の経済政策は国内諸産業の拡大である。

重工業は国の工業発展の必要な基礎である。

近代工業の特色の一つである大量生産が次第に小規模生産にとって代った。

改良された技術方法の導入後に生産コストは大幅に下った。

ایران هنوز یک کشور صنعتی بشمار نمی رود -

īrān hanūz yek keshvare san'atī
be-shomār nemīre

یکی از هدفهای اصلی دولت حصول استقلال اقتصادی کشور می باشد -

yekī az hadafhāye aslīye doulat
hosūle esteghlāle eghteşādīye
keshvar mī-bāshad

سیاست اقتصادی دولت جدید توسعه صنایع داخلی است -

siyāsate eghteşādīye doulate jajīd
touse'eye sanāye-e dākhelī ast

صنایع سنگین اساس ضروری توسعه و تکامل صنعتی کشور است -

sanā'ye-e sangīn asāse zarūrīye
touse'e va takāmol sanā'atīye
keshvar ast

تولید بزرگ که یکی از خصوصیات صنعت مدرن می باشد رفته رفته جایگزین تولید کوچک گردیده است -

toulīde bozorg ke yekī az khosūsiyāte san'ate-modern mī-bāshad rafte rafte jāygozīne toulīde kūchek gardīde ast

بعد از بکار بستن شیوههای فنی بهتر و پیشرفته تری، هزینه تولید بمقدار قابل ملاحظه ای پایین آمد -

ba'd az be-kār bastane shīvehāye fannī-ye behtar o pīshraftetarī

工業計画が予定より早く完了した。そして工業総生産が10パーセント増した。

hazīneye toulīd be-meghdāre
ghābele molāhazeī pān āmad
نقشه صنعتی پیش از موعد مقرر
انجام گرفت و تولیدات کل
صنعتی ده درصد افزایش یافت۔

1951年5月1日にイラン政府は石油産業を国有化した。

در اول مه ۱۹۵۱ دولت ایران
صنایع نفت را ملی کرد۔

イランでは今日まで金属工業は発達していない。

dar avval meye hezār o noh sad o
panjāh o yek doulate īrān sanāye'e
naft rā mellī kard

تاکنون صنایع فلزکاری در ایران
رشد نکرده است۔

tākonūn sanāye'e felezz kāri dar
īrān roshd na-karde ast

多くの熟練工がその工場で働いている。

کارگران با تجربه زیادی در آن
کارخانه کار میکنند۔

kārgarāne bā tajrobeye ziyādī dar
ān kārkhāne kār mī-konand

精糖工場は多くの季節労働者をやとう。

کارخانههای قند کارگران فصلی
زیادی استخدام میکند۔

kārkhānehāye ghand kārgarāne
fasliye ziyādī estekhdām mī-konad

国有タバコ工場は1939年テヘランに建設された。

کارخانه دولتی دخانیات در سال
۱۹۳۹ در تهران بنا شد۔

kārkhāneye doulatiye dokhāniyāt
dar sāle hezār o noh sad o sī o
noh dar tehrān benā shod

テヘラン近郊にはセメント、マッチ製造、製材工場や煉瓦、タイルの窯場がある。

製品の質が向上した。

技師長は生産計画に関する問題について職長たちと議論した。

چند کارخانه سیمان، کبریت سازی،
تخته بری، کوره آجر پزی و
کاشی سازی در حوالی تهران
قرار دارد۔

chand kārkhāneye sīmān, kebrīt-
sāzī, takhte-borī, kūreye ājor-pazī
va kāshī-sāzī dar havālīye tehrān
gharār dārad

جنس محصولات بہتر شدہ۔

jense mahsūlāt behtar shode

سر مهندس بعضی از مسائل مربوط
به نقشہ تولید را با سر کارگران
مورد بحث قرار دادند۔

sar mohandes ba' zī az masāile
marbūt be-naghsheye toulīd rā bā sar
kārgarān mourede bahs gharār
dādand

(20) 政 府 دولت (doulat)

イランは立憲君主制です。

ایران مشروطه سلطنتی است۔

īrān mashrūteye saltanatī-st

首相は閣僚を国民議会に紹介した。

نخست وزیر وزرای خود را به مجلس
شورای ملی معرفی کرد۔

nokhost vazīr vozarāye khod rā
be-majles shourāye mellī mo'arrefī
kard

閣議は2日間延期された。

جلسه هیئت وزرا دو روز بتمویق
افتاد۔

jalseye hei'ate vozarā do rūz be-
ta'vīgh oftād

イランの国旗が官庁の建物にかかげられた。

پرچم ایران بر فراز عمارت دولتی بر
افراشته شد۔

parchame īrān bar farāze 'emārate
doulatī bar afrāshte shod

獅子と太陽がイラン政府の標識です。

شیر و خورشید علامت دولتی ایران
است۔

shīr o khorshīd 'alāmate doulatīye
īrāne

新しい大使が信任状を提出した。

سفیر جدید استوارنامه خود را
تقدیم کرد۔

safīre jadīd ostovār-nāmeye khod
rā taghdīm kard

あなたのパスポートを誰が発行したか。

که گذرنامه شما را صادر کرده
است؟

ke gozar-nāmeye shomā rā sāder
karde?

代議士は4年の任期で選出される。

نمایندگان مجلس برای مدت چهار
سال انتخاب می شوند۔

namāyandegāne majles barāye
moddate chahār sāl entekhāb
mī-shavand

副首相と外務次官が皇帝に拝謁した。

あなたはこの局長ですか。

民法にはこのような条文はない。

私は裁判所に告訴した。

私はよく弁護してくれる有名な弁護士をやとった。

معاون نخست وزیر و معاون وزیر
امر خارجه بحضور شاه شرفیاب
شدند -

mo' āvene nokhost vazīr o mo' āvene
vazīre omūre khāreje be-hozūre
shāh sharafyāb shodand

جناب عالی رئیس این اداره هستید؟

janābe' ālī ra' īse īn edāre
hastīd?

در قانون مدنی چنین ماده‌ای
وجود ندارد -

dar ghānūne madanī chonīn mādeī
vojūd na-dārad

شکایت خود را به دادگاه تسلیم
کرده‌ام -

shekāyate khōd rā be-dādgāh
taslīm karde-am

وکیل مدافع مشهوری گرفته‌ام که
خوب دفاع میکند -

vakīle modāfe-e mashhūrī gerefte-
am ke khūb defā' mī-konad

(21) 雜 متفرقه (motafarreghe)

私はあなたの写真をとりたい。

ここは撮影禁止です。

私の趣味は写真で、自分で写し自分で現像、焼付け、引伸しをします。

このカメラは日本製です。

カラー・フィルムを2本下さい。

私はフェルドゥシー（サーディー、ハーフェズ）の作品が大変好きです。

私にはペルシア語の詩はわかりません。

ハーフェズの抒情詩は人の魂を慰めます。

この小説はペルシア散文学の傑作です。

میخواهم عکس شما را بگیرم۔

mī-khāham 'akse shomā rā be-gīram

اینجا عکس برداری قدغن است۔

īnjā 'aks bardārī ghadaghane

مشغولیات من عکاسی است، خودم عکس
بر میدارم، خودم فیلم ظاهر میکنم و
خودم چاپ و بزرگ میکنم۔

mashghūliyāte man 'akkāsī-st, kho-
dam 'aks bar mī-dāram, khodam
fīlm zāher mī-konam va khodam
chāp o bozorg mī-konam

این دوربین مال ژاپن است۔

īn dūr-bīn māle zhāpone

دو تا فیلم رنگی بدهید۔

do tā fīlme rangī be-dehīd

من آثار فردوسی (سعدی، حافظ) را
خیلی دوست دارم۔

man āsāre ferdousī (sa' dī, hāfez)
rā kheilī dūst dāram

من شعر فارسی را نمیفهم۔

man she're fārsī rā nemī-fahmam

غزلیات حافظ روح انسان را تسکین
میدهد۔

ghazaliyāte hāfez rūhe ensān rā
taskīn mī-dehad

این رمان شاهکاری در نثر فارسی
است۔

īn romān shāhkārī dar nasre
fārsī-st

サーデグ・ヘダーヤトは非常に有能な作家だった。

エブネ・シーナー書店はどこですか。

今晚私と映画館に行きたいか。

次の映写は何時に始まるか。

ルーダキー・ホールでは何を上演しているか。

イラン人歌手のレコードはどこで売っていますか。

あなたは読み書きできますか。

明りをつけたらヒューズがとんだ。

私はあなたに何も約束できない。

صادق هدایت نویسندهٔ خیلی با
استعدادی بود -

sādegh hedāyat nevīsandeye kheilī
bā este' dādī būd

کتابفروشی ابن سینا کجاست؟

ketāb-forūshīye ebne-sīnā kojā' e?

میل دارید امشب با من به سینما
بیایید؟

meil dārīd emshab bā man be-
sīnemā be-yāīd?

نمایش بعد چه وقت شروع میشود؟

namāyeshe ba' d che vaght shorū'
mī-she?

در تالار رودکی چه نمایش میدهند؟

dar tālāre rūdakī che namāyesh
mī-dehand?

صفحه خواننده ایرانی کجا میفروشند؟

safheye khānandeye īrānī kojā
mī-forūshand?

شما سوار دارید؟

shomā savād dārīd?

وقتی که چراغ را روشن کردم فیوز
سوخت -

vaghtīke cherāgh rā roushan
kardam fyūz sūkht

منی توانم به شما هیچ وعده‌ای
بدهم -

nemī-tūnam be-shomā hīch va' deī
bedam

これについて疑いがあるか。

彼の気に入るかどうかわからない。

ほんとうですか、私には信じられない。

かわいそうに彼は病気になった。

この点をメモして下さい。

これは言いわけにすぎない。

彼は気が狂ったと思う。

あまり自慢するな。

まじめに言います、冗談ではない。

かぜをひかぬよう注意せよ。

礼服で大変きゅうくつだった。

今化粧する必要はない。

私は古典音楽に大変興味がある。

در این باره شک دارید؟

dar īn bāre shakk dārīd?

نمی دانم خوشش می آید یا نه -

nemī-dūnam khoshesh mī-āye yā na

راستی؟ نمی توانم باور کنم-

rāstī 'nemī-tūnam bāvar konam

بیمچاره مریض شده است-

bīchāre marīz shode

این نکته را یاد داشت کنید-

īn نکته rā yād dāsht konīd

این فقط بهانه است-

īn faghat bahāne

خیال میکنم که دیوانه شده باشد-

kheyāl mī-konam ke dīvāne shode bāshe

اینقدر لاف نزن-

īnghadr lāf na-zan

جدا میگویم- شوخی نمیکنم-

jeddan mī-gam shūkhī nemī-konam

مواظب باش سرما نخوری-

movāzeb bāsh sarmā na-khorī

در لباس رسمی خیلی ناراحت

بودم-

dar lebāse rasmī kheilī nā-rāhat būdam

حالا بزرگ (دروغ) لازم نیست-

hālā bazak (dūzak) lāzem nīst

من به موسیقی کلاسیک بسیار علاقه

دارم-

公平であれ。

どうぞ私を楽しませておいて下さい。

トランプ遊びを知っているか。

彼はさまざまなスポーツをやる、例えば水泳、スキー、登山。

man be-mūsīghīye kelāsīk besyār
'alāghe dāram

انصاف داشته باش -
ensāf dāshte bāsh

خواهش میکنم مرا راحت بگذارید -
khāhesh mī-konam marō rāhat
be-gozārīd

ورق بازی بلدید؟
varagh bāzī balad-īd?

او ورزشهای گوناگون میکند مانند
شنا، اسکی و کوه نوردی -

ū varzesh-hāye gūnā gūn mī-kone
mānande shenā, eskī o kūh-navardī

روباة و خروس (۱)

رفی روباهی از کناره دهی میگذشت - چشمش به خروسی افتاد که دانه بر میچید - پیش رفت و سلام کرد و گفت - رفیق ، پدرت را خوب میشناختم - بسیار خوش آواز بود و از آوازش لذت میبرد - تو چطور میخوانی ؟

خروس گفت - اکنون میبینی که من هم مانند پدرم خوش آواز هستم - فوری چشمها را بست - بالها را به هم زد و آواز بلندی سر داد - روباه بر جست و او را به دندان گرفت و فرار کرد -

سگهای ده که دشمن روباه بودند ، او را دنبال کردند - خروس که جاش در خطر بود ، به فکر چاره افتاد - به روباه گفت - اگر میخواهی که از دست سگها رها بشوی ، فریاد کن و بگو که این خروس را از ده شما نگرفتم - روباه با همه زیرکی که داشت ، فریب خورد - تا دهان را باز کرد ، خروس بیرون پرید - روباه بیچاره که لقمه چربی را از دست داده بود ، با ناامیدی به خروس نگاهی کرد و گفت نفرین بر دهانی که بی موقع باز شود - خروس هم گفت نفرین بر چشمی که بی موقع بسته شود -
(کتاب دوم داستان)

خانه‌ای در شهر (۲)

خانه جای آسایش ماست - وقتی که کارهای روزانه ما تمام میشود به خانه میرویم - در زمستان که هوا سرد است در و پنجره‌های اطاق را میبندیم و اطاق را با بخاری نفتی یا هیزمی گرم میکنیم - در تابستان که هوا گرم است روزها در زیر زمین به سر میبریم و شبها در حیاط یا پشت بام میخوابیم -

خانه ما پنج اطاق و دو زیر زمین دارد - اطاق من در طبقه دوم است و پنجره‌های آن رو به جنوب باز میشود - در زمستان خورشید داخل اطاق من میتابد و هوای آن را گرم میکند -

شمال و جنوب و مشرق و مغرب خانه ما خانه‌های همسایگان ماست - خانه‌های شهر به هم متصل هستند - گاهی فقط دیوار کوتاهی میان ما و همسایه ما فاصله میشود - خیابانها و کوچه‌ها، خانه‌ها را از هم جدا میکند - در خیابانها مردم و اتومبیلها در حرکت هستند - مردم از پیاده روها حرکت میکنند و اتومبیلها از وسط خیابان رفت و آمد میکنند - بعضی از مردم در آپارتمانها زندگی میکنند و حیاط و باغچه ندارند - گروهی در خارج شهر خانه دارند و اطراف خانه خود را درختان زیاد کاشته‌اند - هوای خانه‌های شهر زیاد خوب نیست، چون در شهر اتومبیل و کارخانه زیاد است و دود آنها هوا را کثیف میکند ، اما وسایل راحتی در شهرها بیشتر از ده‌هاست -

ابو علی سینا دانشمند بزرگ ایران (۳)

در حدود هزار سال پیش در یکی از شهرهای ایران
پسری بدنیآ آمد - مادرش ستاره، نام او را حسین گذاشت -
حسین از پنج سالگی شروع به درس خواندن کرد - با علاقه
بسیار درس میخواند و سرعت پیشرفت میکرد - کتاب را پیش از
هر چیز دوست داشت و بتدریج برای خود کتابخانه کوچکی
درست کرد - هر جا که کتاب تازه‌ای میدید، میخرید و آن را
با دقت میخواند و در کتابخانه‌اش نگاه میداشت -

حسین در هجده سالگی طبیب ماهری شد - هر کس که
بیماری سختی داشت پیش او میرفت - حسین، که در این زمان
او را ابو علی سینا میخواندند، وی را معالجه میکرد -

در این وقت پادشاه ایران سخت بیمار شد - همه پزشکان از
درمان او ناامید شدند - سرانجام ابو علی سینا را برای معالجه
شاه دعوت کردند و ابو علی در مدت کوتاهی وی را معالجه
کرد - در مقابل این خدمت پادشاه اجازه داد که این جوان
دانشمند از کتابخانه بزرگ او استفاده کند - ابو علی شادمان شد
و روز و شب به مطالعه پرداخت - در باره آنچه میخواند فکر میکرد
و میخواست که به علت هر چیز پی ببرد -

ابو علی در باره تجربه‌ها و مطالعه‌های خود کتابهای
بسیار مهمی نوشته است - همه مردم جهان از دانش این مرد

بزرگ تا امروز استفاده میکنند -

ابو علی مرد مهربان و متواضعی بود و بیماران مستمند
را برایگان معالجه میکرد - همه او را دوست میداشتند و به او
احترام میگذاشتند - ابو علی سینا در سن شصت و چهار سالگی
در گذشت - آرامگاه ابو علی سینا در شهر همدان است -

(کتاب سوم دبستان)

پرچم (۴)

محمود روزنامه را باز کرد - بالای صفحه اول آن عکس افسری را دید که زانو زده است و پرچم را میبوسد - مدتی به این عکس نگاه کرد - پدرش پرسید - پسر جان به چه چیز این طور با دقت نگاه میکنی؟

محمود گفت - بابا جان چرا افسران پرچم را میبوسند؟

راستش من هنوز نمیدانم که پرچم برای چیست؟

پدرش گفت - پسر جان پرچم نشانه وجود هر کشوری است -

افسری که پرچم میبوسد قسم میخورد که در خدمت به کشور خویش

و حفظ آن بکوشد - من شنیده‌ام که در مسابقه‌های ورزشی

بین‌المللی ورزشکاران هر کشوری با پرچم خود به میدان ورزش

وارد میشوند و مردم از هر پرچمی میفهمند که ورزشکاران از چه

کشوری هستند - میگویند که وقتی ورزشکاران ما با پرچم خود وارد

میدان میشوند ، ایرانیانی که در آنجا هستند از شوق فریاد می

کشند و زنده باد میگویند ، یعنی زنده باد ایران -

محمود گفت - حالا فهمیدم که چرا ما هم در دبستان

صبحها در مقابل پرچم سرود میخوانیم -

(کتاب سوم دبستان)

خرید (۵)

خانم پرسی برای خرید هفتکای یک بار به بازار می‌رود و تمام چیزهای لازم را می‌خرد - دیروز هم برای خرید به بازار رفت و نوکر را با خود برد -

اول به یک مغازه پارچه فروشی در یک خیابان بزرگ رفت -

از پشت پنجره مغازه پارچه‌های خیلی خوبی دید - در مغازه را باز کرد و داخل شد - مغازه دار به او چند نوع پارچه نشان داد - بعضی از پارچه‌ها نازک بود و برای پاییز و بهار و تابستان مناسب بود - پارچه‌های دیگر کلفت بود و برای زمستان خوب و مناسب بود -

خانم قیمت هر متر پارچه را پرسید - بعضی از پارچه‌ها گران بود و بعضی ارزان - چون خانم پرسی پول زیادی همراه خود نداشت فقط چند متر پارچه نازک و ارزان برای لباس خود و بچه‌ها خرید - قیمت هر متر پارچه از ۱۰۰ تا ۲۰۰ ریال بود - پارچه‌ها را به دست نوکر داد و از مغازه بیرون آمدند و در را بستند -

بعد به یک فروشگاه در یک خیابان بزرگ دیگر رفتند -

در آنجا خانم چند مسواک و صابون و حوله و چیزهای دیگر خرید - فروشگاه خیلی شلوغ بود و وقت زیادی در آنجا ماندند و همه قسمت‌ها را دیدند -

بعد از فروشگاه بیرون آمدند و به سه چهار مغازه دیگر
داخل شدند - از یک مغازه گوشت تازه خریدند - خانم گوشت را
بو کرد و دید تازه است - و پرسید قیمت هر کیلو گوشت چقدر
است - مغازه دار دو کیلو گوشت به خانم فروخت -

بعد از یک دکان دیگر مقداری سبزی و میوه خریدند -
سبزیها همه تازه و خوب بود ولی میوهها خیلی خوب نبود - از
دکان سوم مقداری میوه خوب خرید - قیمت بعضی از میوهها خیلی
گران بود ولی بعضی از آنها ارزان بود - خانم تقریباً هزار ریال
خرج کرد -

بعد با تاکسی به خانه برگشتند - تاکسی تا در خانه نیامد
چون خانه خانم پارسی در خیابان نیست و در کوچه است و تاکسی
نمیتواند داخل آن بشود - نوکر تمام این چیزها را از تاکسی به
داخل خانه آورد و به خانم داد -

چهار شنبه سوری (۶)

بچه‌ها دسته دسته از دبستان به خانه بر میگشتند -
زری و بهی هم که دوست و همسایه بودند، در آفتاب آخر زمستان
از کنار پیاده رو میرفتند -

بهی میگفت - زری جان، نمیدانی چقدر خوشحالم که عید نزدیک
شده است - عید نوروز را خیلی دوست دارم، چرا این قدر دیر
میرسد؟ تنها روزهای عید نیست که به من خوش میگذرد، چهار
شنبه سوری و سیزده به در هم روزهای خوشی است -
زری - من هم همه این روزها را دوست دارم و از اول اسفند
خوشحالم که زمستان تمام میشود - از روزهای اول اسفند همه به
جنب و جوش میافتند - مغازه‌ها از خریدار پر میشود - هر کس
چیز نوی میخرد -

بهی - من از یک ماه به عید مانده روز شعلری میکنم تا چهار شنبه
سوری برسد - لوازم چهار شنبه سوری را از دو روز پیش فراهم
میکنم - میدانی که چه چیزهایی باید خرید - بوته، آجیل و شیرینی -
ما چهار خواهر و برادر هستیم - دوستانمان را هم دعوت میکنیم
تا به ما بیشتر خوش بگذرد - من به مادرم کمک میکنم، برای
مهمانها آجیل و شیرینی میبرم، بوته‌ها را دسته دسته در حیاط
میچینم - هر چه غروب نزدیکتر میشود، دل من بیشتر شور میزند -
از شادی روی پا بند نمیشوم - همینکه هوا تاریک شد، بوته‌ها را

آتش میزنیم - همه صف میکشیم و یکی یکی از روی آتش میپریم، و میگوئیم - " زردی من از تو، سرخی تو از من" -

زری - من هم از تماشای آتش و سوختن بوته‌ها سیر نمیشوم -
از هر خانه‌ای شعله آتش بلند است - راستی، میدانی که چرا اسم این شب را چهار شنبه سوری گذاشته‌اند؟

بی - بابا میگفت سوری یعنی سرخ، چون ایرانیها در این شب همیشه آتش می‌افروخته‌اند، آن را چهار شنبه سوری یعنی چهار شنبه سرخ نامیده‌اند - این جشن رسمهای مختلفی دارد - مثلاً پارسال ما در خانه‌ای مهمان بودیم - بعد از اینکه همه از روی آتش پریدند و آتشها خاموش شد، خاکستر را کسی برد و پشت در ریخت - وقتی که برگشت، در زد، از او پرسیدند - کیستی؟ جواب داد - منم - باز از او پرسیدند - از کجا آمده‌ای؟ گفت - از عروسی - پرسیدند - چه آورده‌ای؟ گفت - تندرستی - آن وقت در را به رویش باز کردند -

زری - چه رسم خوبی - در شهرهای دیگر هم این روز را جشن میگیرند - عمو جان میگفت که در تبریز مردم بعد از پریدن از روی آتش، بر روی هم آب میپاشند تا کثافت زمستان را از روی هم بشویند - بی جان، کاش این چند روز هم زودتر بگذرد و فصل جشنها برسد -

(کتاب دوم دبستان)

نوروز (۷)

نوروز روز اول فروردین و ابتدای بهار است - نوروز از دقیقه‌ای شروع میشود که زمین گردش خود را به دور خورشید تمام میکند - از این رو دقیقه‌ی تحویل ممکن است صبح، عصر، یا شب باشد - بهر حال، موقع تحویل، همه با لباس نو، دور سفره‌ی هفت سین نشسته‌اند - در این سفره، سمنو، سیب، سبزی، ساق، سنجد، سرکه، سیر، تخم مرغ رنگ کرده، نارنج در کاسه‌ی آب، آئینه، گل نرگس، شمع روشن، ماهی قرمز زنده، گلاب، نقل و شیرینی دیده میشود - هنگامی که سال تحویل شد، کوچکترها دست یا روی بزرگترها را میبوسند و رئیس خانواده به هر یک، یک سکه نو عیدی میدهد - همه با هم دعا میکنند و از خدا میخواهند که سال نو را به خوشی و تندرستی بگذارند - بعد از این دید و باز دیدها شروع میشود - کوچکترها به خانه بزرگترها میروند، تبریک میگویند، رو بوسی میکنند، چای و شیرینی و میوه میخورند و گاهی هم عیدی میگیرند - این دید و باز دیدها تا دوازده روز ادامه دارد - در این دوازده روز همه سعی میکنند خوششان و دوستان و آشنایان را ببینند و اگر کدورتی در میان بوده است، از میان بردارند -

روز سیزدهم فروردین، هر خانواده‌ای غذایی تهیه میکند و از شهر بیرون میرود - همه سعی دارند خود را به سبزه و باغی برسانند - بیشتر مردم تهران به شمیران و کرج و شهر ری

و جاجرود میروند - فرش خود را کنار سبزه پهن میکنند و میشینند -
ناهار و چای و کاهو میخورند و میزنند و میرقصند و میخوانند -
دختران برای گشاده شدن بخت خود سبزه را گره میزنند و میگویند
"سبزه به در، سال دیگر، خانه شوهر" غروب سبزه به شهر بر
میگردند - صبح چهاردهم فروردین هر کسی به سر کار خود میرود -

حکیم ابوالقاسم فردوسی طوسی (۸)

ابوالقاسم فردوسی یکی از بزرگترین شاعران ایران است۔

در سال سیصد و سی هجری (۹۴۱ میلادی) در طوس خراسان

چشم به جهان گشود۔ فردوسی از کشاورزان بزرگ طوس بود و

از جوانی عشق سرشار به تحصیل زبان و ادب پارسی و زنده

کردن آن داشت۔ فردوسی همزمان سلطان محمود غزنوی بود و

به دربار او راه یافت۔ گویند چهار صد شاعر در دربار این

پادشاه بوده‌اند۔ این شاعر تاریخ شاهان قدیم ایران را به

شعر در آورد و آن را " شاهنامه " نامید۔ پس از سی سال

رنج و زحمت این کتاب در سال ۴۰۰ هجری (۱۰۰۹ میلادی)

تمام شد۔ سلطان محمود قول داده بود که برای هر بیتی یک

دینار به او بدهد ولی به عهد خود وفا نکرد و به جای شصت

هزار دینار شصت هزار درهم به فردوسی داد۔

" شاهنامه " داستانهای زیبایی چون " رستم و سهراب "

و " رستم و اسفندیار " و " منیژه و بیژن " و " زال و رودابه "

دارد۔ فردوسی در زادگاه خود یعنی طوس از دنیا رفت و در

همان جا به خاک سپرده شد۔ کسانی که برای زیارت به مشهد

میروند از آرامگاه این شاعر بزرگ هم دیدن میکنند۔ همهٔ ایرانیان

فردوسی را دوست دارند و شاهنامهٔ او را میخوانند و همانطور که

خود او در این شعر گفته است بر او آفرین میگویند۔

بسی رنج بردم در این سال سی
عجم زنده کردم بدین پارسی
نمیوم از این پس که من زنده‌ام
که تخم سخن را پراکنده‌ام
هرآنکس که دارد هشر و رای و دین
پس از مرگ بر من کند آفرین

سعدی (۹)

شیخ سعدی شاعر و نویسنده بزرگ ایران در قرن هفتم هجری است. وی در اوائل این قرن در شیراز چشم به جهان گشود. و در کودکی از پدر یتیم ماند. خاندان سعدی همه از دانشمندان علوم دینی بودند. او نیز چون پدران خود در شیراز به کسب علوم آغاز کرد، سپس به بغداد رهسپار شد و سالها در مدرسه نظامیه آنجا که وزیر مشهور و دانش دوست سلجوقیان، خواجه نظام الملک طوسی ساخته بود کسب فضائل کرد. وی از جوانی شیفته علم و دانش بود و به گردش اطراف جهان و دیدن مردمان دانشمند علاقه زیاد داشت، بنا بر این بیش از سی سال در بلاد و ممالک مختلف به گردش پرداخت. سعدی در مسافرت و سیاحت لباس درویشان میپوشید و به هر شهر که میرسید با اصناف مردم آن شهر خاصه علما و دانشمندان مصاحبت و معاشرت میکرد و از هر مسافرت تجربه‌ای و از هر مصاحبت نکته‌ای می‌آموخت. سعدی سر انجام به وطن اصلی خود شیراز باز گشت و در سال دوم مراجعت به آن شهر کتاب "بوستان" را به نظم آورد و سال بعد (۷۵۲ ه. ق.) " گلستان " را تالیف کرد.

این دو کتاب و سایر آثار او نزد ما ایرانیان و همه کسانی که به زبان فارسی سخن میگویند مطبوع و مطلوب است.

سعدی در خانقاه خود که اکنون بیرون شهر شیراز واقع است
و "سعدیه" نام دارد مدفون است.

حافظ (۱۰)

خواجه شمس الدین محمد حافظ در شیراز متولد شد -
پدرش از اصفهان به شیراز رفته بود و او هنوز کودک بود که
پدرش وفات یافت - حافظ قرآن را حفظ داشت و به همین جهت
او را " حافظ " خوانده‌اند - حافظ بیشتر اوقات خود را صرف
مطالعه کتابهای ادبی میکرد و از موسیقی نیز اطلاع داشت -
حافظ به زنگاه خود شیراز بسیار علاقه داشت و همین علاقه
به شیراز مانع مسافرت او به شهرها و کشورهای دیگر بود -
یک بار پادشاه عراق او را به بغداد دعوت کرد ولی حافظ
نپذیرفت -

بار دیگر، والی دکن حافظ را به دربار خود دعوت
کرد - حافظ به ساحل خلیج فارس رفت و در کشتی نشست،
اتفاقاً دریا طوفانی شد و او از سفر منصور گردید و به شیراز
باز گشت -

جسم حافظ بیرون شهر شیراز در خاک مصلی دفن شد
ولی اثر روح او در جسم و جان ما ایرانیان تا امروز زنده است -
دیوان حافظ نزدیک به چهار هزار بیت است و پارها در ایران
به چاپ رسیده است - اشعار حافظ بسیار معروف است و در
ایران کمتر خانه‌ایست که در آن دیوان حافظ نباشد -

شیراز (۱۱)

یکی از شهرهای معروف ایران شیراز است که به خوشی هوا و زیبایی منظر اشتهار تمام دارد - اطراف این شهر را چمنزارهای با صفا و باغهای دلگشا و گردشگاههای فرح افزا احاطه کرده است و از این جهت بر بسیاری از شهرهای جنوبی ایران امتیاز دارد - این شهر یک هزار و دویست و ده متر از سطح دریا بلندتر و هوایش حد وسط میان گرمسیر و سردسیر است - در تابستان گرمی هوا تا چهل درجه بالای صفر میرسد و در زمستان در شب که سردتر از روز است از درجه صفر پایین تر نمیرود -

از نزدیکی این شهر دو رودخانه میگذرد - مهمترین آنها رود "کر" است که در زمان قدیم سدهای محکم بر آن بستند، از آن جمله سد و پلی است که بامیرعبدالدوله دیلمی بر آن بنا کرده اند و بنام "بند امیر" معروف است - شیراز دارالعلم لقب داده اند و به گفته مورخان، زمانی صد و هفتاد مدرسه در این شهر وجود داشته است - در این مدرسه ها انواع علوم ادبی و دینی و ریاضی و پزشکی تدریس میشده است - سعدی و حافظ دو شاعر بزرگ ایران از این شهر برخاسته اند و در این شهر مدفونند -

(کتاب ششم دبستان)

اصفهان (۱۲)

اصفهان از شهرهای نامی و تاریخی ایران و به اعتدال هوا و وفور نعمت و دیگر مزایای طبیعی معروف است. این شهر در عصر اسلامی در زمان پادشاهان آل بویه آبادی و رونقی بسزا یافت و رکن‌الدوله دیلمی آن را مقر حکمرانی ساخت و گرد آن باروشی کشید. در زمان سلجوقیان هم مدتی پایتخت بود. و پادشاهان سلجوقی در آبادی و تزیین آن کوشش داشتند اما کمال ترقی و آبادی و آراستگی و شهرت این شهر در زمان صفویه بوده است.

شاه عباس صفوی این شهر را پایتخت ساخت و در آباد ساختن و آراستن آن همتی شاهانه بکار برد و عظمت و شوکت و شهرت این شهر در زمان این شهریار و جانشینانش به حدی رسید که آنرا نصف جهان خواندند و سیاحان فرنگی آن را پاریس مشرق زمین نامیدند. در این شهر به سعی و توجه پادشاهان صفوی باغها و مسجدها و مدرسه‌ها و دیگر بناهای عالی با شکوه مانند هشت بهشت - نقش جهان - هفت دست - مسجد شاه - مسجد شیخ لطف‌الله - مدرسه چهار باغ - عالی قاپو - چهل‌ستون و غیره ساخته شد و هر یک از این بناها در حد خود یکی از شاهکارهای معماری و مهندسی و لطف صنعت و هنرمندی ایرانی به شمر می‌رود.

مردم اصفهان به هنرمندی و صنعتگری معروفند و در نساجی و فلزکاری و قلابدزی و خاتم سازی و کاشی پزی کمال مهارت دارند و زری و اطلس و چیت و قلمکار اصفهان به خوبی و زیبایی ممتاز و از صادرات مهم این شهر است. در سالهای اخیر هم کارخانه های جدید بافتدگی و ریستدگی در آنجا دائر شده و اصفهان امروز یکی از مراکز صنعتی ایران است.

(کتاب ششم دبستان)

زور خانه (۱۳)

روزی آموزگار ورزش، شاگردان را برای دیدن ورزشهای باستانی به زور خانه برد. صف دانشاموزان در مقابل ساختمانی یک طبقه‌ای ایستاد. آموزگار گفت: بچه‌ها به پار دارید که به شما گفته‌ام که در نظر ورزشکار زور خانه احترام خاصی دارد. در اینجا ورزشکاران نه تنها ورزش میکنند، بلکه درس برادری و نیکی و درستی و فروتنی را نیز فرا میگیرند. ورزشکاری که به زور خانه می‌آید باید خدا پرست و سحرخیز و نیکوکار باشد. زور خانه در کوتاهی داشت و همه دیدند که آموزگار برای آنکه وارد شود خم شد، درست مثل اینکه تعظیم میکند. در همین موقع صدای زنگی بلند شد. بچه‌ها به طرف صدا برگشتند. مرد قوی هیکل و خوشرویی روی سکویی نشسته بود. با صدایی بلند به آنها گفت: "خوش آمدید صفای قدم" این مرد مرشد یا مدیر زور خانه بود که همه ورزشکاران او را محترم میشمردند.

زور خانه محل بزرگ چهار گوش بود که در میان آن گودال شش گوشه‌ای کنده بودند. سقف بالای این گودال بلندتر از دیگر قسمتها بود و پنجره‌ای داشت که از آن نور و هوا به درون می‌آمد. روز تا روز این گودال جایگاهی برای نشستن ترتیب داده بودند. در سمت راست گودال سکوی گرد بلندی

بود که مرشد بر آن نشسته بود و در مقابل او یک زنگ و یک
برقو به چوب بستی آویخته بودند -
بچه‌ها روی سکوی تماشاگران نشستند - چیزی نگذشت که
ورزشکاران با شلوارهای چرمی پر نقش و نگار وارد شدند - همه
قوی هیکل و زورمند بودند - اول خم شدند و در مقابل مرشد
سر فرود آوردند یعنی مراسم احترام را به جای آوردند و پس
از آن به ترتیب خاصی مشغول ورزش شدند - مرشد هم ضرب میزد
و شعرهایی از شاهنامه با آهنگ مخصوصی میخواند -
در آن روز دانشاموزان ورزشهای مختلف ایرانی را تماشا
کردند و بیش از همه چرخ زدن و شنا رفتن و کشتی گرفتن
خوششان آمد -

(کتاب چهارم دبستان)

شیر و خورشید سرخ (۱۴)

در حدود یک قرن پیش در ایتالیا جنگ سختی در گرفت و نویسندگانی از اهالی سوئیس در باره وضع ناگوار زخمیان این جنگ کتاب کوچکی نوشتند. در این کتاب نویسندگان پیشنهاد کرده بود که از میان مردم گروه‌های داوطلبی تشکیل شود تا به یاری زخمیان و بیماران میدانهای جنگ بشتابند. پیشنهاد این نویسندگان سبب شد که جمعیتی برای نجات زخمیان و آسیب دیدگان جنگ در سوئیس تشکیل شود.

چیزی نگذشت که کار این گروه مورد توجه دولت‌های مختلف قرار گرفت و عاقبت جمعیت بین‌المللی صلیب سرخ به وجود آمد. علامت این جمعیت پارچه سفیدی است که در میان آن صلیب سرخی دیده میشود. از آن پس قرار شد که هنگام جنگ در هر محلی که پرچم این جمعیت افراشته شود آنجا از هجوم دشمنان در امان بماند، و کسانی که این نشان را همراه داشته باشند بتوانند آزادانه در میان زخمیها آمد و رفت کنند. کم کم کار صلیب سرخ از پرستاری بیماران و رسیدگی به احوال اسیران جنگی گذشت و به دوران صلح کشید. هر چه فعالیت این جمعیت بیشتر و نتیجه آن بهتر میشد، دامنه‌اش نیز وسیعتر میگشت. در کشورهای مختلف نیز شعبه‌های بسیار از این جمعیت به نامهای مختلف به وجود آمد.

در ایران نیز در سال ۱۳۰۱ جمعیت شیر و خورشید سرخ تشکیل گردید - وظیفه این جمعیت تنها رسیدگی به زخمیها یا اسیران جنگی نیست بلکه در ایام صلح نیز وظیفه‌هایی به عهده دارد - تهیه وسایل پیشگیری از امراض ساری مانند، آبله، و رسیدگی به آسیب دیدگان حوادث ناگهانی مانند زلزله و سیل، و تربیت پرستارهای با تجربه و دلسوز از وظایف این جمعیت است - سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ نیز جوانان داوطلب را برای این گونه خدماتی اجتماعی تربیت میکند -

چنانکه میبینید یک واقعه محلی در ایتالیا باعث پیدایش جمعیت بزرگ خیریه‌ای در جهان گردید که همه شعبه‌های آن هدف واحدی دارند - همینکه در گوشه‌ای از جهان حادثه‌ای پیش آید و جان مردم به خطر بیفتد گروه‌های امدادی این جمعیتها، از هر مذهب و ملت، به یاری آنها میشتابند - در حقیقت هدف مقدس جمعیت شیر و خورشید سرخ این شعر سعدی است که میگوید -

بنی آدم اعضای یکدیگرند

که در آفرینش ز یک گوهرند

چو عضوی به درد آورد روزگار

دگر عضوها را نماند قرار

تو کز محنت دیگران بیغمی

(کتاب چهارم دبستان)

شاید که نامت نهند آدمی

عمر خیام (۱۵)

حکیم ابوالفتح عمر خیام نیشابوری از دانشمندان بزرگ ایران و از مفاخر ملی ماست. وی از ریاضیدانان و منجمان و شاعران نامدار زمان خود به شمار می‌آمد. نیاکانش همه اهل نیشابور بوده‌اند. او نیز در قرن پنجم هجری در شهر نیشابور تولد یافت و در قرن ششم یعنی در سال ۵۱۷ هجری در همین شهر وفات یافت. اکنون آرامگاه عمر خیام در نزدیک شهر نیشابور ساخته شده است.

حکیم عمر خیام در زمان سلطان جلال‌الدین ملکشاه سلجوقی و وزیرش، خواجه نظام‌الملک میزیست و نزد آنان منزلتی بزرگ داشت و به امر این پادشاه و وزیر به اصلاح تقویم پرداخت. این تقویم به مناسبت نام سلطان جلال‌الدین ملکشاه به "تقویم جلالی" معروف است. خیام کتابی به زبان فارسی به نام "نوروز نامه" دارد که در آن از پیدایش نوروز و آیین آن و آداب شاهان ساسانی در نوروز و چیزهای دیگر گفتگو شده است.

خیام در علم پزشکی نیز دست داشت و گویند که سنجر پسر ملکشاه را که در کودکی به بیماری آبله دچار شده بود درمان کرد. حکیم عمر خیام در ریاضی آثار گرانبهایی دارد که در جهان مشهور است. کتاب جبر و مقابله او نخستین بار در پاریس به چاپ رسید و به زبان فرانسه ترجمه شد و از آن پس ارزش علمی

آن دانشمند بزرگ بر جهانیان آشکار گشت. بیشتر آثار علمی خیام به زبان عربی نوشته شده است.

چینی که خیام را در سراسر جهان مشهور ساخته است رباعیات اوست. خیام پیشه‌اش شاعری نبوده و عمر خود را بیشتر در علوم ریاضی و نجوم صرف کرده است، چنانکه معاصران وی او را نظیر ابو علی سینا دانسته‌اند. اما گاه گاه که از بحث و مطالعه علمی فراغت مییافته شعر نیز میسروده است. افکار و احساسهای او به صورت ترانه‌های دلپذیری در آمده است که سر تا سر دنیا را فرا گرفته است. نظر او در باره زندگی و غنیمت شمردن دم، و داشتن مردم به نشاط و شادمانی و بر حذر داشتن آنها از اندوه و رنج، وصف زیبایی طبیعت و گل و بوستان که همه در کمال سادگی در کوتاه‌ترین عبارتها بیان شده دستداران فراوانی در جهان به دست آورده است، مانند این رباعی.

از دی که گذشت، هیچ ازو یاد مکن

فردا که نیامده است فریاد مکن

برنامه و گذشته بنیاد مکن

حالی خوش باش و عمر برباد مکن

تاکنون هیچ یک از سخنسرایان ایرانی چنین شهرت جهانی

نیافته‌اند. این شهرت خیام بر اثر ترجمه رباعیات اوست به وسیله

شخصی انگلیسی به نام "ادوارد فیتزجرالد" - ترجمه این شخص

به قدری استادانه و لطیف بود که برق آسا در همهٔ دنیا پراکنده
شد و همهٔ مردم انگلیسی زبان از این راه خیام را شناختند -
پس از آن ترجمه‌های بسیار مختلف دیگر به زبانهای مختلف از
اشعار خیام به وجود آمد -

اکنون در دنیا نام ایران با نام خیام آمیخته است -

(کتاب پنجم دبستان)

انقلاب سفید (۱۶)

در تاریخ هر کشور به روزهایی برمی خوریم که هرگز یاد آن روزها فراموش نمی شود - این روزها از آن جهت فراموش نمی شوند که واقعه مهمی را که در زندگانی مردم آن کشور اتفاق افتاده است بیاد می آورند - تاریخ کشور ما از این روزها فراوان دارد - ششم بهمن ماه ۱۳۴۱ یکی از این روزهای فراموش نشدنی تاریخ کشور ماست - در این روز مردم کشور ما، به فرمان شاهنشاه آریامهر بپا خاستند تا کارهای مهمی در کشور آغاز کنند - به همین سبب، این روز، به روز "انقلاب شاه و مردم" موسوم شده است -

تا پیش از ششم بهمن ماه ۱۳۴۱ بیشتر کشاورزان ما از خود زمینی نداشتند تا در آن کشت و کار کنند - زمینهای زراعتی از آن مالک یا ارباب ده بود - کشاورزان از صبح تا غروب در این زمینها زحمت می

کشیدند ولی محصول به ارباب تعلق داشت و به آنان فقط سهم ناچیزی می رسید که بسختی کفاف قوتشان را می داد -
اما امروز کشاورزان ما صاحب زمین شده اند - خود می کارند و درو می کنند و چون محصول به آنان تعلق دارد بیشتر کار می کنند تا منفعت بیشتر ببرند -

از ششم بهمن به این طرف هزاران نفر جوان تحصیل کرده به نام سپاهی دانش به روستاها رفته اند تا به مردم روستایی خدمت کنند -

سپاهیان دانش به مردم روستاها، خردسال و کلانسال، خواندن و نوشتن یاد می دهند و آنان را باسواد می کنند - این سپاهیان روز و شب زحمت می کشند تا مردم روستاها بتوانند زندگی بهتری داشته باشند، بیشتر مواظب بهداشت و تندرستی خود باشند و بیشتر با یکدیگر همکاری کنند -

وضع کارگران نیز مانند کشاورزان پس از ششم بهمن ماه ۴۱ بهبود یافته است - اینک علاوه بر آنکه

مزد روزانه خود را دریافت می کنند، در سود سالانه کارخانه‌ای که در آن کار می کنند نیز سهم شده‌اند - سهم شدن کارگران در سود کارخانه‌ها موجب شده‌است که آنان با علاقه بیشتر کار کنند و در زیاد کردن و بهتر کردن محصولات کارخانه‌ها بیشتر بکوشند -

می دانیم که قسمتهایی از کشور عزیز ما پوشیده از جنگل است - همچنین می دانیم که جنگل از منابع طبیعی هر کشور است - هر جا درخت و جنگل هست خرمی و سرسبزی و آبادانی هست - سابقاً این جنگلها مانند روستاها و زمینهای زراعتی از آن مالکان بود و چون مالکان کمتر از جنگل مواظبت می کردند و یا درختان آن را قطع می کردند و می فروختند جنگلهای سرسبز رفته رفته رو به خشکی می گذاشت و این منبع طبیعی کشور از میان می رفت - بعد از ششم بهمن ۴۱، جنگلها به همه مردم تعلق گرفت و در اختیار دولت گذاشته شد تا با روش درست از آنها نگهداری کند -

زنان هر کشور نیمی از جمعیت آن کشور را تشکیل می دهند- وقتی کشوری پیشرفت می کند که همه جمعیت آن کشور در کارهای اجتماعی وارد شوند و زنان نیز دوش بدوش مردان کار کنند- بعد از ششم بهمن ۴۱ زنان کشور ما آزادی بیشتری پیدا کرده اند و به این ترتیب نیمی از جمعیت کشور وارد کارهای اجتماعی شده است و بسیاری از زنان کارهای مهمی بر عهده گرفته اند- جز اینها کارهای مهم دیگری هم بعد از ششم بهمن ماه ۴۱ در کشور ما انجام گرفته است : وضع بهداشت و آب آشامیدنی روستاها بهتر شده است- کشاورزان راه شناختن بذر خوب و شخم زدن خوب و راه درست دامداری را آموخته اند- آنان می کوشند تا به دامهای خود غذای خوب و مناسب بدهند- جای نگهداری آنها را پاکیزه نگاهدارند- و آنها را از مبتلا شدن به بیماریها در امان نگاهدارند- در سابق اگر در دهی بین دهقانان اختلافی پیش می آمد ناگزیر بودند برای از بین بردن اختلافهای خود به

شهر نزدیک بروند و این امر مدتی، آنان را از کار و زندگی
باز می داشت - اکنون اختلافهای روستائیان در ده و
به وسیله خود آنان از روی انصاف و راستی حل می شود -
همه این تلاشها برای این است که مردم کشور عزیز ما
با آسایشی بیشتر و در کشوری آبادتر زندگی کنند - این است
که ما هر سال در همه جای ایران، در روستاها و شهرها،
روز ششم بهمن ماه را جشن می گیریم - چون از آن روز
تاکنون برای آسایش مردم و آبادانی کشور عزیزمان
کوششهای بسیار شده است -

(کتاب چهارم دبستان)

در پشت کوههای البرز که از بالای شهر بلخ
 راه نواحی شمالی ایران را می پیماید و سواحل جنوبی
 دریای خزر را در بغل می گیرد ، دشت بسیار وسیعی هست که
 ایرانیان در قدیم به آن " دشت خاوران " می گفتند ،
 در پشت این دشت ، رودپهناور " آمودریا " کف کنان و غران
 چون ازدهایی عظیم سینه خود را بر زمین می ساید و فرسنگها
 مسافت را باتائی و وقار اما با خشم و تندخویی می پیماید-
 در داستانهای قدیم ایران گفته اند که پهلوانی ایرانی
 به نام آرش از مازندران تیری انداخت که در پشت این
 رود فرود آمد و این رود سرحد درمیان ایران و توران یعنی
 ایرانیان و بیگانگان شد- در آن سوی این رود، دو شهر
 باستانی سمرقند و بخارا سالیان درازی پرورشگاه ایرانیان
 پاك سرشت بود- در بیرون شهر سمرقند در روستای کوچکی،
 پنج رود كوچك جاری است و به همین جهت آن روستا را
 " پنج رودك " نام گذاشته اند و بعدها برای اختصار

” رودك ” گفته اند-

نزدیک به هزار و پنجاه سال است که در این روستا،
هنرمندی بزرگ، در زیر خاک گورستانی کهن به خواب ابدی
فرو رفته و از جهان آسوده است - این هنرمند جعفر نام
داشت و نام پدرش محمد بود - جعفر در خردسالی، کودکی
سخندان و بسیار با هوش و شیرین زبان بود - همه علمی
را که در آن زمان رایج بود فرا گرفت - کم کم به موسیقی
مایل شد - نزد یکی از استادان موسیقی چنگ زدن آموخت -
جعفر از کودکی در پرتو ماهتاب پریده رنگ بهار
سمرقنده، یا در کنار آتش نیروافزای زمستان، یا در سایه
درختان تناور و یا در لب جویبارها یا در دل گلزارهای
فرح زامی نشست، چنگ در بغل می گرفت و زمزمه آغاز می
کرد - کم کم زمزمه های او با سخنانی و کلماتی توأم شد -
پی برد که شعر می گوید - هنوز جوانی نوری بود که
شاعری نام آور شد و به نام زادگاه خود، به رودکی مشهور
گردید -

در این روزگار بود که شهریاران دلیر و غیور خاندان

سامانی به پا خاسته و دست فرمانروایان بیگانه را از زادگاه خود و پدرانشان کوتاه کرده بودند.

پادشاهان سامانی ضمن هزاران چاره‌اندیشی می‌خواستند، ایرانیانی را که سیصد سال بود در زیر قدم و تازیانه فرمانروایان بیگانه لب‌بسته و خاموشی گزیده بودند به سخن گفتن برانگیزند تا آوازه‌شان بار دیگر جهان را بگیرد. برای این کار بزرگ، بهتر از رودکی چه کسی را می‌توانستند پیدا کنند؟

پادشاه سامانی، رودکی، شاعر سخن‌آفرین را به دربار خود فرا خواند و در بزرگداشت وی از هیچ چیز دریغ نکرد. رودکی با طبع سرشار و با شعر سحرآمیز خود آنچنان در پادشاه سامانی نفوذ پیدا کرده بود که او را به هر کاری که می‌خواست برمی‌انگیخت. در دشواریها بزرگان از او یاری می‌خواستند و وی به نیروی سخن خویش گره مشکله را می‌گشود.

چنانکه گویند وقتی پادشاه سامانی به بادغیس رفته

بوده، از آنجا که بادغیس آب و هوایی خوش داشت و
سرسبز و خرم بود و برای لشکریان، آذوقه فراوان یافت
می شده، شاه مدتها در آنجا ماند و میلی به بازگشت نداشت -
امرا و بزرگان ملول شدند و برای آنکه شاه را به پایتخت
یعنی به بخارا بازگردانند دست به دامن رودکی زدند -
شاعر بزرگ صبحگاهی پیش شاه رفت و این شعر را با نوای
چنگ بروی خواند :

بوی جوی مولیان آید همی

یاد یار مهربان آید همی

ریگ آموی و درشتیهای او

زیر پایم پرنیان آید همی

ای بخارا شاد باش شاد زی

میر، زی تو میهمان آید همی

میر ماه است و بخارا آسمان

ماه سوی آسمان آید همی

شاه از شنیدن این سخنان نغز که با آواز خوش و چنگ

دل انگیز رودکی همراه بوده، چنان بوجد آمد که همان ساعت

عازم بخارا شد-

کم کم شهرت رودکی سراسر ایران پهناور آن روزگار
را فرا گرفت- سخنانش را در صد دفتر گرد آوردند و از
این سوی جهان به آن سوی جهان می بردند- هر کس که از
بخارا پایتخت سامانیان به هر گوشه‌ای از ایران می رفت،
یاران و آشنایان به جای ارمغان، شعر رودکی را از او
می خواستند-

این بلبل نغمه‌سرا و چنگ‌زن سمرقند کاخی جاودان
از شعر فارسی بر پا کرد-

اینک از صد دفتر شعر او دست تارا جگر روزگار جز
ابیاتی چند که شماره آنها به نه صد هم نمی رسد برای ما
باز نگذاشته است- اما هزاران هزار شعری که پس از او،
سخن‌سرایان ایران سروده‌اند، گویی همه از اوست، زیرا اگر
او نیامده بود و این اساس دیرپای را بنیاد نگذاشته بود
شعر فارسی به این پایه از پرمایگی نمی رسید-

در سال ۳۲۹ هجری قمری مرگ، رودکی را در کام خود

فرو کشید- در همین سال و شاید در همان روزهایی که
رودکی دیده از جهان فرو می بست، کمی دورتر از سمرقند،
در طوس کودکی دیده به جهان گشود که می بایست بنایی
را که رودکی بنیاد نهاده بود به اوج خود برساند-
سالیانی بعد این کودک به فردوسی مشهور گشت و جهان
از نام او پر آوازه شد-

(کتاب پنجم دبستان)

نامه‌ای از اصفهان

فرانک و سیمیندخت در یکی از دبستانهای تهران درس می‌خواندند و با هم دوست بودند. روزی سیمیندخت به دبستان آمد و به فرانک گفت که پدرش از طرف شرکتی که در آن کار می‌کند به اصفهان مأمور شده است و همه آنها بزودی به اصفهان خواهند رفت. فرانک و سیمیندخت قرار گذاشتند که به هم نامه بنویسند و به قول خود نیز وفا کردند. فرانک در نامه‌های خود احوال دوستان و اخبار دبستان را می‌نوشت. نامه‌های سیمیندخت بیشتر در باره شهر اصفهان و دوستان تازه‌اش بود. در اینجا یکی از نامه‌های سیمیندخت را که در آن، شهر اصفهان را به دوستش شناسانده است می‌خوانیم:

سیمیندخت ایران خواه

جمعه ۱۵ آبان ۱۳۴۹

اصفهان - چهارباغ - شماره ۸۷۵

فرانک عزیزم ،

اکنون نزدیک به یک ماه است که از تو جدا شده‌ام. چقدر دلم می‌خواهد چهره‌مهربانیت را ببینم. نمی‌دانی که از رسیدن نامه‌ات چقدر خوشحال شدم، بخصوص که مرده سلامت بهمن دوستان و همکلاسان را به همراه داشت. از من خواسته‌ای که از دیدنیهای اصفهان، این شهر زیبا و دوست داشتنی مطالبی برایت بنویسم. می‌دانی که اصفهان به اندازه تهران

بزرگ نیست . آما تا بجوایی آثار تاریخی دارد . و همین آثار تاریخی است که مسافران را از گوشه و کنار جهان به این شهر می کشاند . من در این مدت کم توانستم شهرزترین این آثار را ببینم . عکسهایی از این آثار خریدم که همراه این نامه برای تومی فرستم . اصفهان شهری بسیار قدیمی است و آثار تاریخی آن از دوره های مختلف تاریخ است . این شهر قبلاً چند بار پایتخت بوده است ؛ آما وقتی که شاه عباس پادشاه بزرگ صفوی آن را پایتخت کرد جلال و شکوه آن بکمال رسید . اصفهان در زمان این شهریار و جانشینان او بحدی بزرگ شد که آن را نیمه جهان می خواندند . آما شاعری از این هم بالاتر چنین گفته است :

اصفهان را نیمه خوانند از جهان صد جهان من دیده ام در اصفهان

شاید تا حال اسم میدان نقش جهان را شنیده باشی . میدان نقش جهان ، میدان بسیار بزرگی است که در زمانهای قدیم ، در روزهای عید ، بازیگران در این میدان نمایش می دادند و سواران چوگان بازی می کرده اند . در ادوار این میدان بناهایی تاریخی قرار گرفته است که هر یک در حد خود از شاهکارهای معماری و مهندسی بشمار می رود . عمارت عالی قاپو در طرف مغرب این میدان قرار دارد . شاه عباس بزرگ با شکوه و جلال تمام در این عمارت می نشسته و چوگان بازی و نمایشها را تماشا می کرده است . در روبروی عمارت عالی قاپو مسجد شیخ لطف الله

قرار دارد. در جنوب آن مسجد شاه واقع شده است. مسجد شاه به فرمان شاه عباس ساخته شده است. در این مسجد عظمت و زیبایی باهم درآخته و شاهکاری از هنر ایرانی بوجود آورده است.

در اصفهان رود بزرگی جاری است که به آن زاینده رود می گویند. این رود با آرشی* همیشه خود از زیر پلهای مشهوری چون پل خواجه و پل الله دردیجان که به آن پل سی و سه چشمه هم می گویند عبور می کند.

دوست عزیز، اگر بخواهم از همه جای دیدنی اصفهان برای تو سخن بگویم این نامه پرطولانی خواهد شد. بعلاوه اصفهان تنها شهر تاریخی نیست بلکه شهر صنعتی و دانشگاهی هم هست. کارخانه های متعددی دارد و از این جهت از شهرهای مهم صنعتی ایران بشمار می رود. هم اکنون مشغول ساختن کارخانه ذوب آهن* در نزدیکی این شهر هستند. وقتی که این کارخانه شروع به کار کند اصفهان بزرگترین شهر صنعتی ایران خواهد شد.

بیشتر مردم اصفهان هنرمند و صنعتگرند و در فلزکاری و قلابدوزی* و خاتمکاری و کاشی پزی مهارت دارند. زرری* و آطلس* و چیت قلمکار* اصفهان به خوبی معروف است.

گفتم اصفهان شهر دانشگاهی هم هست. دانشگاه این شهر از دانشگاههای بزرگ ایران

است و چند هزار دانشجو در آن به تحصیل مشغولند .

خوب فرزند عزیز ، مثل اینکه زیاد نوشتم . در اینجا با تو خدا حافظی می کنم و منتظر

نامه ات هستم . از قول من به همه دوستان سلام برسان .

(دوست تو ، کیمیندخت)

改訂ペルシア語入門

著 者 黒 柳 恒 男
編 集 日 本 イ ラ ン 協 会
発 行 者 西 村 允 孝
発 行 所 泰 流 社

東京都新宿区山吹町342 〒162
振替東京 0-163765番

印 刷 所 誠 隆 印 刷 株 式 会 社

ISBN 4-88470-098-8 C3087

© 1983.9

乱丁・落丁がありましたらお取り替えします